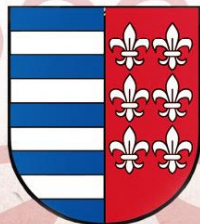
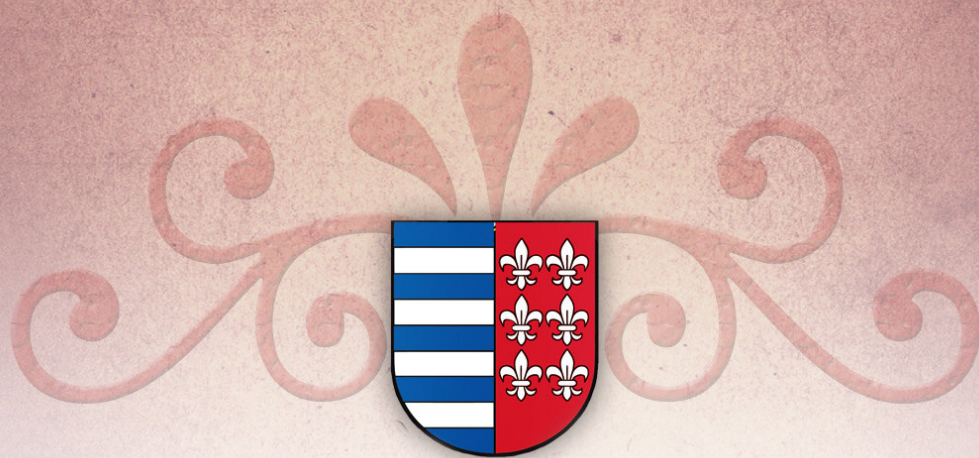

Kronika

mesta Brezna

2014

*Zápis do mestskej kroniky za rok 2014 bol prerokovaný na
zasadnutí mestského zastupiteľstva dňa 3. júna 2015 a schválený
uznesením číslo 123/2015*

*JUDr. Tomáš Abel Ph.D.
primátor mesta Brezna*

*Kronikárka:
PhDr. Anna Šulrajterová*

ÚVOD

5

*Spoločenská atmosféra
Taký bol rok 2014*

VEREJNÝ A POLITICKÝ ŽIVOT

10

*Významné udalosti a návštevy
Oslavy a mestské sviatky
Samospráva mesta*

HOSPODÁRSKY ŽIVOT

25

*Hospodárenie mesta
Výstavba a rozvoj mesta
Doprava*

OBYVATEĽSTVO

44

*Demografický vývoj
Charakteristika obyvateľstva
Zamestnanosť obyvateľstva*

ZDRAVOTNÍCTVO

57

Zdravotnícke služby na Horehroní

Nemocnica

Lekárne

ŠKOLSTVO

62

Predškolské zariadenia

Základné školy

Stredné školy

Vysoká škola

KULTÚRNY A SPOLOČENSKÝ ŽIVOT

73

Organizácie a spolky

Podujatia a udalosti

ŠPORT

92

Aktivity Mestského športového klubu

POČASIE

98

Breznianske rekordy v roku 2014

Charakteristické javy

Klimatické údaje

ÚVOD

Spoločenská atmosféra

Spoločenská atmosféra, alebo udalosti a javy, ktoré tohto roku najviac ovplyvnili život obyvateľov mesta, ktoré ich aktivizovali k väčšiemu záujmu o veci verejné.

Tohto roku sa konali na celom Slovensku dvoje veľkých volieb; voľby prezidenta republiky a voľby komunálne. Tieto udalosti určite najviac ovplyvnili spoločenskú atmosféru mesta. Problematika obidvoch volieb sa stala hlavnou témou diskusií na sociálnych sieťach, obsahom mediálnych správ aj rozhovorov a diskusií našich obyvateľov.

V sobotu 15. marca 2014 v prvom kole, a potom o dva týždne 29. marca v druhom kole si Slovensko volilo nového prezidenta. I keď sme na Slovensku zvolili za prezidenta nezávislého kandidáta **Andreja Kisku**, ak by sa rozhodovalo o prezidentovi len v Breznianskom okrese, vyhral by síce len malým rozdielom, ale predseda, **Róbert Fico**. Zo 72 volebných obvodov v rámci celého Slovenska Róbert Fico vyhral voľby len v trinástich, medzi nimi bolo aj Brezno, keď od voličov okresu získal väčšinu - 50, 54 percenta. Aj v samotnom meste Brezne boli voľby dôkazom toho, že kandidát SMERU SD tu má dobrú voličskú základňu. Účasť na voľbách však bola v našom okrese nižšia ako je celoslovenský priemer, keď k volebným urnám prišlo len 47, 5 percenta oprávnených voličov a na celom Slovensku si k urnám našlo cestu 50,48 percenta oprávnených voličov. Tento jav sa však opakuje takmer pri každých voľbách. Brežňania sú menej aktívni a zrejme sa menej zaujímajú o veci verejné ako zvyšok Slovenska.

Druhé voľby – komunálne, ktoré sa konali v novembri, boli tiež z hľadiska výsledkov prekvapujúce vo viacerých ukazovateľoch. V rámci Slovenska bola zaznamenaná 48,34 – percentná účasť. V Brezne bola opäť nižšia účasť voličov ako na celom Slovensku, keď v zoznamoch bolo zapísaných 17 382 voličov a na voľbách sa ich zúčastnilo 7 876, čo znamená 45, 31- percentnú účasť. Napriek tomu sme zaznamenali v Brezne najvyššiu účasť na voľbách od roku 1990. Zároveň sme zaregistrovali aj ďalší rekord – najvyšší počet hlasov, ktoré získal vo voľbách kandidát na primátora. Svedčí to o skutočnosti, že voliči si prali zmenu, a preto sa zmobilizovali. Hlavne mladí ľudia na sociálnych sieťach vyjadrovali potrebu zmeny na funkcii primátora. Zaujímavý z hľadiska výsledkov je aj jav pri voľbe poslancov. Z doterajších poslancov opätovne zvolili všetkých,

ktorí kandidovali, teda šestnástich. Z toho vyplýva, že ľudia volia najviac tých, ktorých poznajú. Zaujímavé a určite aj výnimočné je v tomto volebnom období aj zloženie poslanskeho zboru. Z celkového počtu 21 zvolených poslancov je 16 nezávislých, traja kandidovali za stranu SMER-SD, jedna poslankyňa kandidovala za stranu SaS, jeden poslanec kandidoval za stranu Siet'.

Taký bol rok 2014

Rok 2014 bol plný udalostí, ktoré ovplyvnili dianie v Brezne a jeho okolí. Bol to rok plný zmien. V marci priniesol nové vedenie nemocnice, v apríli nové nákupné centrum, v novembri aj nového primátora.

Ministerstvo pôdohospodárstva koncom roka 2013 vyhlásilo výzvu na predkladanie žiadostí o nenávratný finančný príspevok v rámci Regionálneho operačného programu na podporu výstavby nájomných bytov pre marginalizované skupiny ľudí. Brezno ako jeden z 21 oprávnených žiadateľov v rámci Slovenska malo možnosť na tento účel získať finančné prostriedky z európskych fondov. Spolufinancovanie projektu „Výstavba nájomných bytov pre marginalizované skupiny Brezno“ v rozsahu minimálne 5% z celkových oprávnených výdavkov projektu predstavovalo sumu 31 680 €, celkové výdavky projektu: mali dosiahnuť sumu 633 600 €. V januári tohto roku však poslanci mestského zastupiteľstva tejto iniciatíve povedali definitívne nie. Dôvodov bolo hneď niekoľko. Problém videli predovšetkým vo vysokých dodatočných nákladoch, neriešení otázky neslávne známeho domu hrôzy v Predných Hálnach a v konečnom dôsledku aj v pozitívnej diskriminácii zvyšku obyvateľstva.

V Brezne od februára začal prakticky fungovať Mestský podnik služieb podľa vzoru východoslovenskej obce Spišský Hrhov. Novovzniknutá obchodná spoločnosť priniesla prácu hlavne tým nezamestnaným, ktorí sa na pracovnom trhu dlhodobo nevedeli uplatniť. Podnik služieb založilo mesto v roku 2013, pričom na jeho vznik vyčlenilo 5000 eur z rozpočtu. Následne si mal prostredníctvom zákaziek zarobiť na vlastné výdavky sám. Vo svojom portfóliu ponúkal služby v poľnohospodárstve, záhradníctve, lesníctve, poľovníctve, čistenie kanalizačných systémov a množstvo iných pomocných a dokončovacích prác, ktoré mesto plánovalo využiť pri menších investičných akciách.

Konateľom spoločnosti sa stal **Roman Porhajaš**, ktorý sa po niekoľkých mesiacoch tohto postu vzdal. Ďalší osud tohto podniku je nejasný.

Breznianska nemocnica od 1. marca začala fungovať pod novým vedením. Správna rada vymenovala do funkcie riaditeľa kardiológa **Petra Mečiara**. Celá jeho doterajšia profesijná dráha sa týkala práve tohto medicínskeho odboru. Od skončenia lekárskej fakulty pracoval ako kardiológ, neskôr ako primár v Rooseveltovej nemocnici, vedúci kardiocentra a napokon aj ako riaditeľ Stredoslovenského ústavu srdcových a cievnych chorôb. Svojej profesie sa nemienil celkom vzdať ani po získaní funkcie riaditeľa v breznianskej nemocnici. Vyčlenil si jeden deň v týždni, kedy by sa mohol na svojom pôvodnom pracovisku venovať kardiológii. Nemocnica pod jeho vedením inovovala vozový park záchranárskych vozidiel a vo svojom areáli spustila skúšobnú prevádzku automatizovaného parkovacieho systému.

V poslednú aprílovú stredu slávnostne uviedli do prevádzky dlho očakávané nákupné centrum Point. Plánovali ho otvoriť až koncom roka, podarilo sa im to skôr. Investori v ňom sľubovali vyvážený a kvalitný mix nájomníkov, zastupujúcich známe obchodné siete, ako aj možnosť každodenných nákupov od potravín až po bižutériu. Deklarovali pritom, že moderné nákupné centrum si tento región už skutočne zaslúžil. Na takmer dva a pol tisíc metroch štvorcových plochy, ktorá dovtedy slúžila ako parkovisko v blízkosti námestia, vybudovali okrem obchodných prevádzok aj viac ako dvadsať parkovacích miest. Funkcionalisticky konštruovaná budova v lukratívnej časti mesta prilákala v deň otvorenia množstvo návštevníkov, no nie všetky ich očakávania sa naplnili. Za najväčšiu atrakciu totiž označili prvý jednosmerný eskalátor v Brezne.

Mesto Brezno nemalo doteraz dôstojné zariadenie pre pietnu rozlúčku so zosnulými. Obrady katolíkov a občanov bez náboženského vyznania sa robili buď priamo na novom cintoríne, doslova pod bránou alebo v maličkvej obradnej sieni Pohrebnej služby *U Haluškov* na Chalupkovej ulici. Niektorí katolíci volili aj cirkevnú rozlúčku v malom kostole Na Bráničke, evanjelici majú tradične rozlúčku v kostole. Budovu bývalej bytovky – vojenskej ubytovne na Sekurisovej ulici pri novom cintoríne prenajalo mesto breznianskemu pohrebníctvu Iris ešte koncom minulého roka za účelom zriadenia nového domu smútku. Po rekonštrukcii sa v objekte nového domu smútku začali realizovať obrady v máji tohto roku.

Keď sa už zdalo, že lesníci majú obnovu lesa po kalamite spred desiatich rokov úspešne za sebou, prišla ďalšia. Výchrica Žofia, ktorá v polovici mája minulého roka vyčíňala na Slovensku, poriadne spustošila aj lesy na Horehroní. Najviac zasiahla porasty obhospodarované Lesnou správou Červená Skala v katastri obcí Šumiac a Telgárt. Ničivej sile prírodného živlu tu na 350 hektároch podľahlo približne 160 tisíc kubíkov ihličnatého dreva. Na ostatných troch lesných správach odštepného závodu Beňuš vietor zničil ďalších 90 tisíc kubíkov dreva najmä v oblasti Orlovej, Širokej, Stožiek a Burdy. Viac ako 70 tisíc kubíkov padlo aj nad obcami Michalová a Pohronská Polhora a značné škody počítali aj Lesy mesta Brezno na svahoch pod Čertovicou.

V polovici júla na mestskom úrade otvorili konzultačné pracovisko Centra právnej pomoci určené pre občanov, ktorí v dôsledku zlej finančnej a sociálnej situácie nemôžu využívať komerčné právne služby na ochranu svojich práv. Jeho poslaním je zlepšenie prístupu k spravodlivosti pre sociálne znevýhodnených ľudí z Breznianskeho okresu. Za symbolický poplatok ponúka predbežné konzultácie, počas ktorých majú klienti nárok na poskytnutie základnej právnej rady, vysvetlenie právneho problému, prípadne pomoc pri vyplňaní žiadosti o poskytnutie právnej pomoci. Zriadenie centra sa stretlo s pozitívnou odozvou verejnosť.

Len niekoľko týždňov pred veľkolepými oslavami 70. výročia SNP zomrela významná osobnosť breznianskej a regionálnej kultúry. Kto čo len raz vošiel do Horehronského múzea, alebo aspoň okolo neho prechádzal, nemohol nestretnúť muža s čiernymi fúzami a charakteristickým úklonom na pozdrav. Bol to jeho riaditeľ **Ján Weiss**. Tento nenápadný a skromný človek vložil svojich štyridsať rokov života potrebám inštitúcie, ktorá dnes tvorí neoddeliteľnú súčasť mesta. Najprv od roku 1973 ako odborný pracovník - etnograf a od roku 1990 do 3. augusta 2014 ako jeho riaditeľ. Svojimi aktivitami sa zapojil do kultúrno-spoločenského života mesta, bol dlhoročným členom organizačného výboru Chalupkovho Brezna, autorsky sa podieľal na vydaní mnohých publikácií mesta. V roku 2006 získal ocenenie Cena mesta Brezna za autorský podiel na vydaní monografie mesta a za výrazný podiel na rozvoji kultúry. Viac rokov bol členom Folklórneho súboru Mostár, hral na ústnej harmonike a heligónke. Tak ako pracoval, tak aj odišiel – nenápadne, ale definitívne. Ostalo po ňom veľa tvorivej práce v oblasti kultúry aj poctivej múzejnej práce. Jeho pamiatke venovali aj 14. ročník tradičného podujatia

Podstavekova heligónka, ktoré zakladal. Na mestskom zastupiteľstve koncom roka mu bolo schválené ocenenie Cena mesta In Memoriam.

Bývalé Kasárne Jána Švermu dlhodobo neplnili svoj účel, štát sa preto rozhodol objekt predať. Ešte vlani ich kúpila žilinská firma, ktorá im má vdýchnuť novú podobu. V tom čase sa hovorilo, že by tam mohli byť obchody, obytné jednotky. Väčšina ľudí, ktorým na meste a jeho vzhľade záleží, mala pochybnosti o využití objektu. Šírili sa rôzne fámy, že tam ubytujú rómskych obyvateľov z východného Slovenska. Ved' prečo by malo záležať firme z iného mesta, z iného kraja, práve na meste Brezne? Štúdia a rokovania predstaviteľov firmy s vedením mesta hovoria o opaku. Firma chce splniť svoj zámer. Objekt má riešiť občiansku vybavenosť a zóny bývania. V posledný septembrový deň predstavitelia firmy predstavili primátorovi mesta štúdiu využiteľnosti objektu. Samotný objekt by mal byť rozdelený do dvoch základných častí- administratívneho centra, spolu s obchodnými jednotkami, parkovacími miestami a obytnou zónou. V tejto zóne majú byť vybudované športoviská – miesto aktívneho oddychu, štyri až päť obytných domov a predpokladá sa s výstavbou takmer päťdesiatich rodinných domov. Obyvateľov uistili, že obytné domy určite nebudú plniť charakter sociálnych bytov. V zóne občianskej vybavenosti môžeme do budúcnosti uvažovať o využití administratívnych budov pre účely štátnej správy. Štúdia ďalej rieši dopravné napojenie na štátnu cestu I/66. S búracími prácami - s demoláciou niektorých objektov začali už koncom roka. Samotná firma na vlastné náklady zrealizuje výstavbu dvoch kruhových objazdov, a to konkrétne križovatka Ulica ČSA a Fraňa Kráľa (oproti súčasnému vstupu do objektu bývalých kasární) a druhý kruhový objazd - križovatka Tesco.

Diskusiu občanov na sociálnych sieťach aj prostredníctvom ankety na stránke mesta vyvolala snaha mesta realizovať rekonštrukciu Základnej školy s materskou školou Karola Rapoša, Pionierska 4 v Brezne z návratných zdrojov financovania, teda prostredníctvom úveru. Úver mala poskytnúť Slovenská sporiteľňa využijúc program Európskej banky pre obnovu a rozvoj na podporu energetickej efektívnosti budov. Z investovaných prostriedkov mestu banka mohla vrátiť 15 %, čo predstavuje sumu 270 tisíc, za podmienky, že realizácia by bola vykonaná do konca roka 2014. Finančná komisia však prijala uznesenie - uvedený návrh – prijatie návratných zdrojov financovania, teda úveru na rekonštrukciu školy neschváliť. Predpokladaná výška úveru by bola 1 800 tisíc eur, splatnosť úveru 7 rokov a

splácať by sa začalo až v januári 2015. Úver pre vysoké úverové zaťaženie mesta neschválilo ani mestské zastupiteľstvo. I preto potešila skutočnosť, že v novembri sme sa dozvedeli, že Mestu Brezno bola schválená dotácia z Európskych fondov - z regionálneho operačného programu na realizáciu rekonštrukcie tejto školy..

VEREJNÝ A POLITICKÝ ŽIVOT

Významné udalosti a návštevy

VOĽBY PREZIDENTA

PRVÉ KOLO VOLIEB

V sobotu 15. marca 2014 si Slovensko volilo v prvom kole nového prezidenta. Zo štrnástich kandidátov do druhého kola postúpili len prví dvaja - Róbert Fico a Andrej Kiska.

Voľby prezidenta v okrese Brezno - 1. kolo

KANDIDÁT	Hlasy	% okres	% SR
Róbert FICO	6 996	35,30	28,01
Andrej KISKA	4 739	23,91	24,01
Radoslav PROCHÁZKA	4 169	21,04	21,25
Milan KŇAŽKO	2 107	10,63	12,87
Helena MEZENSKÁ	627	3,16	2,40
Pavol HRUŠOVSKÝ	438	2,21	3,30
Ján JURIŠTA	177	0,89	0,60
Jozef BEHÝL	166	0,84	0,50
Viliam FISCHER	122	0,62	0,50
Milan MELNÍK	91	0,46	0,50
Ján ČARNOGURSKÝ	85	0,43	0,60
Jozef ŠIMKO	50	0,25	0,20
Gyula BÁRDOS	30	0,15	5,11
Stanislav MARTINČKO	20	0,10	0,10

Ako vidieť z tabuľky, v prvom kole sa náš okres vo voľbe líšil od celoslovenského priemeru. Ak by sa rozhodlo už vtedy, my by sme za prezidenta zvolili Róberta Fica. Ale podľa zákona, keďže žiadny z kandidátov nezískal nadpolovičný počet hlasov všetkých zúčastnených voličov, konalo sa na celom Slovensku druhé kolo volieb prezidenta.

DRUHÉ KOLO VOLIEB

V druhom kole volieb, ktoré sa konalo 29. marca, sa rozhodlo, že v poradí štvrtým slovenským prezidentom bude **Andrej Kiska**. Vo voľbách mu svoj hlas odovzdalo 1 307 065 (59,38%) občanov Slovenska, súčasnému premiérovi Róbertovi Ficovi iba 893 841 (40,61%). K urnám si v sobotu našlo cestu 50,48 percenta oprávnených voličov. Vyššia volebná účasť bola v mestách, pričom najvyššia účasť bola vo volebnom obvode Senec, kde dosiahla 60,88 percenta. Naopak, najnižšia volebná účasť bola vo volebnom obvode Trebišov 38,78 percenta. Za Andreja Kisku najviac hlasovali vo volebných obvodoch Dunajská Streda, Komárno, Senec a Bratislava. Najmenej hlasov mu dali v Čadci, Svidníku, Vranove nad Topľou a v Stropkove. Róbertovi Ficovi najviac hlasov naopak dali voliči v Čadci, vo Svidníku a vo Vranove nad Topľou a najmenej v Dunajskej Strede, Komárne, Senci a v Bratislave.

A ako sme volili v Brezne ? Účasť na voľbách bola v našom okrese nižšia ako je celoslovenský priemer, keď k volebným urnám prišlo len 47, 5 percenta oprávnených voličov. Zo 72 volebných obvodov v rámci celého Slovenska Róbert Fico vyhral voľby len v trinástich. Medzi nimi bolo aj Brezno, keď od voličov okresu získal 50, 5 percenta. Už v prvom kole bolo vidieť, že kandidát SMERU SD má v Brezne dobrú voličskú základňu. Do určitej miery to naznačovala aj skutočnosť, že 23. marca, keď pozval do breznianskej arény ženy na oslavu MDŽ, tritisíc miest bolo obsadených.

KOMUNÁLNE VOLBY

Predvolebná kampaň

Na termín 15. novembra boli na Slovensku vyhlásené komunálne voľby. Predvolebná kampaň mala podľa zákona začať necelé 3 týždne pred voľbami, v Brezne už mali kandidáti na primátora veľkoplošné billboardy s predvolebnou kampaňou v septembri, printové médiá písali o kandidátoch už v auguste. Kandidáti využili aj možnosť stretnúť sa

s voličmi na predvolebných zhromaždeniach. Takto sa stretli so svojimi voličmi všetci okrem jedného -Vladimíra Kvačkaja. Okrem veľkoplošných billboardov, ktoré boli umiestnené po celom meste, využívali kandidáti hlavne letáky a noviny Horehronie a Echo a mesačník Kam v Brezne. Najdôležitejším médiom však boli sociálne siete, viacerí kandidáti komunikovali so svojimi voličmi prostredníctvom facebooku.

Na funkciu primátora kandidovali:

1. **TOMÁŠ ABEL**, JUDr., PhD., nezávislý kandidát, 31 - ročný právnik – vedúci vyšetrovania, bytom 9. mája 2143/25
2. **JAROSLAV DEMIAN**, Ing., SMER - SD 51 - ročný doterajší primátor, bytom Malinovského 11
3. **VLADIMÍR KVAČKAJ**, Ing. nezávislý kandidát 53 - ročný technik, bytom Kieпка 63,
4. **JOZEF TOKÁR**, 58 ročný, nezávislý kandidát , živnostník, bytom 9. mája 2143/28
5. **JÁN ZAJAK**, MUDr., Mgr., nezávislý kandidát, 34 – ročný chirurg, bytom Štvrť Ladislava Novomeského 1229/2

Na 21 poslancových mandátov bolo zaregistrovaných v štyroch breznianskych volebných obvodoch 94 kandidátov.

Výsledky volieb

Siedme voľby do orgánov samosprávy obcí sa skončili. Volebné miestnosti na celom Slovensku uzavreli v sobotu 15. novembra o 20. hodine. Voliči rozhodovali o svojich komunálnych zástupcoch na najbližšie štyri roky

Výsledky volieb

Mestská volebná komisia, ktorej predsedom bol Ing. **Pavol Harňák**, nezaznamenala žiadne porušenia volebného zákona, voľby mali pokojný priebeh. V rámci Slovenska bola zaznamenaná 48,34 – percentná účasť. V Brezne bola nižšia účasť voličov na voľbách ako na celom Slovensku, keď v zoznamoch bolo zapísaných 17 382 voličov a na voľbách sa ich zúčastnilo 7 876, čo znamená 45, 31- percentnú účasť. Aj tak sme zaznamenali v Brezne najvyššiu účasť na „ponovembrových“ voľbách od roku 1990. V novembri roku 1990 sa konali komunálne voľby a v porevolučnej eufórii sa v Brezne zmobilizovalo 50, 1 percento voličov. Zároveň sme zaznamenali aj ďalší rekord – najvyšší

počet hlasov, ktoré získal kandidát na primátora.

Voľby v Brezne a ich výsledky od roku 1990

ROK VOLIEB	ÚČASŤ	ZVOLENÝ PRIMÁTOR	POČET HLASOV PRE PRIMÁTORA
1990	50,10%	Vladimír Strmeň	2 594
1994	42,47%	Vladimír Faško	2 480
1998	38,70%	Vladimír Faško	2 716
2002	37,46%	Jaroslav Demian	1 856
2006	28,30%	Jaroslav Demian	3 054
2010	35,66%	Jaroslav Demian	2 767
2014	45,31%	Tomáš Abel	5 041

Na voľbách do orgánov samosprávy mesta Brezna si občania zvolili **primátora mesta Brezno** a 21 nových **poslancov do Mestského zastupiteľstva** na obdobie rokov 2014 - 2018.

Za primátora mesta Brezno na funkčné obdobie 2014-2018 bol zvolený JUDr. Tomáš Abel, PhD. s počtom hlasov 5041.

Počet hlasov odovzdaných pre jednotlivých kandidátov pre voľbu **primátora mesta Brezno** podľa poradia:

Poradie	Meno a priezvisko	Počet platných hlasov
1.	Tomáš Abel, JUDr., PhD., nezávislý kandidát	5041
2.	Jaroslav Demian, Ing., SMER - SD	1293
3.	Jozef Tokár, 58 r., nezávislý kandidát	687
4.	Ján Zajak, MUDr., Mgr., nezávislý kandidát	526
5.	Vladimír Kvačkaj, Ing., nezávislý kandidát	194

Kandidáti, ktorí boli **zvolení za poslancov mestského zastupiteľstva mesta Brezno** podľa volebných obvodov v poradí podľa počtu získaných hlasov:

Volebný obvod číslo 1:

Poradie	Meno a priezvisko	Počet platných hlasov
1.	Andrej Barančok, Bc., nezávislý kandidát	895
2.	Eva Wolframová, MUDr., nezávislá kandidátka	869
3.	Ján Králik, Ing. arch., SIEŤ	811
4.	Milan Hašan, Ing., nezávislý kandidát	637
5.	Vladimír Kvačkaj, Ing., nezávislý kandidát	571
6.	Ján Račák, Mgr., SMER – SD	570
7.	Jaroslav Demian, Ing., SMER - SD	567
8.	Milan Kováčik, Ing., nezávislý kandidát	564

Volebný obvod číslo 2:

Poradie	Meno a priezvisko	Počet platných hlasov
1.	Petra Dzurmanová, Mgr., nezávislá kandidátka	768
2.	Milan Palovčík, nezávislý kandidát	603
3.	Ján Maruškin, nezávislý kandidát	587
4.	Iveta Ledňová, nezávislá kandidátka	536
5.	Erik Richter, MUDr., SMER - SD	446
6.	Milan Macuľa, Ing., nezávislý kandidát	412

Volebný obvod číslo 3:

Poradie	Meno a priezvisko	Počet platných hlasov
1.	Tomáš Abel, JUDr., PhD., nezávislý kandidát	1588
2.	Daniel Struhár, Mgr., nezávislý kandidát	714
3.	Eva Skačanová, Mgr., nezávislá kandidátka	677
4.	Jozef Tokár, 58 r., nezávislý kandidát	620
5.	Vladimír Strmeň, Ing., nezávislý kandidát	606
6.	Miroslav Fašang, Ing., nezávislý kandidát	572

Volebný obvod číslo 4:

Poradie	Meno a priezvisko	Počet platných hlasov
1.	Mária Majerčíková, Ing., SaS	132

CURRICULUM VITAE NOVÉHO PRIMÁTORA

Tomáš Abel sa narodil 3. septembra 1983 v Brezne. Tu aj prežil celý svoj doterajší život, nadobudol základné aj stredoškolské vzdelanie. Študoval na breznianskom gymnáziu. Vysokoškolské roky strávil v Košiciach, kde ukončil právnickú fakultu, potom absolvoval doktorandské štúdium v odbore trestného práva na Právnickej fakulte v Trnave. Založil si rodinu, našiel v blízkosti domova prácu i životnú partnerku. Je ženatý a s manželkou Simonou majú spolu dcéru Luciu. V súčasnosti žije s rodinou na sídlisku Mazorníkovo. Pred zvolením za primátora pracoval vo funkcii vedúceho oddelenia vyšetrovania so zameraním na ekonomickú kriminalitu. Pôsobil tiež ako externý asistent vysokej školy, kde sa venoval najmä problematike územnej samosprávy. Niektorí ho

poznali ako poslanca mestského zastupiteľstva; túto funkciu vykonával posledné volebné obdobie, od roku 2010.

ZAÚJÍMAVOSTI A FAKTY Z KOMUNÁLNYCH VOLIEB:

- Na post primátora bolo zaregistrovaných 5 kandidátov
- Na 21 poslancových mandátov bolo zaregistrovaných 94 kandidátov
- Z doterajších poslancov v tohtoročných voľbách opätovne nekandidovali šiesti ; sú to **Dušan Švantner a Jaroslav Ďalák**, ktorí pôsobili ako poslanci 6 volebných období, **Ján Pampurík** bol poslancom 5 volebných období, **Emília Bučková** pôsobila ako poslankyňa 2 volebné obdobia a **Martina Daxnerová s Michalom Medved'om** boli poslancami iba 1 volebné obdobie.
- Z doterajších poslancov opätovne zvolili všetkých, ktorí kandidovali, teda pätnástich
- Šesť kandidátov – **Andrej Barančok, Ján Maruškin, Milan Macul'a, Daniel Struhár, Miroslav Fašang a Martin Ridzoň** - je „nováčikom“. Stali sa poslancami breznianskeho mestského zastupiteľstva po prvýkrát
- Z celkového počtu 21 zvolených poslancov je 16 nezávislých, 3 kandidovali za stranu SMER-SD , 1 poslankyňa kandidovala za stranu SaS, 1 poslanec kandidoval za stranu Sieť
- Najväčší počet hlasov – 1588 – získal vo voľbách na funkciu poslanca **Tomáš Abel**, ten sa však stal primátorom, a tak na uvoľnený mandát nastúpil za poslanca **Martin Ridzoň**, ako prvý náhradník vo volebnom obvode s počtom hlasov 520
- Najmladším poslancom je 28 -ročný **Miroslav Fašang.**, nezávislý kandidát
- Najstarším poslancom je 65 - ročný **Milan Kováčik**, bol poslancom mestského zastupiteľstva v Brezne vo volebnom období 1998 - 2002 a od roku 2006, bez prerušenia. Je poslancom štvrté volebné obdobie.

Oslavy a mestské sviatky

ODOVZDANIE OCENENÍ ZA ROK 2013

Deň 31. január je pre Brezno výnimočný. Obyvatelia si pri pomníku padlých hrdinov pripomínajú oslobodenie mesta a po pietnom akte v sále Hotela Ďumbier oceňujú osobnosti a kolektívy za činy, ktoré vykonali v prospech občanov mesta. Aj tohto roku na slávnostnom mestskom zastupiteľstve ocenili osobnosti a kolektívy za záslužnú činnosť v roku 2013. Ôsmim laureátom odovzdal cenu primátor mesta Jaroslav Demian. Slávnostné podujatie spestril Spevácky zbor mesta Brezna, žiaci a učitelia Základnej umeleckej školy a členovia Zboru pre občianske záležitosti v Brezne. Pozvaní hostia, ako aj občania mesta sa na slávnostnom mestskom zastupiteľstve zoznámili s ôsmimi príbehmi tých, ktorých ocenili za tvorivé činy a významné úspechy, ale predovšetkým za ich múdrosť, ľudskosť a vieru v dobro.

Cena mesta Brezna prevzali:

Milan Pivovarčí, pri príležitosti životného jubilea 75 rokov, za celoživotnú vedecko-technickú, vedecko-publikačnú, pedagogicko-výchovnú, športovú, spoločenskú a kultúrnu činnosť, za rozvoj kultúry v Brezne a jeho reprezentáciu v Slovenskej republike,

Ján Mačkin, lekár breznianskej nemocnice, zástupca riaditeľa pri príležitosti životného jubilea 60 rokov, za záslužnú činnosť v prospech obyvateľov mesta Brezna a regiónu Horehronia,

Kolektív členov Zboru pre občianske záležitosti Človek – človeku pri MsÚ Brezno pri príležitosti 60. výročia vzniku ZPOZ-u, za záslužnú činnosť v prospech občanov mesta a celého regiónu, za reprezentáciu mesta Brezna v Slovenskej republike,

Vladimír Strmeň, bývalý funkcionár mesta pri príležitosti životného jubilea 75 rokov, za záslužnú a prospešnú činnosť v prospech mesta Brezna a jeho obyvateľov.

Cenu primátora získali:

Jaroslav Ďalák, dlhoročný poslanec mestského zastupiteľstva pri príležitosti životného jubilea 60 rokov, za záslužnú činnosť v prospech obyvateľov mesta Brezna a regiónu Horehronia,

Country skupina Vodopád pri príležitosti 30. výročia založenia, za dlhoročný rozvoj kultúry v meste Brezne a za reprezentáciu mesta Brezna doma i v zahraničí,

Kolektív Slovenského cykloklubu Ďumbier za rozvoj športu v meste Brezne a v regióne Horehronia, za záslužnú činnosť v prospech mesta a jeho obyvateľov,

Matej Kán, podpredseda organizačného výboru Chalupkovo Brezno, za rozvoj kultúry v meste Brezne a regióne Horehronia, za šírenie dobrého mena mesta Brezna v Slovenskej republike.

Sprievodná dokumentácia:

Fotografie v elektronickej podobe

DNI MESTA BREZNA

Koncom mája Brezňania tradične oslavujú Dni mesta. Tie tohtoročné boli opäť príjemné vďaka pestrému programu. Ten prilákal počas dvoch dní na námestie stovky ľudí. Čerešničkou na torte boli legendárne hity švédskej skupiny ABBA a niekoľkominútový ohňostroj, ale zaujali aj ostatné podujatia. Konali sa posledné dva májové dni. Sprievodný program sa však začal o čosi skôr v Aréne Brezno, kde deti súťažili v športových disciplínach a tiež v tanci. Aréna hostila aj spevákov Marcelu Laiferovú, Petra Stašáka, Roba Opatovského a Ivanu Bagovú. V piatok začal program na námestí prezentáciou prác policajného, hasičského zboru či horskej služby. Poobede obsadili pódium na námestí mladé talenty, ktoré sa prezentovali hrou na hudobné nástroje, spevom i tancom. Vystúpili tiež viaceré miestne kapely. V sobotu sa od rána opekala býk. Pred sochou generála Milana Rastislava Štefánika rozkvitlo šesť zástav zo živých kvetov. Tie sem boli položené na znak priateľstva. Pri kostole sa rozložil historický tábor. Z námestia sa ozývala dychovka, ľudovky, ale aj country. Aj v sobotu bola totiž namiešaná rôznorodá zmes vystúpení. Okolo pol deviatej večer nastúpila už hviezda Dní mesta. Minulý rok dostala publikum do varu pražská skupina Queenie hitmi britskej skupiny Queen. Tento rok vystúpila opäť kapela z hlavného mesta Českej republiky – ABBA World Revival. V ich podaní zazneli v našom meste notoricky známe piesne ako Super Trouper, Voulez-Vous či Dancing Queen. Po ich vystúpení nasledoval efektný ohňostroj. Dobrú atmosféru na námestí dotváral aj jarmok. V stánkoch sme našli tradičné ľudové výrobky, ale aj oblečenie či kabelky. Nechýbali ani stánky s občerstvením. Na námestí boli aj kolotoče a nafukovacie atrakcie. Tie tam ostali aj počas nedele – Medzinárodného dňa detí. Práve na MDD bol pripravený aj posledný spievodný program v rámci Dní mesta. Na 34. ročníku Cesty rozprávkovým lesom sa

zúčastnilo okolo 1 200 návštevníkov. V mestskom dome kultúry bola ešte poobede pripravená rozprávka Ako išlo vajce na vandrovku.

Sprievodná dokumentácia:

Fotografie v elektronickej podobe

Plagát v elektronickej podobe

STO ROKOV OD ZAČIATKU VEĽKEJ VOJNY

V pondelok 28. júla 2014 uplynulo sto rokov od vypuknutia Veľkej vojny 1914-1918, ktorú my poznáme z učebníc dejepisu ako prvú svetovú. Z iniciatívy bývalých príslušníkov breznianskej delostreleckej posádky a základných organizácií SZPB Brezno bolo toto smutné výročie pripomenuté aj v Brezne. Pietny akt polozenia venca a zapálenie symbolických kahancov sa vykonal pri pamätníku partizána v mestskom parku, na podstavci ktorého je aj pamätná tabuľa s 88 menami Brezňanov padlých v tomto krvavom konflikte. Po ňom predniesli krátke príhovory Ing. Káanová a pplk. v. v. Jozef Schulz. Pripomenuli, že vojna, ktorá mala mať veľmi krátke trvanie, prerástla do vtedy nevídaných rozmerov. Zasiahla 1 a pol miliardy obyvateľov z 33 krajín. Z Brezna po všeobecnej mobilizácii v lete 1914 nastúpilo k vojenským útvaram viac ako 200 záložníkov. Do konca vojny vykonávalo vojenské povinnosti celkom asi 500 mužov. Z frontov sa nevrátilo 152 Brezňanov. Z 88 mien, vytesaných na pamätnej tabuli vyplýva, že v roku 1914 padlo 29 Brezňanov, 1915 - 25, 1916 - 10, 1917 - 8 a v roku 1918 - 13 občanov. Na tabuli sú aj mena 3 občanov, ktorí zahynuli v roku 1919, teda v roku bojov o hranice dnešného Slovenska. Po pietnom akte zotrvali účastníci v neformálnej besede, v ktorej si vymieňali spomienky svojich otcov a dedov na dni, v ktorých sa menila mapa sveta a zrodil prvý spoločný štát Čechov a Slovákov.

VÝROČIE SLOVENSKEHO NÁRODNÉHO POVSTANIA

V posledný augustový deň sa v Brezne konali regionálne oslavy 70. výročia Slovenského národného povstania. Pre Brezňanov to mal byť veľký sviatok. Tešili sme sa na plánované a potvrdené vystúpenie obľúbeného ruského vojenského súboru *Alexandrovci*. Ten sa však napriek príslubu konal len v Banskej Bystrici. Ale aj tak sa mohli návštevníci tešiť z bohatého programu. Osláv sa zúčastnili podpredsedníčka NR SR

Jana Laššáková, prvý tajomník veľvyslanca Ruskej federácie na Slovensku Petr Borisov, predseda SZPB Pavol Sečkář a ďalší hostia. Oslavy sa začali vystúpením folklórnych súborov z Horehronia - Čierťaz z Nemeckej, Bacúšan z Bacúcha a Kýčera z Čierneho Balogu a pokračovali pietnym aktom kladenia vencov k pomníku Partizána, kde položilo vence a kytice kvetov vyše 20 delegácii medzi ktorými boli zástupcovia základných organizácii SZPB z Brezna a okolia, historická odbojová skupina 1. ČSA na Slovensku v SNP a delegácie niektorých horehronských obcí. K účastníkom osláv sa prihovorila poslankyňa Národnej rady SR Jana Laššáková, predsedníčka Združenia miest obcí Horehronia a stredného Rudohoria Tatiana Čontofalská, primátor mesta Brezna Jaroslav Demian a Pavol Sečkář, ktorý na záver prejavu odovzdal primátorovi čestné uznanie, ktoré ÚR SZPB udelila Mestu Breznu za zásluhy v národnom boji proti fašizmu, za oslobodenie, rozvíjanie odkazu SNP pri príležitosti 70. výročia Povstania.

Po pietnom akte sa účastníci presunuli k pódiu na námestí, kde koncertoval vojenský umelecký súbor amerického vzdušného letectva US AIR FORCE BAND IN EUROPE. Podujatie vyvrcholilo hudobno-tanečným programom SLUK-u „65 rokov“, ktorý spája dve podoby umeleckej tvorby tohto telesa, tradíciu a súčasnosť, do harmonického celku. V Horehronskom múzeu bola na počesť tohto výročia inštalovaná výstava s názvom Povstanie – Prierez pohnutými udalosťami rokov 1938 – 1945 v Brezne a okolí, vedúcimi k ozbrojenému povstaniu proti nacistickému útlaku. Pred oficiálnym otvorením osláv primátor Brezna Jaroslav Demian prijal v obradnej miestnosti mestského úradu aj žijúcich účastníkov SNP.

Sprievodná dokumentácia:

Fotografie v elektronickej podobe

Plagát v elektronickej podobe

DEŇ ÚSTAVY

Na pondelok 1. septembra pripadol štátny sviatok Deň Ústavy Slovenskej republiky. Stalo sa tradíciou, že miestny odbor Matice slovenskej v tento deň v našom meste organizuje malú slávnosť. Pozvanie do mestského parku k Lipke slovenskej štátnosti vedľa hlavnej budovy Horehronského múzea prijalo niekoľko desiatok občanov. V úvode slávnosti najprv spevácka skupina Senior pri dennom centre Prameň zaspievala štátnu

hymnu. Prítomných privítala predsedníčka MO Matice slovenskej Ivana Kružliaková. Primátor mesta Jaroslav Demian vyzdvihol význam sviatku. Kultúrny program spestrili sólisti z detského folklórneho súboru Klások a recitátorka Božena Omiliaková z denného centra Prameň. Slávnostné stretnutie ukončil spoločný spev hymnickej piesne Kto za pravdu horí.

STRETNUTIA S PRIMÁTOROM

Tak, ako pred rokom, aj teraz sa obyvatelia Brezna a jeho hostia stretávali s primátorom mesta každú adventnú nedeľu popoludní na námestí pri najväčšom adventnom venci v meste. Veniec bol vyrobený z čečiny, ozdobený prírodným materiálom, uvili ho okolo vodostreku na námestí. Podujatia začínali vždy o šesťnásť hodine.

Na prvé stretnutie pozvalo mesto obyvateľov 30. novembra. Bolo už po voľbách, novým primátorom bude Tomáš Abel, ale na najväčšom adventnom venci prvú adventnú nedeľu zapálil prvú sviečku úradujúci primátor Jaroslav Demian. Predvianočnú atmosféru spríjemnil účastníkom koledami a piesňami Detský folklórny súbor Šťastné detstvo

Druhú adventnú nedeľu 7. decembra predvianočnú atmosféru pri najväčšom adventnom venci v Brezne spríjemnili melódie v podaní Dychového orchestra. Úradujúci primátor spolu s prednostkou mestského úradu podávali čaj, návštevníci si mohli kúpiť v okolitých bufetoch aj varené víno a punč.

Nasledujúce adventné nedele – 14. a 21. decembra už sviečku zapalovali spoločne. Pri teplom adventnom čaji, ktorý podávali spoločne doterajší primátor mesta Brezno Ing. **Jaroslav Demian** a novozvolený primátor JUDr. **Tomáš Abel** PhD., mohli prítomní v príjemnej spoločnosti najbližších a priateľov prežiť pekné popoludnie, nadýchať sa neopakovateľnej predvianočnej atmosféry a príjemne sa naladiť. Predvianočnú atmosféru týchto dvoch večerov prítomným spríjemnili členovia ďalších domácich súborov záujmovej umeleckej činnosti - Spevácky zbor mesta Brezno a Folklórny súbor Mostár. Štvrtú adventnú nedeľu 21. decembra domáci skauti menom Hugo Bombura vo svojom lampášiku priniesli betlehenské svetlo, z ktorého obaja primátori – bývalý aj novozvolený - odpálili štvrtú adventnú sviečku.

Spríevodná dokumentácia:

Fotografie v elektronickej podobe

Plagát v elektronickej podobe

Samospráva mesta

VEDENIE MESTA DO VOLIEB V ROKU 2014

Primátor mesta:	Ing. Jaroslav Demian
Zástupca primátora mesta	Mgr. Ján Račák
Hlavná kontrolórka mesta Brezna	Ing. Ingrid Veverková
Prednostka mestského úradu	PhDr. Ing. Ivana Kružliaková, PhD.

POSLANCI VO VOLEBNOM OBDOBÍ 2010 – 2014

Od posledných volieb v roku 2010 Mestské zastupiteľstvo tvorili títo poslanci:

VOLEBNÝ OBVOD číslo 1

MUDr. Emília Bučková, Mgr. Jaroslav Ďalák, Ing. Milan Hašan, Ing. Milan Kováčik, Ing. arch. Ján Králik, Ing. Vladimír Kvačkaj, Bc. Ján Račák, MUDr. Eva Wolframová

VOLEBNÝ OBVOD číslo 2

Mgr. Petra Dzurmanová, Iveta Ledňová, Milan Palovčík, Ing. Ján Pampurík, MUDr. Erik Richter, Ing. Dušan Švantner

VOLEBNÝ OBVOD číslo 3

JUDr. Tomáš Abel, Ing. Martina Daxnerová, Ing. arch. Michal Medved', Mgr. Eva Skačanová, Ing. Vladimír Strmeň, Jozef Tokár

VOLEBNÝ OBVOD číslo 4

Ing. Mária Majerčíková.

Počas roka zasadalo doterajšie mestské zastupiteľstvo celkom osemkrát a prijalo 157 uznesení. V januári sa konalo slávnostné zasadnutie.

Zasadnutia mestského zastupiteľstva sa uskutočnili v dňoch:

- slávnostné zasadnutie 31. januára
- 1. riadne zasadnutie 20. januára
- 2. riadne zasadnutie 12. marca
- 3. riadne zasadnutie 14. apríla
- 4. riadne zasadnutie 9. júna
- 5. riadne zasadnutie 16. júna
- 6. riadne zasadnutie 30. júna
- 7. riadne zasadnutie 18. augusta
- 8. riadne zasadnutie 27. októbra

POSLANCI VO VOLEBNOM OBDOBÍ 2014 – 2018

USTANOVUJÚCE MESTSKÉ ZASTUPITEĽSTVO

Po novembrových komunálnych voľbách doterajšieho primátora Jaroslava Demiana vystriedal na primátorskom poste **Tomáš Abel**. Nový primátor mesta Brezno **Tomáš Abel** a 20 poslancov mestského zastupiteľstva na ustanovujúcom zastupiteľstve v obradnej sieni mestského úradu 15. decembra zložili sľub. Prvú časť mestského zastupiteľstva viedol doterajší primátor, potom odovzdal slovo novému primátorovi. Ten v príhovore vyzval na spoluprácu a okrem iných poďakoval aj zamestnancom mestského úradu, no napriek tomu, treba podľa neho ich prácu zefektívniť. Po zložení sľubu novozvolených poslancov Mestského zastupiteľstva mesta Brezna a primátora obohatil rokovanie kultúrny program. Mestské zastupiteľstvo - poslanecký zbor - v novom volebnom období 2014 – 2018 budú tvoriť títo:

VOLEBNÝ OBVOD číslo 1

Bc. Andrej Barančok

MUDr. Eva Wolframová

Ing. arch. Ján Králik

Ing. Milan Hašan

Ing. Vladimír Kvačkaj

Mgr. Ján Račák

Ing. Jaroslav Demian

Ing. Milan Kováčik

VOLEBNÝ OBVOD číslo 2

Mgr. Petra Dzurmanová

Milan Palovčík

Ján Maruškin

Iveta Ledňová

Ing. Milan Macuľa

VOLEBNÝ OBVOD číslo 3

Mgr. Daniel Struhár

Mgr. Eva Skačanová

Jozef Tokár

Ing. Vladimír Strmeň

Ing. Miroslav Fašang

Ing. Martin Ridzoň, PhD.

VOLEBNÝ OBVOD číslo 4

Ing. Mária Majerčíková

Sprievodná dokumentácia:

Fotografie v elektronickej podobe

BREZNIANSKI NOTÁRI

V tomto roku máme v Brezne štyroch notárov, ktorí vykonávajú všetky notárske úkony prislúchajúce notárskym úradom. Sú to títo notári:

Capek Michal JUDr., Nám. M.R. Štefánika 19

Demian Štefan JUDr., B. Němcovej 14,

Ježková Marie JUDr., Nám. M. R. Štefánika 48

Medved'ová Anna JUDr., Kuzmányho 20

HOSPODÁRSKY ŽIVOT

Hospodárenie mesta

ROZPOČET

Rozpočet mesta na rok 2014 bol zostavený a schválený ako prebytkový. Bežný rozpočet bol zostavený a schválený ako prebytkový a kapitálový rozpočet ako schodkový. Schodok kapitálového rozpočtu mal byť vykrytý prebytkom bežného rozpočtu. Zmeny rozpočtu boli počas rozpočtového roka vykonávané rozpočtovými opatreniami v zmysle zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy. Schválený rozpočet bol v priebehu rozpočtového roka 2014 zmenený 120 rozpočtovými opatreniami.

Hospodárenie mesta v roku 2014 dokumentuje nasledovná tabuľka:

	Schválený rozpočet	Rozpočet po zmenách	Čerpanie rozpočtu
Bežný rozpočet			
Príjmy	9 865 182	10 718 233	10 896 515,66
Výdavky	9 302 864	10 247 426	10 231 029,07
Prebytok bežného rozpočtu	562 318	470 807	665 486,59
Kapitálový rozpočet			
Príjmy	83 000	96 803	37 354,39
Výdavky	220 995	287 857	146 595,34
Schodok kapitálového rozpočtu	-137 995	-191 054	-109 240,95
Prebytok/schodok rozpočtu	424 323	279 753	556 245,64
Finančné operácie			
Príjmové finančné operácie	0	149 570	104267,40
Výdavkové finančné operácie	424 323	429 323	430 441,87
Rozdiel vo finančných operáciách	-424323	- 279 753	- 326 174,47

V priebehu rozpočtového roka dochádza k zmenám bežného rozpočtu až v objeme do 900 tisíc eur.

PRÍJMY

Vlastné príjmy bežného rozpočtu predstavovali daňové príjmy a nedaňové príjmy, kapitálový rozpočet predstavovali najmä príjmy z predaja majetku. Cudzie príjmy bežného rozpočtu boli tvorené dotáciami na činnosť preneseného výkonu štátnej správy a príjmami od obcí na činnosť spoločnej úradovne, kapitálové príjmy boli tvorené dotáciami, ktoré mesto získalo cez projekty Európskej únie.

Mesto v roku 2014 plnilo rozpočet príjmov nasledovne :

	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Skutočnosť
Bežné príjmy	9 865 182	10 718 233	10 896 515,66
Kapitálové príjmy	83 000	96 803	37 354,39

V porovnaní s plnením príjmov v roku 2013: ide o výrazný posun v plnení príjmov – bežné príjmy v roku 2014 boli vyššie oproti roku 2013 o 452 tis. €, kapitálové príjmy zaznamenali výrazný prepád.

Bežné príjmy zahŕňajú vlastné príjmy (daňové a nedaňové) a cudzie príjmy (granty a transfery); ich plnenie bolo v roku 2014 nasledovné:

	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Skutočnosť
Daňové príjmy	6 412 860	6 414 055	6 348 232,83
Nedaňové príjmy	1 068 258	1 097 157	1 260 095,20
Granty a transfery	2 384 064	3 207 021	3 288 187,63

Daňové príjmy

Najväčší podiel na celkovom objeme daňových príjmov (45%) má výnos dane poukazovanej územnej samospráve zo štátu, tzv. podielová daň zo štátneho rozpočtu. Jej vývoj od roku 2009 dokumentuje nasledovná tabuľka:

Rok	Schválený rozpočet	Skutočnosť
2009	5 377 415 €	4 670 611 €
2010	4 437 153 €	3 760 753 €
2011	4 620 291 €	4 444 645 €
2012	4 707 100 €	4 469 255 €
2013	4 688 968 €	4 581 433 €
2014	4 888 058 €	4 902 617 €

Mestu boli poukázané podielové dane vo výške 4 902 617,20 €, čo je oproti prognóze viac o 14 559 €. Táto skutočnosť ovplyvnila plnenie daňových príjmov rozpočtu.

Vývoj dane z nehnuteľnosti:

Rok	Schválený rozpočet	Skutočnosť
2009	815 869 €	815 869 €
2010	803 293 €	845 564 €
2011	845 366 €	821 993 €
2012	848 000 €	823 021 €
2013	974 317 €	890 705 €
2014	932 870 €	875 568 €

Mestu sa ani v roku 2014 opätovne ako po minulé roky nepodarilo naplniť plánovaný výnos dane z nehnuteľnosti. V tomto roku je plnenie príjmov z dane z nehnuteľnosti nižšie o 57 302 € (v minulom roku to bolo až o 83 612 €) oproti schválenému rozpočtu. Rozpočet príjmov za rok 2014 sa mestu nepodarilo naplniť ani pri dani zo stavieb (a dosť výrazne) a ani pri dani z bytov. V roku 2014 bolo zdanených celkom 26 845 objektov s počtom daňových poplatníkov 8 356, čo je mierny nárast oproti rokom 2013 až 2010. Táto skutočnosť sa však neodzrkadľuje vo výnose dane z nehnuteľnosti. Predpis dane z nehnuteľností na rok 2014 bol 899 908,93 €, uhradených bolo len 838 654,88 €. Daňové pohľadávky z predchádzajúceho obdobia boli uhradené vo výške 36 358,29 €, avšak nedoplatky na dani z nehnuteľností k 31. 12. 2014 predstavujú čiastku vo výške 208 714,68 €. Pokuty za daňové delikty boli vybraté len vo výške 555,30 €.

Vývoj plnenia výnosu z miestnych daní a poplatku za komunálny odpad a drobný stavebný odpad:

ROK	Daň z pozemkov	Daň zo stavieb	Daň z bytov	Poplatok za komunálny odpad a drobný stavebný odpad
Skutočnosť 2009	137 769 €	615 286 €	62 814 €	445 093 €
Skutočnosť 2010	143 176 €	639 536 €	62 851 €	440 469 €
Skutočnosť 2011	149 159 €	610 720 €	62 114 €	418 091 €
Skutočnosť 2012	138 009 €	621 523 €	63 488 €	427 169 €
Skutočnosť 2013	150 552 €	670 961 €	69 195 €	515 392 €
Skutočnosť 2014	151 693 €	653 772 €	70 104 €	489 886 €

Sadzba poplatku za komunálny odpad a drobný stavebný odpad sa v roku 2013 vo VZN zvyšovala, príjmy za rok 2013 vzrástli a tak sa aj v rozpočte príjmov na rok 2014 uvažovalo so zvýšením výnosu z tohto poplatku. Zvýšenie výnosov z miestneho poplatku sa však nedosiahlo.

Mesto z dosahovaných výnosov z poplatku za komunálny odpad a drobný stavebný odpad nepokrýva náklady na likvidáciu komunálneho odpadu a drobného stavebného odpadu. Pri znižovaní výnosu tohto poplatku sa rozdiel nákladov a výnosov z tejto činnosti (likvidácia komunálneho odpadu a drobného stavebného odpadu) stále zväčšuje, čo zvyšuje nároky na výdavkovú časť rozpočtu mesta.

Výber ostatných miestnych daní v roku 2014 v porovnaní s minulými rokmi:

	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Daň za psa	14 827	16 021	15 092	16 969,44	16 520	15 894
Za nevýherné hracie automaty	3 825	2 272	2 189	1 887,60	1800	1650
Za predajné automaty	421	464	363	427,35	450	450
Za ubytovanie	1442	neuložená	neuložená	3 941,60	4 464	5505
Za užívanie verejného priestranstva	43 766	47 803	48 812	50 998,40	54 050	56 107

Nedaňové príjmy zahŕňajú príjmy z podnikania a vlastníctva majetku a príjmy z administratívnych a iných poplatkov; ich plnenie bolo v roku 2014 nasledovné

	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Skutočnosť
Z podnikania a vlastníctva majetku	591 619	598 314	629 817
Administratívne a iné poplatky	351 039	358 954	486 352
Úroky	500	500	502
Iné nedaňové príjmy	125 100	139 389	143 422

Plnenie nedaňových príjmov a porovnanie s minulými rokmi:

Rok	Nedaňové príjmy	Príjmy z podnikania a vlastníctva majetku	Poplatky
2009	1 473 025	935 702	414 007
2010	1 769 192	906 110	714 837
2011	1 309 125	698 835	458 726
2012	1 475 806	756 737	478 621
2013	1 355 487	661 965	450 757
2014	1 260 095	629 817	486 353

Vývoj plnenia nedaňových príjmov má už obvykle klesajúcu tendenciu. Príjmy z podnikania mesto dosiahlo vo výške 69 695 €, rovnako ako v roku 2013. Ide o vyplatené dividendy z majetkovej účasti mesta v obchodných spoločnostiach. Z prenajatých pozemkov mesto dosiahlo príjmy vo výške 253 404,35 €, z prenajatých budov, priestorov a objektov vo výške 210 204,03 €, z nájmu bytov vo výške 86 464,06 €, z nájmu nebytových priestorov mesto dosiahlo príjem 123 739,97 €. Tendenciačasného využívania majetku mesta formou nájomných zmlúv má klesajúcu tendenciu.

Granty a transfery sú príjmy získané v rámci sektoru verejnej správy. Najväčší objem týchto finančných prostriedkov je určený na financovanie základných škôl. V roku

2014 boli mestu poskytnuté transfery vo výške 3 278 187, 63 €. Najväčší objem z poskytnutých transferov predstavujú normatívne a nenormatívne finančné prostriedky určené najmä na financovanie preneseného výkonu štátnej správy (2 351 216 € a 228 675,35 €). Významný objem predstavujú aj transfery do oblasti sociálnej práce (52 768,87 € na rómske komunity, 48 419,49 € na terénu sociálnu prácu, 31 680 na útulok „Nádej“).

Kapitálové príjmy

Schválený rozpočet kapitálových príjmov vo výške 83 000 € sa v priebehu roka upravoval podľa získaných príjmov z predajov majetku mesta a to až na úroveň 96 803 €. Z predaja kapitálových aktív – pozemkov, budov a bytov mesto získalo 23 551,39 €. Mesto pre rok 2014 nerozpočtovalo kapitálové granty a transfery, v priebehu roka bol rozpočet upravený na sumu 13 803 €:

Poskytovateľ	Výška v €	Účel
Projekt EU (80%)	540	Voda, kanál, ČOV Podkoreňová
Projekt ŠR (15%)	63	Voda, kanál, ČOV Podkoreňová
MF SR	13 200	Na vybudovanie odstavných plôch na ul. ČSA

Mesto získalo len minimálne cudzie zdroje. Napriek tomu, že je obdobie veľkých možností získavania zdrojov z európskych štrukturálnych fondov, mestu sa „podarilo“ v roku 2014 získať len 13 200 €.

VÝDAVKY

Mesto v roku 2014 čerpalo výdavky nasledovne:

	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Skutočnosť	%
Bežné výdavky	9 302 864	10 247 426	10 231 029,07	99,84
Kapitálové výdavky	220 995	287 857	146 595,34	50,93

Porovnávajúc s čerpaním v roku 2013 došlo k vyššiemu čerpaniu bežných výdavkov, čo predpokladal už schválený a následne upravený rozpočet.

Vývoj čerpania rozpočtu bežných výdavkov:

Rok	Rozpočet po zmenách	Skutočnosť
2010	10 111 196 €	10 236 121 €
2011	9 405 352 €	9 499 690 €
2012	9 471 298 €	9 574 932 €
2013	9 758 515 €	9 848 449 €
2014	10 247 426 €	10 231 029 €

Napriek zníženiu výšky bežných výdavkov oproti roku 2010, opäť je zrejmá tendencia rastu bežných výdavkov.

Bežné výdavky boli v roku 2014 podľa ekonomickej rozpočtovej klasifikácie čerpané nasledovne:

	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Skutočnosť	% plnenia
Mzdy, platy, OON	3 713 317	4 077 763	4 095 071,76	100,42
Poistné a príspevky do poisťovní	1 465 771	1 594 353	1 587 853,86	99,59
Tovary a služby	2 320 367	2 719 224	2 722 609,90	100,12
Bežné transfery	1 629 816	1 687 406	1 679 793,82	99,55
Splácanie úrokov	173 593	168 680	145 699,73	86,38

Porovnaním s rokom 2013 došlo k zvýšeniu čerpania osobných výdavkov, t. j. výdavkov na platy a poistné do poisťovních fondov o 322 tisíc eur; k prekročeniu rozpočtu výdavkov na tovary a služby o 102 tisíc eur.

Vývoj čerpania rozpočtu bežných výdavkov na mestskom úrade vybrané položky podľa ekonomickej klasifikácie:

Rok	Platy	Poistné odvody	Prevádzkové výdavky	Príspevky pre po	Dotácie, transfery
2009	1 348 737 €	532 730 €	1 560 264 €	1 853 307 €	79 627 €
2010	1 299 332 €	514 407 €	2 479 435 €	1 548 581 €	240 485 €
2011	1 396 215 €	561 993 €	1 911 910 €	1 465 582 €	174 506 €
2012	1 362 634 €	548 669 €	1 924 146 €	1 372 236 €	162 886 €
2013	1 347 696 €	563 199 €	1 876 054 €	1 373 641 €	235 505 €
2014	1 414 924 €	594 265 €	1 807 720 €	1 415 354 €	239 527 €

Došlo k nárastu výdavkov na platy zamestnancov mesta. V roku 2014 bolo na platy zamestnancov mesta (bez rozpočtových a príspevkových organizácií) vyplatených 1 414 924 €. Odmeny zamestnancom mesta boli vyplatené vo výške 90 855 €. Priemerný počet zamestnancov mesta v roku 2014 bol 176,1, z toho riadiacich zamestnancov 15. Vyššie čerpanie je zaznamenané aj u platov zamestnancov na mestskom úrade – ide o sumu 691 681,65 €, pričom v roku 2013 to bolo len 668 716,23 €. V školách a školských zariadeniach boli v roku 2014 výdavky na platy zamestnancov vo výške 2 680 147 € pri nasledovných priemerných počtoch zamestnancov:

ZŠ s MŠ Pionierska 2, 108,2 zamestnancov, z toho 8 riadiacich

ZŠ s MŠ K. Rapoša Pionierska 4, 103,75 zamestnancov, z toho 6 riadiacich

ZŠ s MŠ MPČĽ, 54,6 zamestnancov, z toho 5 riadiacich

Základná umelecká škola, 22,5 zamestnancov, z toho 2 riadiaci

Centrum voľného času, 4,6 zamestnancov, z toho 1 riadiaci

Príspevkové organizácie mali mzdové náklady za rok 2014 vo výške 941 054 € pri nasledovných priemerných počtoch zamestnancov:

Technické služby Brezno, 61,6 zamestnancov, z toho 3 riadiacich

Mestské kultúrne stredisko, 3 zamestnancov, z toho riadiacich 2

Mestský športový klub Brezno, 23,9 zamestnancov, z toho 5 riadiacich

Čerpanie výdavkov na príspevky pre príspevkové organizácie v roku 2014:

Prijímateľ	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Skutočnosť	% plnenia
Technické služby	859 316	889 847	886 746,92	99,66
Mestský športový klub	354 745	380 025	380 023,52	100,00
Mestské kultúrne stredisko	138 454	148 944	148 484,00	99,69
Príspevkové organizácie spolu	1 352 515	1 418 816	1 415 354,44	99,76

Problém nedostatočného financovania príspevkových organizácií bol v roku 2014 riešený zvýšením príspevku na činnosť, komplexne však riešený nebol..

V roku 2014 mesto poskytlo zo svojho rozpočtu dotácie a transfery.

Prijímateľ	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Skutočnosť	% plnenia
Športové kluby	35 000	35 000	35 000,00	100,00
Kultúrne telesá	35 000	35 000	33 831,13	96,66
Členské príspevky	8 930	16 930	15 033,53	88,80
Nemocenské dávky	0	12 208	12 157,06	99,58
Odchodné a odstupné	0	1 407	1 406,60	99,97
Dotácie neziskovým organizáciám	10 000	10 000	8 874,28	88,74
Sociálny taxík	17 472	17 712	17 712,00	100,00
Na prevádzku súkromnej škôlky	40 850	40 850	40 850,00	100,00
Na dávku v hmotnej núdzi	300	37 982	37 962,25	99,95

Čerpanie rozpočtu bežných výdavkov podľa funkčnej rozpočtovej klasifikácie:

Názov	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Skutočnosť	%
Obce	1 265 040	1 346 174	1 333 233,79	99,04
Finančná a rozpočtová oblasť	8 700	10 642	10 002,48	93,99
Iné všeobecné služby	29 449	31 791	31 788,56	99,99
Všeobecné verejné služby	0	71 034	71 034,96	100,00
Transakcie verejného dlhu	168 393	163 950	141 609,86	86,37
Civilná ochrana	1 012	578	421,12	72,86
Policajné služby	381 121	419 100	416 372,20	99,35
Ochrana pred požiarmi	6 138	7 980	7 882,97	98,78
Cestná doprava	90 000	85 680	81 475,82	95,09

Správa a údržba ciest	937 724	935 204	860 721,26	92,04
Cestovný ruch	25 000	25 000	25 000,00	100,00
Nakladanie s odpadmi	543 713	558 309	551 376,99	98,76
Nakladanie s odpad. vodami	13 677	27 935	27 683,91	99,10
Rozvoj bývania	14 397	13 986	14 692,62	105,05
Rozvoj obcí	258 277	345 369	284 158,29	82,28
Zásobovanie vodou	22 841	20 333	19 572,54	96,26
Verejné osvetlenie	135 595	145 430	145 429,41	100,00
Bývanie a obč. vybavenosť	59 221	54 486	53 687,13	98,53
Rekreačné a športové služby	389 745	415 025	415 023,52	100,00
Umelecké súbory	35 000	35 000	33 381,13	96,66
Knižnice	86 642	91 073	90 882,79	99,79
Pamiatková starostlivosť	370	370	265,86	71,85
Ostatné kultúrne služby	119 474	135 266	134 507,06	99,44
Vysielacie a vyd. služby	2 630	2 630	2 630,00	100,00
Náboženské a iné spoločenské služby	18 500	26 500	23 488,13	88,63
Predškolská výchova	910 321	937 424	936 864,26	100,00
mimorozpočtové			32 772,80	
Základné vzdelanie	2 190 100	2 603 721	2 594 220,73	99,96
mimorozpočtové			85 217,31	
Zariadenie školského stravovania	261 549	271 549	271 401,25	99,95
mimorozpočtové			59 472,46	
Záujmové vzdelávanie – ŠKD	204 501	206 011	206 008,50	100,00
- mimorozpočtové			16 796,00	
Záujmové vzdelávanie - ZUŠ	255 520	257 318	257 318,00	100,00
-mimorozpočtové			30 259,60	
Záujmové vzdelávanie - CVČ	88 909	101 554	97 197,28	100,00
-mimorozpočtové			14 205,00	
v RO	11 394	11 811	11 811,03	100,00
v RO	0	48 496	48 495,68	100,00
Zariadenie pre celoživotné vzdelávanie	91 798	99 286	71 686,12	72,20
Ďalšie soc. služby - invalidita	17 472	18 312	18 312,00	100,00
Soc. služby - staroba	56 266	56 112	53 369,25	95,11
Ďalšie soc. služby – staroba	385 737	364 780	361 106,69	98,99
Soc. služby – rodina a deti	22 819	33 524	30 020,57	89,55
Ďalšie soc. služby – rodina a deti	0	0	0,00	0,00
Ďalšie dávky -rodina	0	39 400	38 294,89	97,20
Soc. pomoc obč. v hm. núdzi	0	4 035	4 035,20	100,00
Dávky sociálnej pomoci	300	300	280,00	93,33
Zariadenie soc. služieb - útulok	112 333	104 330	102 459,74	98,21
Ďalšie soc. služby	81 186	119 499	112 652,31	94,27

Vývoj čerpania rozpočtu bežných výdavkov, vybrané odvetvia podľa funkčnej klasifikácie:

Rok	Činnosť úradu	Mestská polícia	Správa a údržba ciest	Nakladanie s komunálnym odpadom
2009	1 794 122 €	404 309 €	636 174 €	599 064 €
2010	1 808 206 €	361 180 €	1 030 325 €	628 346 €
2011	1 641 856 €	393 665 €	959 137 €	608 591 €
2012	1 285 664 €	378 192 €	964 470 €	565 789 €
2013	1 290 356 €	378 192 €	986 389 €	558 732 €
2014	1 333 234 €	416 372 €	860 721 €	551 377 €

Rok	Verejné osvetlenie	Rozvoj obcí	Správa bytov a nebytových priestorov	Šport	Kultúra
2009	135 370 €	266 820 €	41 690 €	500 103 €	300 600 €
2010	131 782 €	200 607 €	70 337 €	432 823 €	272 989 €
2011	122 659 €	183 872 €	67 945 €	416 931 €	277 350 €
2012	125 203 €	376 472 €	86 778 €	370 368 €	258 773 €
2013	131 887 €	253 424 €	56 119 €	392 486 €	266 331 €
2014	145 429 €	284 158 €	53 687 €	415 024 €	261 167 €

Čerpanie kapitálových výdavkov podľa ekonomickej rozpočtovej klasifikácie:

Názov	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Skutočnosť	% plnenia
Nákup pozemkov	3 734	24 895	9 382,80	37,69
Nákup strojov, prístrojov a zariadení	55 921	30 941	21 716,40	70,19
Projektová dokumentácia	3 600	34 087	17 722,70	51,99
Realizácia stavieb	63 500	88 989	20 147,55	22,64
Rekonštrukcia a modernizácia	82 000	82 000	53 341,14	65,05
Ostatné kapitálové výdavky	0	2 325	2 324,75	99,99
Kapitálové transfery	12 240	24 620	21 960	89,20

V roku 2014 bolo plánovaných na realizáciu 9 rozvojových programov, ich počet sa v priebehu rozpočtového roka upravil na 26. V skutočnosti bolo realizovaných 14 rozvojových programov, nákupov a zhodnotenia majetku mesta: a plynového varného kotla na ZŠ s MŠ MPČĽ.

Hospodárenie mesta v roku 2014 dokumentuje nasledovná tabuľka:

	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Skutočnosť
Bežné príjmy	9 865 182	10 718 233	10 896 515,66
Bežné výdavky	9 302 864	10 247 426	10 231 027,07
Prebytok bežného rozpočtu	562 318	470 807	665 486,59
Kapitálové príjmy	83 000	96 803	37 354,39
Kapitálové výdavky	220 995	287 857	146 595,34
Schodok kapitálového rozpočtu	137 995	191 054	- 109 240,95
Príjmy celkom	9 948 182	10 815 036	10 933 870,05
Výdavky celkom	9 523 859	10 535 283	10 377 624,41
Prebytok rozpočtu	424 323	279 753	556 245,64
Príjmové finančné operácie	0	149 570	104 267,40
Výdavkové finančné operácie	424 323	429 323	430 441,87
Zostatok finančných operácií	- 424 323	- 279 753	- 326 174,47

Mesto v roku 2014 hospodáril s prebytkom vo výške 556 245,64 € .

Rok	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Príjmy rozpočtu obce	12 360 816	11 746 983	11 557 812	12 610 144	11 335 58	10 933 870
- bežné príjmy	10 581 374	9 909 181	9 736 473	10 057 835	10 445 004	10 896 515
- kapitálové príjmy	1 779 442	1 837 802	1 821 339	2 552 309	890 576	37 354
Výdavky rozpočtu obce	14 855 292	12 150 013	11 744 196	12 709 114	11 051 97	10 377 624
- bežné výdavky	9 548 917	10 236 121	9 499 690	9 574 931	9 848 449	10 231 027
- kapitálové výdavky	5 306 374	1 913 892	2 244 506	3 134 183	1 203 522	146 595
Prebytok/ schodok bežného rozpočtu	1 032 457	-326 940	236 783	482 903	596 555	665 487
Schodok kapitálového rozpočtu	-3 526 933	76 090	-423 167	-581 873	-312 946	- 109 241
Prebytok/schodok rozpočtu	-2 494 475	- 403 030	- 186 384	- 98 970	283 609	556 246

Mesto za rok 2014 zaznamenalo zvýšenie stavu pohľadávok oproti minulému roku o 48 115 € (pohľadávky po lehote splatnosti sa oproti roku 2013 zvýšili o 63 098 €).

Z celkového stavu pohľadávok najvyšší podiel pripadá na pohľadávky za dane a poplatky – 53,12 %; pohľadávky za nájom a služby spojené s nájmom bytov – 30,94 %; pohľadávky z prenájmu nebytových priestorov a služieb spojených s prenájmom nebytových priestorov – 11,65 %; ostatné pohľadávky – 4,29 %.

Z hľadiska objemu sú najproblematickejšie daňové pohľadávky. Mesto eviduje ku koncu roka 2014 nedaňové pohľadávky vo výške 464 720 €. Najvyšší objem predstavujú pohľadávky za nájom bytov a služby spojené s nájmom bytov . Vysoké pohľadávky sa evidujú aj za nájom nebytových priestorov a za služby spojené s týmto nájmom - 75 985 Mesto eviduje záväzky v celkovej hodnote 5 329 441,19 € Najväčší podiel na celkových záväzkoch majú bankové úvery - 74 %, dlhodobé záväzky – 12 % a krátkodobé záväzky – 14%.

Prehľad vývoja záväzkov za uplynulé roky:

Rok	Dlhodobé záväzky	Krátkodobé záväzky	Krátkodobé záväzky, v tom záväzky z obchodných vzťahov	Krátkodobé záväzky, v tom iné záväzky	Bankové úvery
2009	2 985 592 €	659 813 €	77 531 €	25 000 €	4 657 367 €
2010	2 769 874 €	1 053 865 €	50 138 €	3 198 €	4 819 778 €
2011	2 120 028 €	2 824 020 €	1 770 270 €	24 148 €	4 519 151 €
2012	1 471 562 €	2 107 202 €	1 119 072 €	1 184 €	4 718 524 €
2013	965 744 €	909 658 €	690 631 €	1 558 €	4 317 816 €
2014	649 025 €	741 375 €	560 350 €	41 064 €	3 917 108 €

Mesto znižuje svoje dlhodobé záväzky. Je však zaťažené úvermi: V roku 2005 prijalo úver na „Dostavbu a stavebné úpravy zimného štadióna v Brezne“, ktorý je splatný v roku 2025. V roku 2009 prijalo ďalší úver v súvislosti s touto investičnou akciou ako aj s ďalšími investičnými zámermi so splatnosťou v roku 2029. V roku 2009 mesto prevzalo záväzok likvidovanej spoločnosti HOTEL ĎUMBIER s. r. o., ktorého splatnosť končí v roku 2021. V roku 2012 mesto prijalo ďalší úver na investičnú akciu Rekonštrukcia námestia – III. etapa so splatnosťou v roku 2017. Mesto má dlhodobé záväzky aj voči ŠFRB, ktorý poskytol úver na výstavbu bytoviek na Mazorníku – úver bude splatený v roku 2032 a na prestavbu bytov na Nálepkej ul. 11 – úver bude splatený v roku 2037. Mesto eviduje dlhodobé záväzky voči ŠFRB vo výške 631 085 .Dlhodobým záväzkom mesta sú aj splátky Prima banke Slovensko a.s., ktorej EUROVIA CESTY Košice a.s., SLIAČAN SK a.s., MP STAV PLUS s.r.o. v zmysle uzatvorených zmlúv postúpili pohľadávky voči mestu za opravu a údržbu miestnych komunikácií a chodníkov. Do konca roku 2015 budú splatené všetky neinvestičné dodávateľské záväzky vyplývajúce zo zmlúv za opravu

a údržbu miestnych komunikácií. Celková výška dlhodobých úverových záväzkov mesta dosahuje úroveň 37,50% skutočných bežných príjmov za predchádzajúci rok.

Napriek splneniu zákonnej podmienky na prijímanie návratných zdrojov financovania je nepriaznivý stav dlhovej služby.

Vývoj dlhovej služby za roky 2009 – 2014:

Rok	Počet obyvateľov	Dlhová služba (úver)	Dlhová služba (úver) na 1 obyvateľa	Dlhová služba (úver + dlhodobé záväzky)	Dlhová služba (úver + dlhodobé záväzky) na 1 obyvateľa
2009	21 663	5 431 874	250,74	7 980 597	368,40
2010	21 446	5 571 486	259,79	8 228 570	383,68
2011	21 288	5 247 597	246,50	7 279 372	341,95
2012	21 161	5 423 354	256,29	6 829 820	322,76
2013	20 984	4 998 369	238,20	5 779 528	275,43
2014	20 769	3 917 108	189,00	4 871 230	235,00

HOSPODÁRENIE PRÍSPEVKOVÝCH ORGANIZÁCIÍ

Príspevkovým organizáciám mesto poskytovalo príspevok na prevádzku nasledovne:

Rok	Technické služby	Mestské kultúrne stredisko	Mestský športový klub
2009	1 133 412	255 022	464 873
2010	939 502	222 105	386 974
2011	910 178	181 332	374 072
2012	865 327	160 541	355 368
2013	864 740	151 433	357 468
2013	886 848	148 484	380 024

Príspevkové organizácie v roku 2014 dosiahli nasledovný výsledok hospodárenia za hlavnú aj podnikateľskú činnosť :

	Technické služby	Mestské kultúrne stredisko	Mestský športový klub
Náklady celkom	1 408 835	286 009	1 036 995
Výnosy celkom	1 425 288	280 353	995 232
Daň z príjmov	2 996	213	307
Výsledok hospodárenia (po zdanení)	13 457	- 5 869	- 42 069

Výstavba a rozvoj mesta

OTVORENIE NOVÉHO OBCHODNÉHO CENTRA

V auguste minulého roka sa začalo stavať obchodné centrum na Ulici ČSA, kde bolo dovtedy dočasné neplatené parkovisko. Pôvodne plánovali objekt stavať celý rok, podarilo sa im to skôr. A tak bolo v poslednú aprílovú stredu, 30. apríla dopoludnia na Ulici Československej armády rušno. Do prevádzky tu uviedli obchodné centrum Point. Slávnostne otvorili toto moderné centrum zástupcovia investora - OP Centrum s.r.o., Hviezdoslavova 3 Prievidza. Na takmer dva a pol tisíc metroch štvorcových plochy vybudovali okrem obchodných prevádzok aj viac ako dvadsať parkovacích miest. Počas otváracieho dňa boli pre nich pripravené drobné darčeky, súťaže, občerstvenie a zahráli im aj žiaci Základnej umeleckej školy z Brezna. Popoludní po slávnostnom prestrihnutí pásky program vyvrcholil žrebovaním nákupných bločkov o hodnotné ceny, ktoré do tomboly venovali majitelia jednotlivých obchodov. Mladým tu chýbajú predovšetkým butiky známych svetových značiek a kvalitná obuv. Podľa slov investora oslovili viaceré veľké módné značky, ale žiadna z nich neprejavila záujem otvoriť prevádzku v Brezne. A tak je v novom obchodnom centre na prízemí DM Drogéria, kvetinárstvo, potraviny Fresh, lekáreň, občerstvenie, stávková kancelária a obchod s novinami. Na poschodí má svoju ďalšiu prevádzku Akton, zlatníctvo, odevy a textil, ponožky a pančuchy. Pre návštevníkov je k dispozícii i priestranná reštaurácia.

Point má síce lukratívnu polohu, ale už prvé mesiace zistila väčšina nájomníkov tohto objektu, že dlho nebudú môcť splácať vysoké nájomné. I napriek tomu, že takmer priamo z objektu nastupujú do autobusov na Horehronie a obce smerom na Banskú Bystricu, obchody „zívajú“ prázdnotou.

Sprievodná dokumentácia:

Fotografie v elektronickej podobe

Plagát v elektronickej podobe

ROZVOJOVÉ PROGRAMY MESTA

Mesto má veľa rozpracovaných rozvojových programov. U mnohých sú spracované rôzne štúdie, projekty, u niektorých došlo aj k spracovaniu projektovej dokumentácie,

v niektorých prípadoch sa s realizáciou ani nezačalo a ostali len na úrovni úvah. Táto situácia v registri rozvojových programov nemohla byť v uplynulom období a ani v roku 2014 zmenená, nakoľko mesto je zdrojovo vyčerpané – stav a čerpanie peňažných fondov (najmä rezervného) je z roka na rok výrazne nižšie, kumulácia zdrojov je minimálna a v prípade dosiahnutého prebytku bežného rozpočtu sa tento musí použiť na splátky úverov. Vážne je však aj to, že mesto nedokáže získavať zdroje z európskych štrukturálnych fondov. V roku 2014 bolo plánovaných na realizáciu 9 rozvojových programov, ich počet sa v priebehu rozpočtového roka upravil na 26 rozvojových programov. V skutočnosti boli realizované nasledovné rozvojové programy, nákupy a zhodnotenia majetku mesta:

1. Modernizácia technologických zariadení - v rámci zmluvy s Dalkiou sa realizovala akcia tepelného pripojenia objektu ZŠ s MŠ Pionierska 4 v hodnote 53 341,14 €.
2. Softvér pre mestskú knižnicu v hodnote 3 676,80 €.
3. Elektronizácia služieb mesta Brezno – výdavky v sume 5 250 €, ktoré súvisia s realizovaným verejným obstarávaním.
4. Cestné spomaľovače - stavebne realizované v 1. štvrťroku 2014 na základe výsledku verejného obstarávania s výslednou sumou 1 726,20 EUR.
5. Chodníkové prepojenie Dolná-Potočná – 4 221 € sa uhradilo v súvislosti s procesom projektového vyhotovenia a jeho schválenia po úroveň stavebného povolenia. Tiež sa zrealizoval sa proces verejného obstarávania na dodávateľa stavby a vysporiadanie pozemkov pod stavbou vrátane vyjadrení telekomunikácií a GP.
6. Nadstavba ramenového nakladača - poskytnutý kapitálový transfer vo výške 12 240 € na splátku (splátky budú realizované v rokoch 2013 – 2016).
7. Svetelné spomaľovače Bujakovo, cesta Osloboditeľov - 11 640 €.
8. I. a II. OP vodovod Podkoreňová – 5232,43€, realizáciu mesto zabezpečovalo prostredníctvom Technických služieb mesta Brezna. Práce budú ukončené v roku 2015.
9. Rekonštrukcia plavárne Mazorníkovo - kapitálový príspevok účelovo určený na statický posudok vo výške 360 €.
10. Zhodnotenie priestorov na telovýchovné športové využitie v ARÉNA BREZNO určených pôvodným projektom na bowlingovú halu – kapitálový transfer vo výške 360 EUR.

11. Tlačiareň KONICA MINOLTA pre oddelenie daní a poplatkov – 3 040,20€.
12. Regulačný ventil vodovod Podkoreňová - 4 316,52 €.
13. Vybudovanie odstavných plôch pre osobné automobily pre obyvateľov na ul. ČSA – 1 208,35 €.
14. PD a mapové podklady na varovný systém obyvateľstva v ohrozenom území - účelový kapitálový príspevok na zabezpečenie technických a prevádzkových podmienok informačného systému CO – 2 160 €.

NOVÝ DOM SMÚTKU

Mesto Brezno sa mnoho rokov snažilo vybudovať nový dom smútku. Táto úloha bola súčasťou rozvojových projektov mesta, na tento účel bolo realizovaných niekoľko projektov. Naposledy sa hovorilo o rozšírení nového cintorína na plochu bývalých kasární. Problém bolo treba riešiť, a tak koncom minulého roku budovu bývalej bytovky – vojenskej ubytovne na Sekurisovej ulici pri novom cintoríne prenajalo breznianskemu pohrebniectvu Iris za účelom zriadenia nového domu smútku. Jej rekonštrukcia trvala takmer pol roka, trvala dlhšie ako sa predpokladalo, bola zložitá. Budova bola v horšom stave, ako predpokladal nový nájomca tohto objektu pán Alexander Botev, majiteľ Pohrebniectva Iris. Slávnostné otvorenie nového domu smútku sa konalo 25. mája. Nový objekt domu smútku je po rekonštrukcii najväčší na Horehroní. Obradná sála má kapacitu približne 160 miest, z toho 120 je na sedenie. Na druhom poschodí je miestnosť na kary s kapacitou 180 ľudí. Dom smútku má bezbariérovo riešené vstupy, aj sociálne zariadenia. Na treťom poschodí plánujú ešte vybudovať 3 dvojposteľové izby, ktoré budú slúžiť pre príbuzných, ktorí prídu na pohreb z ďaleka..

Sprievodná dokumentácia:

Fotografie v elektronickej podobe

PROJEKT OBNOVY SYNAGÓGY

Breznianska synagóga bola do majetku získaná v roku 1984 odkúpením od Židovskej náboženskej obce. V roku 1989 bol vypracovaný projekt na rekonštrukciu na viacúčelovú sálu a prístavbu nástupných priestorov na mieste susedného rodinného domu. Investorom rekonštrukcie mal byť štát prostredníctvom svojej inštitúcie Krajského

pamiatkového úradu v Banskej Bystrici. Po roku 1990 povinnosť rekonštruovať kultúrne pamiatky prešla na mestá. Obnova synagógy podľa veľkoryso vypracovaných projektov by si vyžadovala veľký finančný náklad, mesto finančné prostriedky nemalo, preto sa rozhodlo realizovať práce formou postupnej rekonštrukcie. V roku 1996 bola synagóga po vykonaní základných rekonštrukčných prác v interiéri, obnove omietky, rekonštrukcii oltára a zábradlia prvýkrát po päťdesiatich ôsmich rokoch sprístupnená verejnosti. Odvtedy sa každoročne až do roku 2002 postupne realizovali záchranné práce na synagóge. Vymenili sa okná a dvere, opravila sa strecha a žľaby. Finančné prostriedky na obnovu boli získavané na základe žiadostí z ministerstva kultúry a iných zdrojov.. Z iniciatívy kultúrnych pracovníkov mesta bola založená aj Nadácia Synagóga, ktorá mala za cieľ získať finančné prostriedky aj od rodákov, ktorých predkovia boli v minulosti súčasťou breznianskej židovskej komunity. Veľmi dobrá spolupráca bola nadviazaná so ŽNO v Bratislave, niekoľkokrát nás navštívil aj jej predseda pán Mešťan. Po roku 2002 sa táto spolupráca prerušila. Synagóga sa využívala na rôzne kultúrne podujatia, Každoročne sa tu konalo niekoľko koncertov, výstav, ale keďže sa v rekonštrukčných prácach po roku 2002 nepokračovalo, synagóga začala opäť chátrať. Možnosti získať financie z európskych štrukturálnych fondov na obnovu kultúrnych pamiatok boli aj v predchádzajúcich programovacích obdobiach. Až v tomto roku sa mesto pokúsilo získať finančné prostriedky na rekonštrukciu synagógy. Bol vypracovaný nový projekt stavebných úprav s dôrazom na interiér a exteriér. Návrh na podanie žiadosti o nenávratný finančný príspevok a spolufinancovanie mesta Brezna projektu "Stavebné úpravy - synagóga Brezno" mestskí poslanci jednohlasne podporili. Projekt bol podaný koncom roka, nebol však úspešný, a tak sa s realizáciou obnovy, ktorá bola podľa projektu plánovaná už v roku 2015, bude musieť ešte počkať.

REŠTAUROVANIE FASÁDY MEŠTIANSKEHO DOMU

Meštiansky dom, národná kultúrna pamiatka, patrí medzi najstaršie a najhodnotnejšie domy na námestí – neskorogotické jadro objektu pochádza z obdobia okolo roku 1530. Na omietke čelnej fasády sa zachovala mladšia, renesančná výzdoba s fragmentmi latinského nápisu z 18. storočia nad okennými rímsami a vstupným portálom (okrem textu na rímsko-katolíckom. kostole je nápis jedinou zachovanou epigrafickou

pamiatkou v Brezne). Fasáda bola reštaurovaná v roku 1985, pri celkovej pamiatkovej obnove objektu (meštiansky dom je jediným objektom svojho druhu v meste, ktorého obnova bola realizovaná pamiatkarskými metódami, vrátane reštaurovania fasády). Od tohto obdobia, z dôvodu pôvodne nevyriešeného vlhnutia od základov sa najmä v spodnej časti omietka značne poškodila, opadala a vplyvom poveternostných podmienok celá maľovaná výzdoba vybledla, zanesla sa nečistotami, čím sa stala takmer nečitateľnou.

Koncom novembra sa skončila obnova tejto historickej fasády, jej realizátorom bol akademický sochár – reštaurátor Ján Filo. Predchádzal jej dôkladný pamiatkový a reštaurátorský výskum, ktorý bol konzultovaný s metodickým pracoviskom Krajského pamiatkového úradu v Banskej Bystrici. Podkladom bola tiež technická expertíza – prieskum zavlhnutých častí fasády.

Investorom tejto rekonštrukcie je Horehronské múzeum v Brezne, ktoré spravuje a používa tento objekt na vykonávanie svojej odbornej činnosti a najmä na kultúrno-vzdelávacie a spoločenské podujatia (je sídlom pracovísk oddelenia histórie, stálej historickej expozície a výstavných priestorov). Finančné prostriedky na tento projekt pre svoju kultúrnu inštitúciu získal zriaďovateľ múzea – Banskobystrický samosprávny kraj prostredníctvom Ministerstva kultúry SR z Nadácie SPP v rámci programu Obnovme si svoj dom. Reštaurovanie čelnej fasády zlepšilo dôstojnosť vzhľadu objektu, zvýšilo jeho kultúrno-historickú hodnotu a príťažlivosť pre potenciálnych návštevníkov.

DOTÁCIA NA KANALIZÁCIU A VODOVOD

Mestu Brezno bola koncom roka schválená dotácia na základe podanej Žiadosti o nenávratný finančný príspevok na realizáciu projektu Brezno - splašková kanalizácia, vodovod - ulica Potočná, Poľná, Hlboká, Cesta Osloboditeľov, IBV Rovne. Schválená výška dotácie je vo výške 4 900 736, 62 € z celkovej výšky výdavkov 5 158 670, 13 Eur.

NOVÉ STRATEGICKÉ DOKUMENTY

Základný strednodobý programový dokument regionálneho rozvoja mesta - *Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta Brezna na roky 2008 – 2013* bol schválený v roku 2008. Vyhodnotenie tohto dokumentu sa uskutočnilo na zasadnutí

mestského zastupiteľstva v júni tohto roku. Uznesením číslo 75/2014 bolo schválené predĺženie platnosti tohto dokumentu do 30. júna 2015.

Komunitný plán rozvoja sociálnych služieb je programový dokument komunity – mesta Brezna; dotýka sa všetkých jeho občanov a subjektov. Mesto malo spracovaný strategický dokument - Komunitný plán rozvoja sociálnych služieb v meste Brezno 2008-2013, ktorý bol schválený na mestskom zastupiteľstve v roku 2008. Keďže platnosť dokumentu skončila v roku 2013, mesto Brezno spracovalo ďalší strednodobý programový dokument *Komunitný plán rozvoja sociálnych služieb v meste Brezno 2014-2020*, ktorý Mestské zastupiteľstvo schválilo uznesením č. 77/2014 zo dňa 16. júna 2014.

Uznesením číslo 76/2014 schválilo aj nový programový dokument *Koncepciu rozvoja škôl a školských zariadení v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta Brezno na roky 2014 – 2020*.

Nový programový dokument bol spracovaný a schválený aj v oblasti športu. *Koncepcia športu na roky 2014-2020*. Bola prerokovaná a schválená poslancami mestského zastupiteľstva dňa 27. októbra 2014 uznesením číslo 143/2014.

Iba v oblasti kultúry a cestovného ruchu nebol spracovaný nový programový dokument. Konceptný materiál *Koncepcia rozvoja kultúry v meste Brezno do roku 2013*, ktorý bol prerokovaný a schválený poslancami mestského zastupiteľstva v roku 2008, je už neaktuálny.

Doprava

SPOPLATNENÉ PARKOVANIE

Obmedzené kapacity na parkovanie v centre sú problémom takmer každého mesta. Brezno nie je výnimkou. Počet áut pribúda a vodiči nemajú kde počas dňa parkovať. Koncom minulého roka mesto zrušilo poplatok za parkovanie na námestí. Toto rozhodnutie sa zdalo verejnosti nepochopiteľné, lebo zrušenie poplatku viedlo k celodennému zaberaniu parkovacích miest napríklad zamestnancami denne pracujúcich v priľahlých prevádzkach a inštitúciách, úradoch a podnikoch. Takto nemali kde parkovať návštevníci mesta, turisti alebo kupujúci. Státie na námestí je od polovice marca tohto roku

opäť spoplatnené.. Od piatka, 14. marca je sadzba za parkovanie 30 centov za každú začatú polhodinu

PARKOVACIE MIESTA

Aj v Brezne je nedostatok parkovacích miest. Mesto sa to snaží riešiť i na základe požiadaviek občanov. Zastupiteľstvo schválilo návrh zámeru zriadenia a vybudovania spevnených plôch v meste. Podľa neho by bolo možné vybudovať 812 parkovacích miest, z toho 235 na Mazorníkove. Na mestských pozemkoch tak bude možné vybudovať parkovacie miesta pre obyvateľov. Tieto spevnené plochy si pritom občania zrealizujú svojpomocne. Za to budú môcť danú plochu využívať, resp. mať výpožičanú na tri až päť rokov podľa lokality. Mesto jednalo so zástupcami bytov, resp. s bytovými spoločenstvami. Predpokladaný investičný náklad je 276 262 eur. Na vybudovanie jednej spevnenej plochy je to v priemere 340 eur. Po uplynutí lehoty výpožičky budú plochy po odovzdaní do majetku mesta spoplatňované daňou za zabratie verejného priestranstva.

V závere roka mesto vybudovalo odstavné plochy pre osobné automobily pre obyvateľov na Ulici ČSA – pri plote materskej školy Hradby. Na tento účel získalo dotáciu z ministerstva financií vo výške 13 200 €.

ZLÝ STAV MOSTA

Zlým technickým stavom mosta na Kuzmányho ulici v Brezne sa už zaoberala aj Slovenská správa ciest, pod ktorej správou stavba patrí. Obhliadka mosta pri malej stanici v Brezne len potvrdila, že je v dezolátnom stave. Na základe výsledkov prehliadky kompetentní rozhodli o ďalšom postupe na jeho rekonštrukcii. Skonštatovali, že stav mosta je naozaj havarijný. Mimoriadne zlý technický stav mosta by celý proces rekonštrukcie mohol urýchliť, ale všetko bude závisieť od harmonogramu prác a pridelených financií. Zatiaľ je na tento most vypracovaná projektová dokumentácia. Oprava mosta je v kompetencii Slovenskej správy ciest. Kedy sa ale Brežňania dočkajú jeho opravy sa ešte koncom roka nevedelo, lebo v tom čase neboli známe zdroje financovania .

Sprievodná dokumentácia:

Fotografie v elektronickej podobe

OBYVATEĽSTVO

Demografický vývoj

Počet obyvateľov k 31.12.2014 podľa mestských častí

Mestská časť	Muži	Ženy	Chlapci	Dievčatá	Spolu
bez TP	366	245	65	66	742
Brezno	5 075	5969	757	762	12563
Mazorníkovo	2 496	2627	420	403	5946
Bujakovo	110	117	18	21	266
Predné Halny	255	221	128	108	712
Zadné Halny	240	209	42	49	540
SPOLU	8542	9388	1430	1409	20769

Veková štruktúra obyvateľov k 31.12.2014

Veková štruktúra	od 0 do 3	od 3 do 6	od 6 do 15 .	od 15 do 18	od 18 do 60.	nad 60 .
Počet obyvateľov	545	585	1 709	587	12 959	4 384

O vývoji obyvateľov v našom meste môžeme tohto roku konštatovať:

- o na začiatku roka sme mali 20 984 obyvateľov, na konci už len 20 769, čo znamená, že sa v porovnaní s rokom 2013 **znížil počet obyvateľov o 215**
- o počet obyvateľov sa znížil v dôsledku záporného prírastku sťahovaním (-192); viac ľudí sa z mesta odsťahovalo, ako prisťahovalo, ale tohto roku je negatívny aj prirodzený prírastok; viac ľudí zomrelo ako sa narodilo
- o **počet obyvateľov mesta sa znižuje od roku 1997**; práve v tomto roku mesto zaznamenalo najvyšší počet obyvateľov v histórii, mali sme už 23 tisíc obyvateľov
- o obyvateľstvo mesta starne; ak sme v roku 2002 evidovali v meste 2 942 obyvateľov starších ako 60 rokov, každoročne sa ich počet zvyšoval, v roku 2009 ich bolo už 3 637. Napriek tomu, že sa počet obyvateľov mesta od roku 1997 znižuje, počet obyvateľov v post produktívnom veku sa zvyšuje. V tomto roku evidujeme až 4 384

starších ako 60 rokov.

- ako vidieť z nasledujúcej tabuľky, v porovnaní s rokom 2009 máme o 1208 obyvateľov menej obyvateľov vo vekovej kategórii od 18 do 60 rokov, čiže v ekonomicky aktívnej kategórii
- negatívny jav je aj skutočnosť, že za 5 rokov - od roku 2009
 - ✓ ubudlo 71 detí do troch rokov,
 - ✓ znížil sa počet detí od 6 do 15 rokov o 17
 - ✓ máme menej o 255 mladých ľudí od 15 do 18 rokov.

Vekové zloženie obyvateľstva, porovnanie vývoja za päť rokov:

Vekové zloženie obyvateľstva		
Vek obyvateľov	rok 2009	rok 2014
od 0 do 3 r.	616	545
od 3 do 6 r.	602	585
od 6 do 15 r.	1 799	1709
od 15 do 18 r.	842	587
od 18 do 60 r.	14 167	12 959
nad 60 r.	3 637	4384
Spolu	21 663	20 769

Pohyb obyvateľov k 31.12.2014

Stav k 31.12.2013	20 984
Priťahovaní	194
Odstťahovaní	386
Prírastok sťahovaním	-192
Narodení	169
Zomrelí	192
Prirodzený prírastok	-23
Sobáše	133
Celkový prírastok	-215
Stav k 31.12.2014	20 769

Charakteristika obyvateľstva

NAJSTARŠÍ OBČANIA

Najstaršia občianka Brezna v tomto roku bola **Emília Bírešová**. V novembri minulého roka sa dožila krásnych 101 rokov. Vo štvrtok 27. marca tohto roku však opustila tento svet. Z mužov bol najstarším obyvateľom mesta **Ján Pampurík**, ktorý oslávil 24. marca tohto roku deväťdesiatosem rokov. Aj ten však krátko po dovŕšení tohto úctyhodného veku, v máji tohto roku zomrel.

Najstaršou občiankou mesta je po smrti týchto dvoch občanov **Anna Badániová**; býva na Ulici Fraňa Kráľa 1975/23, dožila sa v decembri 98 rokov. K najstarším patrí aj **Zuzana Holeková**, narodená v roku 1919; býva na Ulici Nálepkovej 1191/24. V roku 1920 sa narodili občianky **Elena Šeligová, Ružena Wonková a Alžbeta Rošková**.

Najstarším mužom v Brezne je v tomto roku Ing. **František Ujhelyi**, ktorý sa narodil v roku 1921; býva na Ulici Dr. Clementisa 1218/26, v septembri oslávil 93. narodeniny. Ženy sa nielen v rámci Slovenska, ale aj Brezne dožívajú vyššieho veku ako muži.

NARODENIE DIEŤAŤA

V breznianskej nemocnici sa v roku 2014 narodilo celkom 489 detí, čo je o 37 menej ako v roku 2013. Narodilo sa viac chlapcov ako dievčat, medzi narodenými deťmi bolo 271 chlapcov a 218 dievčat. To však boli deti, ktoré sa narodili rodičom z rôznych obcí nášho okresu. Našich breznianskych detí vrátane tých, ktoré sa narodili v iných nemocniciach mimo mesta, bolo 179., v tom 97 chlapcov a 82 dievčat, dokonca aj jedny dvojčky. V posledných rokoch konštatujeme, že vek rodičiek sa posúva smerom hore, nájdú sa aj veľmi mladé rodičky. Najmladšia mala tohto roku len 17 rokov. Medzi najstaršou a najmladšou breznianskou rodičkou bol 24 - ročný vekový rozdiel. Najstaršia mamička, ktorá porodila dieťaťko, mala 41 rokov. Pre breznianske deti ZPOZ zorganizoval a uskutočnil 3 individuálne uvítania narodených detí, na 25 hromadných podujatiach bolo do života uvítaných 118 detí

NAJOBĽUBENEJŠIE MENO

Tento rok priniesol zmeny najobľúbenejších mien na Slovensku, medzi chlapcami sa stalo najpopulárnejšie meno Adam, ktoré po štyroch rokoch zosadilo z trónu Jakuba a medzi dievčatami vyhrala Ema, pričom víťazka z minulého roka Nela sa tento rok nedostala do prvej sedmičky.

Víťazom u Brežňanov sa tento rok stalo chlapčenské meno **Michal**. Toto meno sa v priebehu ostatných rokov opäť spopularizovalo a pomaličky si našlo svoju cestu až na vrchol breznianskeho rebríčka. Meno Michal dostalo tohto roku 14 breznianskych novorodencov. Druhé miesto obsadilo meno **Adam**, ktorého nositeľmi sa stalo 13 narodených chlapcov. Meno **Martin** dostalo 12 chlapcov. Do prvej sedmičky sa ešte dostali mená **Jakub, Matúš, Filip a Matej**. Dobrou správou je fakt, že sa ešte výraznejšie vraciame k pôvodným slovenským menám. Po rokoch útlmu prichádzajú opäť na výslnie a dávame im prednosť pred tými, ktoré prichádzali postupne zo zahraničia.

Z dievčenských mien sa u Brežňanov tešili mená **Michaela a Viktória**. Obidve dali rodičia svojim novonarodeným deťom zhodne osemkrát. Sedemkrát dostali narodené dievčatá meno **Natália**. Narodilo sa šesť dievčat, ktoré budú nositeľkami mena **Kristína** a **Nikola**. Po päť rodičov zvolilo tohto roku pre svoje dieťa meno **Ema, Liliana a Timea**.

SOBÁŠE

V roku 2014 bolo v našom meste uzavretých 84 manželstiev. Na mestskom úrade sa sobášilo 40 snúbeneckých párov, cirkevne bolo uzavretých 44 manželstiev. S cudzincom bol uzavretý 1 sobáš; do manželstva s naším občanom vstúpil jeden občan Veľkej Británie. Obyvatelia nášho mesta sa pochopiteľne sobášili aj na iných úradoch na Slovensku alebo v zahraničí, a tak je v breznianskej štatistike evidovaných až 148 sobášov Brežňanov, resp. takých, kde jeden z partnerov má trvalé bydlisko v Brezne. Breznianska matrika nerealizuje alternatívne formy svadobného obradu, a tak sa všetkých 40 obradov konalo tradične v obradnej sieni mestského úradu.

Tak, ako na celom Slovensku, ani Brežňania sa do uzatvárania manželstva už tak nehnú a sobáš radšej odkladajú na neskôr. Rastie priemerný vek pri prvom sobáši. V roku 1990 bol v Brezne priemerný vek žien vstupujúcich do manželstva 21,79 rokov, muži sa sobášili v priemere 24,35 ročný. Po viac ako dvadsiatich rokoch je priemerný vek nevesty

sobášiacej sa v Brezne 27,5 roka a priemerný vek ženicha 29,8 roka. O tom, že sa mladí nehrnú do manželstva tak rýchlo, ako kedysi, svedčí aj fakt, že mnohí sa stanú rodičmi spoločného potomka ešte pred sobášom. V minulosti, po zistení podobného „faux pas“ nasledovali okamžité prípravy na svadbu, aby do pôrodu „bolo všetko v poriadku“. Slobodné mamičky pred rokom 1990 sa dali v Brezne hádam spočítať aj na prstoch. V tomto roku porodili Brezňanky 179 detí, z toho takmer polovica - až 81 detí sa narodilo slobodným matkám, mimo manželstva. Určite aj preto, že tehotenstvo ženy nie je dôvodom na rýchle uzatvorenie sobáša, majú čas si to rozmyslieť, počkať a vybrať si najvhodnejší termín na svadbu. Asi aj to je dôvod, že sa preferencia letných mesiacov pre uzavretie manželstva naďalej zvyšuje.

V roku 1990 sme spolu s etnológmi spracovali podľa empirických údajov obrady, medzi nimi aj sobáše. V zásade sa v našich breznianskych pomeroch tie súčasné od nich veľmi nelíšia. Čo ma však zaujalo, je určite skutočnosť, že dnes si väčšina snúbeneckých párov organizuje svadobnú hostinu bez zásahu rodičov a darí sa im to aj preto, že si tú svadbu aj sami finančne zabezpečujú. Rozdiel je aj v daroch pre novomanželov. Niekedy sa kupovali žehličky, remosky, hrnce, taniere, jednoducho základné vybavenie domácností. V súčasnej dobe sú moderné viaceré akčné darčeky pre dvoch. Napríklad zorbing, paragliding, vyhlídkový let (vrtuľníkom, lietadlom, balónom), rafting, splavovanie, tandemový zoskok. Darovanie peňazí je spoľahlivé a pre mnohých po vstupe do manželstva aj veľmi potrebné. O to viac to platí pre mladých novomanželov z nášho regiónu. Zaujmal ma takýto oznam priložený k svadobnému oznámeniu: *„Pokial' si niekto so svadobným darom hlavu láme, tak vedzte, že už doma všetko máme. Keďže sa budeme čoskoro brať, malý tip vám môžeme dať. Poteší nás príspevok v akejkoľvek výši, ktorý rozpočet našej domácnosti navýši...“*

ÚMRTIA A POHREBY

V tomto roku zomrelo v nemocnici v Brezne 369 občanov. Títo boli nielen z Brezna, ale aj z iných obcí. Čo sa týka samotných občanov mesta, v nemocnici ich zomrelo 149. Až 41 Brezňanov zomrelo mimo mesta. Počas roka zomrelo menej mužov ako žien, keď matrika vydala úmrtné listy pre 107 mužov a 113 žien. Čo sa týka pohrebov občanov, nastala zmena k lepšiemu. Mesto Brezno nemalo doteraz dôstojné zariadenie pre

pietnu rozlúčku so zosnulými, napriek tomu, že sa v minulosti urobilo niekoľko projektov na výstavbu nového domu smútku, plánovalo rozšíriť nový cintorín o časť odkúpeného pozemku smerom do bývalých kasárni. Obrady katolíkov a občanov bez náboženského vyznania sa robili doslova pod bránou na novom cintoríne, v maličkovej obradnej sieni Pohrebnej služby U Haluškov na Chalupkovej ulici. Ak pozostalí zvolili cirkevnú rozlúčku, konala sa aj v malom kostole Na Bráničke. Evanjelici majú tradične rozlúčku so zosnulým v kostole.

Nový objekt domu smútku na Sekurisovej ulici po rekonštrukcii začal realizovať obrady v máji tohto roku. Na prízemí sa nachádza veľká rozlúčková miestnosť pre viac ako sto ľudí, kancelárie, technické priestory pre pracovníkov pohrebníctva. Celá budova je ozvučená, nie je problém počuť slová rečníkov prakticky kdekoľvek. Po samotnej pietnej rozlúčke rakva so zosnulým dôstojne opustí rozlúčkovú miestnosť, prejde technickými priestormi a naložená v pohrebnom voze sa vydá za sprievodu pozostalých buď na nový cintorín vzdialený len málo cez sto metrov alebo na spolnenie do Banskej Bystrice. Na prvom poschodí sa nachádza miestnosť pre konanie pohrebných pohostení, karov. Obradná sála má kapacitu približne 160 miest, z toho 120 je na sedenie. Napriek tomu na niektoré obrady kapacitne nestačil a ľudia museli stáť aj na chodbe. Objekt pokrstil aj dekan rímsko-katolíckej cirkvi v Brezne **Jozef Fričovský**. V Dome smútku sa počas roka konali cirkevné aj civilné obrady.

NAJPOUŽÍVANEJŠIE MENÁ A PRIEZVISKÁ

Päť najčastejších priezvisk na Slovensku obsahuje len jediné čisto rýdzo slovenské a ostatné sú maďarské? Slovenskú históriu v mnohom ovplyvňovali Maďari, ktorí priniesli jednak iný jazyk, ale mnoho slov preberali od pôvodného slovanského obyvateľstva. V čase, keď začínali vznikať prvé priezviská, ľudia často siahali po svojich profesiách, obľúbených činnostiach, po geografickom pôvode a podobne. Od juhu prišlo mnoho tvarov maďarských mien, ktoré sa pomerne dobre šíria dodnes. Pre tieto mená sa pritom aj vzhľadom pre uhorskú nadvládu, rozhodlo mnoho ľudí, dokonca aj v severnejších oblastiach celej krajiny. Pokiaľ počítame slovenské priezviská mužov a žien spoločne, ide o nasledovný rebríček:

Poradie	Priezvisko	Počet nositeľov
1.	HORVÁTH + HORVÁTHOVÁ	viac ako 31 000
2.	KOVÁČ + KOVÁČOVÁ	viac ako 29 000
3.	VARGA + VARGOVÁ	viac ako 22 000
4.	TÓTH + TÓTHOVÁ	nad 22 000
5.	NAGY + NAGYOVÁ	viac ako 20 000

Jakub Horváth. Tak sa volá Slovák, ktorý má najčastejšie používané meno a priezvisko. A ako je to v Brezne v roku 2014 ? Nekoná sa tu žiadne prekvapenie.

Najpoužívanejšie mená v Brezne v roku 2014

Meno ženské	Počet nositeľov
Anna	759
Mária	670
Meno mužské	Počet nositeľov
Ján	808
Jozef	607

Najpoužívanejšie priezviská v Brezne v roku 2014

Poradie	Priezvisko	Počet nositeľov
1.	Bartoš / Bartošová	403
2.	Medveď / Medveďová	355
3.	Kováčik / Kováčiková	306
4.	Giertl / Giertlová	294
5.	Pokoš / Pokošová	249
6.	Pustaj / Pustajová	218
7.	Švantner / Švantnerová	184
8.	Puška / Pušková	169
9.	Belko / Belková	163
10.	Ridzoň/Ridzoňová	158

Najčastejšie používaným priezviskom v Brezne v tomto roku je meno **Bartoš / Bartošová**. V Brezne má toto priezvisko až 403 obyvateľov. Priezvisko Bartoš je v rámci Slovenska najčastejšie používané práve v Brezne. V našom meste dominuje práve preto, že najčastejší výskyt tohto mena je u rómskych obyvateľov. Aj nositeľmi ďalších troch najpoužívanejších priezvisk u Brežňanov - Pokoš, Pustaj a Puška - sú rómski spoluobčania. Takže Ján Bartoš, tak sa volá Brežňan, ktorý má najčastejšie používané meno a priezvisko. Breznianska žena sa najčastejšie volá Anna Bartošová.

Aj ostatné najpoužívanejšie priezviská – Medveď, Kováčik, Giertl, Švantner, Belko a Ridzoň – neboli v minulosti typickými breznianskymi menami. Sú to mená osadníkov na Čiernom Hrone. Ešte začiatkom minulého storočia bolo typické „hugánske“ priezvisko Lopusný, Filo, Brozman, Veselko, Faško, Brečka, Dolňan... Dnes sú v menšine.

Výskyt typických breznianskych priezvisk v roku 2014:

Poradie	Priezvisko	Počet nositeľov
1.	Lopusný/Lopusná	43
2.	Filo,Fiľo,Fillo/Filová, Fiľová, Fillová	46
3.	Brozman/Brozmanová	87
4.	Veselko/Veselková	6
5.	Faško/Fašková	101
6.	Brečka/Brečková	39
7.	Dolňan/Dolňanová	20
8.	Mikovíny/Mikovínyová	10
9.	Kupčok/Kupčoková	8
10.	Greguš/Gregušová	18
11.	Šramko/Šramková	11
12.	Kusý/Kusá	0
13.	Bíreš/Bírešová	12
14.	Lupták/Luptáková	58

Niektorí pracovníci mestského úradu si aj dnes pamätajú na to, ako sa občianka mesta Jolana Brozmanová, ktorá zomrela asi pred desiatimi rokmi, vypytovala pracovníkov úradu na ich priezviská. Ak nemal typické breznianske meno a ešte k tomu nebol evanjelik, nemal by podľa jej názoru na úrade pracovať. Ktovie, čo by povedala dnes na najrozšírenejšie priezviská v Brezne ?

OCENENÍ OBČANIA

Mesto Brezno zverejnilo v septembri v súlade so Štatútom mesta Brezna výzvu na predkladanie návrhov na ocenenie zverejnenú v úradnej tabuli mesta, na webovom sídle mesta a v regionálnej tlači. Štatútom mesta Brezna z 15. apríla 2013 bola mestským zastupiteľstvom za účelom posúdenia doručených nominácií a zdôvodnení týchto nominácií, zriadená osobitná *Komisia na posudzovanie návrhov na udelenie ocenení*. Táto návrhy posúdila a predložila na rokovanie Mestského zastupiteľstva. Na poslednom tohtoročnom zastupiteľstve v októbri bolo schválené udelenie ocenení na základe štatútu mesta za rok 2014. Ocenenia bývajú odovzdávané na slávnostnom mestskom zastupiteľstve nasledujúci rok. Za rok 2014 boli schválené ocenenia mesta, zároveň poslanci zobrali na vedomie rozhodnutie primátora o udelení cien.

Cenu primátora mesta Brezna sa primátor rozhodol udeliť týmto občanov mesta

Július Garaj za rozvoj kultúrno-spoločenského života v meste Brezne a za dlhoročné aktívne pôsobenie v Zbore pre občianske záležitosti Človek človeku pri MsÚ Brezno.

Aldo Daxner za šírenie dobrého mena Divadelného súboru Jána Chalupku, Detského divadelného štúdia i mesta Brezna na Slovensku i v zahraničí.

Jaroslav Kamenský za rozvoj športu, za rozvoj biatlonu v regióne a za úspešnú reprezentáciu mesta Brezna a Horehronia v celej Slovenskej republike a v zahraničí pri príležitosti životného jubilea 60 rokov.

Mária Murgašová za dlhoročnú aktívnu činnosť v Miestnom spolku Slovenského červeného kríža, za úspešnú a záslužnú činnosť v prospech mesta Brezna.

Cena mesta Brezna bola za rok 2014 schválená pre týchto:

Emil Furdík za rozvoj športu v meste Brezne a jeho úspešnú reprezentáciu mesta Brezna v Slovenskej republike pri príležitosti životného jubilea 80 rokov.

Cena mesta Brezna – In Memoriam:

Ján Weiss, riaditeľ Horehronského múzea v Brezne, člen Folklórneho súboru Mostár v Brezne za výrazný podiel na rozvoji kultúry v meste Brezne za šírenie jeho dobrého mena doma i v zahraničí

ČESTNÍ OBČANIA MESTA BREZNA

Od roku 1997, keď bol schválený nový štatút mesta, sa každoročne udeľujú ocenenia, medzi nimi je aj ocenenie najvyššie – udelenie titulu *Čestný občan mesta Brezna*. Udeľuje sa na základe štatútu mesta osobám, ktoré sa obzvlášť významným spôsobom zaslúžili o hospodársky, kultúrny a športový rozvoj mesta, ochranu jeho záujmov a šírenie dobrého mena doma i vo svete. Od roku 1997 sa stalo „Čestnými občanmi“ dvadsaťpäť významných osobností, z nich traja - **Ladislav Ťažký, Vladimír Valach, Jaroslav Siman** - už dnes nežijú.

V tomto roku *Titul Čestný občan mesta Brezna* bol schválený na mestskom zastupiteľstve v októbri pre tieto osobnosti:

Andrej Černák, lekár, za šírenie dobrého mena mesta Brezna a Slovenskej republiky vo svete, za vynikajúce tvorivé výkony v profesii očné lekársťva, ktoré obohatili ľudské poznanie, za úspešnú činnosť v prospech zdravia človeka.

Ladislav Šimon, pedagóg, za rozvoj kultúry v meste Brezne, šírenie jeho dobrého mena doma i v zahraničí, za založenie a dlhoročné aktívne členstvo kultúrno-spoločenského podujatia Chalupkovo Brezno

Július Veselko, technický a vývojový pracovník, za vynikajúce tvorivé výkony v odbore zvarovania, ktoré obohatili ľudské poznanie, za úspešnú činnosť, šírenie dobrého mena mesta Brezna doma i v zahraničí, za športovú reprezentáciu Brezna a bývalého Československa.

Čestnými občanmi v roku 2014 sú títo:

1. **Ladislav Ťažký**, významný slovenský spisovateľ, esejista, dramatik a publicista.
Rok udelenia: 1997, zomrel 20. januára 2011
2. **Daniel Compagnon**, stredoškolský pedagóg z partnerského francúzskeho mesta Meudon.
Rok udelenia: 1998
3. **Ivan Bella**, prvý slovenský kozmonaut, ktorý sa narodil v Brezne.
Rok udelenia: 1999
4. **Hervé Marseille**, predstaviteľ partnerského mesta Meudon.
Rok udelenia: 1999
5. **Henry Wolf**, predstaviteľ partnerského mesta Meudon.
Rok udelenia: 1999

6. **Goerges Koch**, predstaviteľ partnerského mesta Meudon .
Rok udelenia: 1999
7. **Vladimír Valach** , bývalý veľvyslanec Slovenskej republiky vo Francúzsku, zakladateľ Francúzsko - slovenskej obchodnej komory, † 5.marca.2006
Rok udelenia: 2001
8. **Ludovít Petránsky**, univerzitný profesor, rodák z Brezna, autor významných publikácií a výstav z oblasti dejín umenia a dizajnu.
Rok udelenia: 2003
9. **Jaroslav Siman**, lekár, prednosta Detskej fakultnej nemocnice v Bratislave, rodák z neďalekej Valaskej., zomrel 19.07.2008
Rok udelenia: 2003
10. **Zlatica Balážovjeh – Klincová**, maliarka, breznianska rodáčka
Rok udelenia: 2005, zomrela 5. februára 2006.
11. **Ladislav Bartko** , vysokoškolský učiteľ, bývalý profesor breznianskeho gymnázia.
Rok udelenia: 2005
12. **Pavol Datko**, kanadský občan, rodák z Čierneho Balogu.
Rok udelenia: 2006
13. **Joseph Nivet a Barbara Nivet, rod. Striešová**, francúzski občania, učiteľia francúzštiny, bytom vo Francúzsku.
Rok udelenia: 2007
14. **Ladislav Chudík**, herec, rodák z neďalekého Hronca.
Rok udelenia: 2008
15. **Adriana Sklenaříková – Karembeau**, známa modelka, narodila sa v Brezne.
Rok udelenia: 2008
16. **Samuel Brečka**, novinár, brezniansky rodák.
Rok udelenia: 2009
17. **Ján Grexa**, vysokoškolský pedagóg, brezniansky rodák.
Rok udelenia: 2009
18. **Pavel Louda**, starosta partnerského mesta Nový Bydžov.
Rok udelenia: 2009
19. **Waldemar Wardzinski**, primátor partnerského poľského mesta Ciechanow.
Rok udelenia: 2010
20. **Igor Gallo**, spisovateľ, pôsobil v Brezne
Rok udelenia: 2010
21. **Milan Pazúrik**, dirigent Speváckeho zboru mesta Brezna
Rok udelenia: 2011
22. **Juraj Sarvaš**, herec
Rok udelenia: 2012
23. **Andrej Černák** , očný lekár, brezniansky rodák
Rok udelenia: 2014
24. **Ladislav Šimon** , pedagóg, pôsobil v Brezne
Rok udelenia: 2014
25. **Július Veselko** , technik, brezniansky rodák
Rok udelenia: 2014

DOBROVOĽNÍK ROKA

Držiteľkou prestížneho celonárodného ocenenia Cena od CARDO - Národného dobrovoľníckeho centra Srdce na dlani *Dobrovoľník roka* je **Mária Parobeková**. Môže sa pýšiť víťazstvom v kategórii Dobrovoľník v sociálnej a zdravotnej oblasti. Je predsedníčka územného spolku Slovenského Červeného kríža v Brezne. Už 52 rokov sa venuje dobrovoľníckej činnosti v rámci Slovenského Červeného kríža, organizuje Deň narcisov, Deň nezábudky a zbierky pre breznianskych bezdomovcov, zároveň pomáha s opatrovaním starších a zdravotne postihnutých.

Zamestnanosť obyvateľstva

ZAMESTNÁVATELIA V REGIÓNE

Aj pre Brežňanov je v súčasnosti najväčším zamestnávateľom v regióne *akciová spoločnosť Železiarne Podbrezová*, keď z celkového počtu 3 230 zamestnancov ku koncu roku 2014 až 1 075 zamestnancov tohto podniku sú obyvatelia Brezna.

Najväčším zamestnávateľom so sídlom v samotnom meste Brezne je *Nemocnica s poliklinikou, nezisková organizácia*, ktorá má ku koncu roku 2014 559 zamestnancov. V *spotrebnom družstve COOP Jednota Brezno* je v službách, prevažne obchodných prevádzkach a pohostinstvách v samotnom meste aj na Horehroní zamestnaných viac než 300 ľudí. *Harmanec - Kuvert, spol. s r.o.* patrí zatiaľ s počtom zamestnancov okolo 171 tiež k väčším zamestnávateľom. Zaoberá sa výrobou poštových obálok a tašiek. V roku 2014 vyplatili zamestnancom 14 plátov, spoločnosť dosiahla priemerný zárobok 950 eur. Viac ako 100 zamestnancov má aj Základná škola s materskou školou Pionierska 2 a Základná škola s materskou školou Karola Rapoša. Podľa počtu zamestnancov do tejto kategórie zamestnávateľov patrí aj Mesto Brezno.

NEZAMESTNANOSŤ

Tohto roku v okrese Brezno zaevidovali najnižšiu nezamestnanosť za posledných päť rokov. Pozitívnu správou je, že v úrade práce očakávajú nárast počtu voľných pracovných miest. Najrizikovejšou skupinou pri hľadaní zamestnania sú ľudia nad 50 rokov, ale aj zdravotne postihnutí či dlhodobo nezamestnaní.

Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny v Brezne najnižšiu nezamestnanosť od roku 2010 zaznamenal tohto roku, a to 13,41 percenta, pričom k 31. decembru evidoval 5370 uchádzačov o zamestnanie. Miera evidovanej nezamestnanosti na Slovensku dosiahla v priemere za rok 2014 12,79 percenta, čo v porovnaní s rokom 2013 (14,11 percenta) predstavuje medziročný pokles o 1,32 percenta. V porovnaní s celoslovenským priemerom je nezamestnanosť v okrese Brezno vyššia, v samotnom meste Brezne je v porovnaní s okresom nezamestnanosť nižšia.

Znižovanie nastalo vďaka premyslenému komplexu opatrení štátu ako sú národné projekty s podporou európskej únie pre mladých, na podporu regionálnej zamestnanosti, k tomu odvodovú úľavu pri zamestnaní dlhodobo nezamestnaných, aktívne opatrenia trhu práce, z nich vyplývajúce rôzne príspevky a poradenstvo aj vo všetkých sledovaných znevýhodnených skupinách. Potešiteľný je tiež údaj, že k decembru 2013 v úrade práce evidovali mladých do 29 rokov 1602, o rok na to už len 1591. Do konca októbra 2014 v rámci série projektov podporili vznik 12 781 pracovných miest v rámci celého Slovenska.

Pokles nezamestnaných v úrade práce od roku 2013 do 2014 nastal aj u skupiny ľudí, ktorí sú evidovaní viac ako 12 mesiacov. Ďalším pozitívom je pokles uchádzačov o zamestnanie nad 50 rokov, i keď patria do rizikovej skupiny. Najrizikovejšiu skupinu stále tvoria zdravotne postihnutí, dlhodobo nezamestnaní, tiež niektoré vybrané skupiny absolventov so vzdelaním ako napr. mechanik počítačových sietí, grafik digitálnych médií, v neposlednom rade aj matky po materskej dovolenke. Ťažko umiestniteľní sú aj ľudia s neukončeným vzdelaním a bez vzdelania. Najväčší dopyt je po kuchároch a čašníkoch. Chýbajú však kvalifikovaní ľudia na pozície zdravotná sestra, lekár, farmaceutický laborant, zvarač, strojný zámočník, operátor CNC strojov. Zo strany uchádzačov o zamestnanie je však najväčší záujem o pracovné miesta v oblasti administratívy, strojárstva a hutníctva

Vývoj nezamestnanosti v meste od roku 1996 v percentách:

1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2010	2014
15,41	14,04	16,25	21,43	20,48	19,34	19,05	18,17	18,06	13,37	11,52	9,98	10,47	17,63	13,41

ZDRAVOTNÍCTVO

ZDRAVOTNÍCKE SLUŽBY NA HOREHRONÍ

Všade je tma, vonku mrzne, nemocnica v Brezne je zamknutá, lekári aj sestričky z ambulancií doma sladko spia. Do rána ďaleko. Zato ich pacienti z niektorých ambulancií sú hore už dávno. Prichádzajú vyčkávať na obyčajné vyšetrenie už tri hodiny po polnoci. Kým pri vrátnici čakajú na odomknutie polikliniky, podávajú si papierik s provizórne vytvoreným poradovníkom, aby nedošlo k žiadnej pochybnosti, ktorí z nich prišli prví. Toto je situácia, ktorá sa vám naskytne, ak chcete ísť na vyšetrenie do neurologickej alebo kardiologickej ambulancie. Na spádovú oblasť siahajúcu od Červenej Skaly cez Telgárt, Tisovec, Revúcu až po Nemeckú by malo pripadať šesť až osem neurologických ambulancií, ale na Horehroní sú len dve. Jedna z nich je súkromná, druhá, nemocničná, vyriešila obrovský nápor pacientov zavedením pravidla „desať a dosť“. Chorým ľuďom tak nezostáva iné, len o vyšetrenie bojovať s ostatnými chorými. Do neľudskej súťaže - kto skôr príde, na toho sa lekár pozrie - sú nútené zapájať sa celé rodiny. Za matku sedí dcéra, za chorého manžela zdravá manželka. Ak sa chcete prednostne objednať, termín dostanete až o dva - tri mesiace. Pacienti tak prichádzajú ešte za tmy a usadia sa pri vrátnici, lebo nemocnica je tak skoro ešte zamknutá. Často sú tu preto zvady, kto prišiel skôr, kto neskôr. Ľudia to už poznajú, funguje to tak hádam aj päť rokov. Obyčajne si už z domu donesú papier, na ktorý zapisujú poradie, podľa ktorého prišli. Keď okolo siedmej vyloží sestrička v čakárni originálny poradovník, celý zoznam doň prepíšu. A potom čakajú ďalšiu hodinu - dve na príchod lekára. Do breznianskej nemocnice prichádzajú ľudia naozaj z ďalekého okolia -. Obyčajne cestujú do Brezna už deň vopred a prespia u príbuzných. Ak tu rodinu nemajú, nezostáva im nič iné, len cestovať v noci autom. Zo zastrčených dedín vlaky ani autobusy tak skoro nejazdia. Tí, čo auto nevlastnia, sú preto odkázaní na odvoz dobrých susedov, kamarátov. Brežňania sú na tom relatívne lepšie. Majú dve možnosti; buď pôjdu po zapísaní sa do provizórneho poradovníka domov a prídu naspäť o siedmej, alebo počkajú do siedmej, prepíšu sa z provizórneho poradovníka do riadneho, zistia, kedy asi prídu na rad, odídu na hodinku, dve domov a potom sa vrátia. A obdobne je to aj na kardiológii. Tiež si treba „privstať“, ak sa chcete dostať na odborné vyšetrenie. Aj to je tohtoročná realita breznianskej nemocnice, či horehronského zdravotníctva.

LEKÁRNE

V meste pribudla ďalšia lekáreň – v novom obchodnom centre POINT na Ulici Československej armády 59, takže v Brezne máme už 11 lekární.. Konkurencia ju tu veľká, napriek tomu sa lekárnikom stále oplatí otvárať nové lekárne.

1. Lekáreň pri nemocnici s. r. o., Banisko 1
2. Lekáreň Afrodita, Nám. M. R. Štefánika 8
3. Lekáreň Medikament, Kuzmányho 1
4. Lekáreň Yzop, Štúrova 49,
5. Lekáreň Aurum BB, Malinovského 2A
6. Lekáreň Dr. MAX OD Kaufland , Banisko 2969/2A
7. Lekáreň Dr. MAX OC Tesco - OC TESCO, ČSA 59
8. Lekáreň Yzop - Rázusova ulica 39
9. Lekáreň Medicentrum Brezno s.r.o. - ČSA 60/12
10. Lekáreň Na štadióne, Fraňa Kráľa 1
11. Lekáreň v Obchodnom centre POINT na Ulici Československej armády

Nemocnica

Zakladateľmi tejto neziskovej organizácie sú Ministerstvo zdravotníctva SR, Združenie zamestnancov NsP Brezno, Železiarne Podbrezová, a. s., Mesto Brezno a Petrochema a. s. Dubová. V porovnaní s minulým rokom sa do konca tohto roku nezmenila správna rada a tvorí ju naďalej predseda Ing. **Jaroslav Demian**, členmi sú Ing. **Vladimír Soták**, Ing. **Ľudovít Ihring**, Ing. **Blanka Bosá**, PhDr. **Milan Brdársky**, MUDr. **Emília Bučková**. Nezmenila sa ani dozorná rada nemocnice. Predsedom je Ing. **Ján Banas**, ŽP a.s. Podbrezová, členovia **Ing. Mária Niklová**, ŽP a.s. Podbrezová a MUDr. **Ján Mačkin**, Združenie zamestnancov nemocnice. Zmena nastala vo vedení nemocnice, od 1. marca funguje pod novým vedením. Správna rada menovala do funkcie riaditeľa kardiológa MUDr. **Petra Mečiara**. Už 20. januára prerokovala a schválila návrh na odvolanie doterajšieho riaditeľa doktora Antona Bučka z funkcie. V breznianskej

nemocnici pôsobil 36 rokov ako lekár, potom primár chirurgie a v posledných rokoch aj ako riaditeľ. Už skôr dosiahol dôchodkový vek, a tak bolo na mieste riešiť otázku, kto prevezme riadenie nemocnice po ňom. Správna rada sa touto úlohou zaoberala skoro dva roky. Doterajší riaditeľ pripravil a realizoval projekty na rekonštrukciu nemocničnej kuchyne a pracovne, nového prestrešenia všetkých budov i projekt na ich zateplenie a nákup prístrojov. Zriadil chránenú dielňu, pracoval na získaní nemocničnej lekárne pod správu nemocnice i opakovanom pridelení licencií na prevádzku piatich uzlov rýchlej zdravotníckej služby.

Nemocnica vykazovala k 31. decembru 2014 celkom 210 lôžok, z ktorých 20 predstavujú lôžka Liečebne dlhodobo chorých – začleneného zdravotníckeho zariadenia. 15 lôžok na neurologickom oddelení je technicky blokovaných od 1.10.2010, takže v skutočnosti je v prevádzke 195 lôžok. Od 1. 7. 2011 bola spustená do prevádzky samostatná a zmodernizovaná JIS neurologického oddelenia s počtom lôžok 4.

Obložnosť, ktorá v roku 2013 predstavovala 75,11 %, sa k 31.12.2014 znížila na 72,87 %. Priemerná ošetrovacia doba sa taktiež znížila z 5,82 dní v roku 2013 na 5,69 dní k 31.12.2014.

Prehľad o priemernej ošetrovacej dobe, počte ošetrovacích dní , obložnosti, počte hospitalizovaných pacientoch za rok 2014 a počte lôžok na jednotlivých oddeleniach.

Oddelenie	Počet hospitalizovaných pacientov	Počet ošetrovacích dní	Priemerná ošetrovacia doba	Obložnosť
CHIRURGIA	1 630	9 231	5,67	56,20
DETSKE	1 341	4 784	3,56	65,53
GYNEKOLOGICKO-PORODNÍCKE	1 117	5 282	4,70	56,70
INTERNE	2 277	12 739	5,60	87,25
LIEČEBŇA DLHODOBO CHORÝCH	290	6 580	22,71	90,14
NEUROLOGIA	1 102	6 610	6,00	82,32
NOVORODENECKÉ.	492	1 967	4,00	67,36
ANESTEZIOLOGICKÉ	147	1 516	10,31	103,84
JIS	723	3 159	4,39	86,30
CELKOM	9 119	51 268	5,69	72,87

Stav posteľového fondu

Oddelenie	k 31.12.2008	k 31.12.2009	k 31.12.2010	k 31.12.2011	k 31.12.2012	k 31.12.2013	k 31.12.2014
Interné	60	54	43	40	40	40	40
Neurológia	22	37	34	37	37	37	37
Psychiatria	15	15	0	0	0	0	0
Detské	20	20	20	20	20	20	20
Gynekologicko-pôrodnice	30	30	28	26	26	26	26
Chirurgia	45	45	45	45	45	45	45
FRO lôžkové	15	0	0	0	0	0	0
Traumatologické	23	23	0	0	0	0	0
OAIM	6	4	4	4	4	4	4
Novorodenecké	8	8	8	8	8	8	8
LDCH	40	40	24	20	20	20	20
JIS		6	6	10	10	10	10
Nemocnica spolu	284	282	212	210	210	210	210

Priemerný evidenčný prepočítaný počet pracovníkov

Katégorie zamestnancov /rok	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Lekári	59,55	60,60	59,30	61,74	64,14	66,13
Farmaceuti	1	1	1	1	1	1,16
Sestry + pôrodné asistentky	177,8	173,29	167,46	161,33	162,26	162,49
Laboranti	24,72	24,36	24,66	22,33	22	24,05
Asistenti	105,4	114,60	115,44	118,71	122,10	124,70
Iní zdrav. zamestnanci + iní odborní zamestnanci	1,95	1,63	1,60	1,60	1,60	1,60
THP	35,89	37,75	36,32	40,12	46,57	46,28
Robotníci a prevádzkoví zamestnanci	118,23	117,75	124,05	125,25	125,31	123,57
Zamestnanci spolu	524,53	530,98	529,84	532,09	544,98	559,20

Vývoj priemernej mzdy v jednotlivých kategóriách

Kategórie zamestnancov/rok	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Lekári	1 841	1 921	1 854	2 059	2 086	2 313
Farmaceuti	994	998	1 005	1 068	1 077	1 080
Iní odborní zdrav.. pracovníci	823	990	1 338	1 461	1 483	2 120
SZP	533	573	576	645	684	721
Laboranti	564	567	569	587	604	665
Asistenti	503	523	540	546	539	583
THP	803	760	725	669	739	742
Robotníci	329	343	358	362	381	392
Spolu	642	669	667	721	751	815

Pacienti, hospitalizovaní v roku 2014, ktorí sú klientmi súkromnej zdravotnej poisťovne Dôvera, známkovali slovenské nemocnice. Ako dopadla Nemocnica s poliklinikou Brezno? Breznianska nemocnica figuruje v kategórii všeobecnej nemocnice a v konkurencii 44 takýchto zdravotníckych zariadení skončila na 28. mieste. Pre porovnanie, Nemocnica Zvolen skončila na 40. priečke. Fakultná nemocnica s poliklinikou F.D. Roosevelta Banská Bystrica skončila v kategórii fakultnej a univerzitnej nemocnice na 9. mieste zo 14 hodnotených nemocníc. V rámci celého prieskumu bolo vyhodnotených 4000 dotazníkov a pacienti sú podľa neho v nemocniciach najmenej spokojní s kvalitou stravy, naopak, dlhodobo je najlepšie hodnotené správanie lekárov k pacientom.

Hodnotenie všeobecných nemocníc z pohľadu pacienta

1. Ľubovnianska nemocnica, n. o.
2. Univerzitná nemocnica s poliklinikou Milosrdní bratia, spol. s r. o.
3. Nemocnica svätého Michala, a. s.
4. Kysucká nemocnica s poliklinikou Čadca
5. Nemocnica na okraji mesta, n.o.
28. **Nemocnica s poliklinikou Brezno, n.o.**

ŠKOLSTVO

Predškolské zariadenia

Prehľad umiestnenia detí v mestských materských školách , porovnanie s minulým školským rokom:

NÁZOV A MIESTO MATERSKEJ ŠKOLY	Zástupca riaditeľa školy pre materské školy	POČET ŽIAKOV	
		k 15. 9. 2014	k 15.9. 2013
MŠ pri ZŠ K. Rapoša, Pionierska 4 – Nálepková	Melánia Ridzoňová	116	115
MŠ pri ZŠ K. Rapoša, Pionierska 4 – ŠDC 3	Melánia Ridzoňová	114	119
MŠ pri ZŠ, Pionierska 2 – B. Němcovej	Jaroslava Mišániová	42	40
MŠ pri ZŠ , Pionierska 2 – Hradby 9	Jaroslava Mišániová	101	102
MŠ pri ZŠ, MPČL 35	Libuša Šaríková	118	120
Súkromná MŠ EGB, Školská 5	PhDr.Gabriela Pavúková	25	27
SPOLU		516	523

Mesto je zriaďovateľom piatich materských škôl, rodičia môžu umiestniť svoje dieťa do jednej súkromnej materskej školy a jedného predškolského zariadenia. V mnohých mestách je nedostatok miest v týchto zariadeniach, u nás zatiaľ takýto problém nemáme. Všetky žiadosti o umiestnenie detí do materských škôl boli tohto roku uspokojené. Faktom je však skutočnosť, že sa to nedá porovnať napríklad s rokom 1988, keď sme mali v meste 14 materských škôl, v ktorých bolo umiestnených takmer 1 000 detí. V tom roku sme mali 21 369 obyvateľov a narodilo sa 327 detí. Už v ďalšom roku sa začal proces rušenia materských škôl, zastavila sa komplexná bytová výstavba, klesal počet detí.

SÚKROMNÁ MATERSKÁ ŠKOLA EBG

Aj táto materská škola dostáva na mzdy a prevádzku dotáciu od mesta Brezna a zamestnať môže len kvalifikovaných predškolských pedagógov. Od 1. septembra sa kapacita materskej školy zvýšila z 25 detí na 30 detí. Má dve triedy, v každej je najvyšší

počet detí 15. Ako prvá materská škola v Brezne vychádza z pedagogickej koncepcie M. Montessoriovej. Počas celého edukačného dňa oboznamuje deti aj s cudzím jazykom. Jedna trieda je zameraná na oboznamovanie s anglickým, druhá s nemeckým jazykom. Je to aj cvičná materská škola a prax tu vykonávajú študentky zo Strednej pedagogickej a sociálnej akadémie EBG, študentky z UMB B. Bystrica a študenti z nemeckých odborných škôl, ktorých zriaďovateľom je tiež EBG..

MATERSKÉ CENTRUM SLNIEČKO

Materské Slniečko - centrum. je nezisková organizácia poskytujúca všeobecne prospešné služby rodinám s deťmi a ženám - matkám. Bola pôvodne umiestnená v bývalej základnej škole na Ulici Martina Benku. Pre nevyhovujúce podmienky sa presťahovalo do centra mesta - na Námestie Štefánika 21. K ich aktivitám patrí: prevádzka materského centra, opatrovanie detí aj v domácich priestoroch, aktívna hra s inými deťmi, s mamičkou alebo bez nej, odborné prednášky podľa záujmu matiek, akcie pre rodiny (MDD, Mikuláš, Vianoce...), angličtina pre deti do 6 rokov, tvorivé dielne, cvičenie s bábätkami, v lete na záhrade bazén s filtráciou, detský park s hojdačkami, pieskoviskom, príprava na pôrod a mnohé ďalšie. Prvou konateľkou bola **Andrea Košťal'ová**, ktorú vo funkcii vystriedala **Monika Medved'ová**.

Súkromné Detské centrum Bianka vzniklo v roku 2013 na základe podnetov mamičiek, ktoré sa chceli vrátiť do práce a nemali komu zveriť svoje detičky do odbornej starostlivosti. Budova detského centra sa nachádza v tichej lokalite sídliska Mazorníkovo, obkolesená detskými ihriskami a panelákom, v objekte bývalej materskej školy na Ulici 9. mája 55. Založila ho súkromná spoločnosť.

Centrum pre rodinu na Ulici Nálepckovej od roku 2012 prevádzkuje nezisková organizácia MISERICORDIA.

Súkromné detské zariadenie - Margarétka, s.r.o. poskytuje starostlivosť o deti od 6 mesiacov do 6 rokov, v zariadení pracuje aj zdravotná sestra. Organizuje hry, cvičenie s rehabilitačnou sestrou, detské oslavy. V minulom roku prešli z námestia na Školskú ulicu 41, kde si postupne rekonštruujú rodinný dom pri novom cintoríne..

Základné školy

Prehľad základných škôl v Brezne k 15.9.2014 ; porovnanie s predchádzajúcim rokom:

NÁZOV ŠKOLY	MENO RIADITEĽA	POČET ŽIAKOV	
		Školský rok	Školský rok
		2013/2014	2014/2015
ZŠ s MŠ Pionierska 4	Danka Jarabová	492	523
ZŠ s MŠ Pionierska 2	Vladimír Kubín	828	830
ZŠ s MŠ MPČĽ 35	Anna Kubínová	294	289
SPOLU		1614	1642

Základná škola s materskou školou MPČĽ 35

Pôvodne 24 triedna budova školy plne vyhovuje pre výchovno - vyučovací proces žiakov. K dispozícii má dve učebne IKT, jazykové laboratórium, učebňu geografie vybavenú počítačovou technikou, pre všetky predmety odborné učebne s pripojením na internet, veľkú a malú telocvičňu, zrkadlovú gymnastickú sálu, atletickú dráhu a asfaltové ihriská pre jednotlivé športy a tiež viacúčelové ihrisko s umelou trávou. Škola má pekné priestory, v ktorých sa nachádza knižnica so 14 počítačmi a študovňa. Je jedinou školou s bezbariérovým vstupom, bezbariérovým sociálnym zariadením a výťahom pre imobilných.

Základná škola s materskou školou Pionierska 4

Svoj výchovno-vzdelávací proces orientuje na rozvoj matematickej a prírodovednej gramotnosti, novozavedenými predmetmi zvyšuje u žiakov čitateľskú a jazykovú gramotnosť. Využíva interaktívne technológie. Od piateho ročníka má zriadené športové triedy so zameraním na futbal a gymnastiku. Významná je spolupráca školy so ŽP Šport, a.s. Podbrezová. Žiaci futbalových tried odohrali v mimovyučovacom čase v dresoch ŽP Podbrezová veľké množstvo priateľských, ligových i pohárových zápasov.

Budova školy je 37 - očná typická školská pavilónová budova. Prevažnú časť priečok tvoria okná a sklenené výplne. Okná sú rozsušené, vypadávajú z rámov, hrozí vypadnutie celých sklenených stien. V predchádzajúcom roku museli z bezpečnostných

dôvodov pristúpiť k oprave a výmene priečky v jednom trakte na prízemí hlavnej budovy, ktorá bola v havarijnom stave. Naďalej však hrozí uvoľňovanie ďalších priečok. Takmer 50% okien je už nefunkčných, proti otváraniu a vypadnutiu sú zabezpečené zaklincovaním. Stav budovy je zlý, situácia je vážna, úrad verejného zdravotníctva konštatoval vo svojich správach z kontroly, že je ohrozené zdravie a bezpečnosť žiakov i zamestnancov školy.. Škola má veľké množstvo moderných didaktických prostriedkov, tvorivých pedagógov a zlý technický stav budovy znižuje kredit školy. I preto potešila skutočnosť, že Mestu Brezno bola schválená dotácia prostredníctvom ministerstva ako riadiaceho orgánu z regionálneho operačného programu na základe podanej žiadosti o nenávratný finančný príspevok na realizáciu projektu "*Rekonštrukcia objektu ZŠ s MŠ Karola Rapoša, ul. Pionierska 4 v Brezne*" s výškou nenávratného finančného príspevku do výšky 794 404, 25 Eur, pričom celkové oprávnené výdavky projektu boli schválené vo výške 836 215 Eur.

Základná škola s materskou školou Pionierska 2

Navštevuje ju 830 žiakov. Zameraná je na vyučovanie cudzích jazykov, na prácu s výpočtovou technikou a športovú prípravu (ľadový hokej, atletika). V oblasti športu Základná škola s materskou školou Pionierska 2 v Brezne patrí medzi najlepšie nielen v rámci okresu Brezno, ale aj kraja. Materiálno technické podmienky školy sú veľmi dobré. Základnú školu tvorí komplex 4 budov. Škola je zateplená, má vymenené okná, sociálne zariadenia, kanalizáciu a elektrorozvody. Zo starej uhoľne bola vybudovaná malá telocvičňa. Vo všetkých triedach je nový nábytok. Odborné učebne sú vybavené nadštandardnými pomôckami. V škole sú 3 multimediálne a päť počítačových učební. V triedach je nainštalovaných päť interaktívnych tabúl. Materiálne vybavenie školy je veľmi dobré. Telocvičňu má v samostatnej budove. Súčasťou areálu je ihrisko s atletickou dráhou a multifunkčné ihrisko s umelou trávou. V školskom roku 2013/2014 8 tried bolo vybavených novými lavicami a stoličkami. Pre všetkých žiakov druhého stupňa boli zakúpené skrinky na odkladanie obuvi.

CENTRUM VOLNÉHO ČASU

Centrum voľného času k 30. júnu 2014 navštevovalo 345 detí, pracovali v 31 v záujmových útvaroch. Riaditeľkou centra je **Mgr. Ingrid Vičanová**. Deťom

v záujmových útvaroch sa venujú okrem pani riaditeľky ďalší dvaja interní zamestnanci a 16 externí zamestnanci. Skladba krúžkov je rôznorodá.

ZÁKLADNÁ UMELECKÁ ŠKOLA

Rok 2014, hlavne jeho druhá polovica, bol pre ZUŠ rokom jubilejným, pretože v septembri 1959 začala škola písať svoju históriu. V jubilejnom roku 55. výročia založenia školu navštevovalo 448 žiakov, 240 v hudobnom, 140 vo výtvarnom, 39 v literárno-dramatickom a 29 v tanečnom odbore; tretí rok je súčasťou školy elokovaná trieda výtvarného odboru v ZŠ s MŠ na Mazorníku. Škola zorganizovala tri súťaže: IX. ročník celoslovenskej súťaže žiakov slovenských ZUŠ v hre na sláčikových hudobných nástrojoch, IV. ročník regionálnej súťaže v hre na dvoch klavíroch a I. ročník regionálnej súťaže v hre na keyboard. V rámci plnenia Školského vzdelávacieho programu „Spieva celá škola,“ sa uskutočnil koncert zborového spevu, na ktorom sa predstavili spevácke zbory ZUŠ „Úsmev,“ „Slniečko“ a mužská spevácka skupina „Krnohári.“ Premiérovým koncertom v školskej záhrade si všetci priaznivci pripomenuli 5. výročie založenia dychového orchestra pri ZUŠ. Vďaka finančným prostriedkom zo združenia rodičov sa podarilo vydať už 5 DVD, a to z koncertu nemeckého skladateľa, priaznivca a priateľa školy Joachima Johowa.

Žiaci získali rôzne ocenenia na regionálnych i celoslovenských súťažiach, na stredné školy umeleckého zamerania boli prijaté tri žiačky. V jubilejnom školskom roku v ZUŠ pracovalo 26 pedagogických a 2 nepedagogických zamestnanci. Riaditeľkou školy je naďalej **PhDr. Gabriela Pravotiaková.**

Stredné školy

. Vývoj počtu študentov na stredných školách v Brezne:

NÁZOV ŠKOLY	MENO RIADITEĽA	POČET ŠTUDENTOV		POČET ŠTUDENTOV	
		Školský rok 2013/2014	Školský rok 2014/2015	Maturanti 2014	Novoprijatí 2014
Gymnázium Jána Chalupku	PhDr. Miroslav Glembek	363	328	98	66
Hotelová akadémia	Mgr. Eva Dočekalová	400	366	97	77
Obchodná akadémia		105	97	30	22
Stredná odborná škola techniky a služieb	PaedDr. Danka Kubušová	409	383	44	160
Súkromná pedagogická a sociálna akadémia EBG (denné a diaľkové)	PaedDr. Eva Hlaváčová	322	322	70	85
		170	168	88	95
SPOLU POČTY ŠTUDENTOV		1769	1664	427	505

Na všetkých stredných školách v Brezne nastal pokles počtu žiakov. Zaznamenali zrejme menší záujem zo strany študentov. Aj preto robia školy nábor a propagáciu škôl prostredníctvom médií.

GYMNÁZIUM

Breznianske gymnázium oslavilo v tomto školskom roku 75 rokov. Pri tejto príležitosti vydala škola publikáciu „Akú stopu zanechá škola za 75 rokov svojej existencie“. Na projekte spolupracovali žiaci školy pod odborným vedením pedagógov: PhDr. Jakubčovej, PaedDr. Chlebušovej, Mgr. Kňazeovej a Ing. Šteňovej. Dosiahli v mnohých oblastiach pozoruhodné výsledky. Žiaci Klaudia Kvaková a Jakub Šalko- v školskom roku 2013/2014 pokračovali vo výskumnom projekte „Monitoring znečistenia horného toku rieky Hron“ a na medzinárodnej súťaži INESPO v Haagu v Holandsku získali 4. miesto ocenené medailou. Svoje vedomosti museli obhájiť v konkurencii mladých vedcov zo 45 krajín z celého sveta. Žiaci II. B - Adam Stražovec, Lucia Ličková, Michaela Srnková, Ivan Banko a Jakub Potančok sa zapojili do medzinárodného projektu Reťazová

reakciaion 2014, v ktorom za výskumný projekt Nasýtme svet získali 1. miesto v národnom kole v Starej Lesnej a postup na 1. medzinárodnú konferenciu v na univerzite v Sheffielde, kde v máji 2014 dôstojne reprezentovali Slovensko v konkurencii jedenástich krajín EU. Jakub Šalko III. A s výnimočným projektom Pozorovanie a modelovanie spektier planetárnych hmlovín na prestížnej medzinárodnej vedeckej súťaži EUCYS 2014 vo Varšave v Poľsku sa stal víťazom špeciálnej ceny XFEL – the European X-Ray Free-Electron Laser Facility.

HOTELOVÁ AKADÉMIA

Medzi najvýznamnejšie úspechy školy v roku 2014 organizovaných Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu SR a Štátnym inštitútom odborného vzdelávania

Bratislava -patrí

- 1. a 2. miesto v krajskom kole súťaže SOČ v odbore hoteliérstvo, gastronómia a cestovný ruch (apríl 2014),
- 1. miesto v celoslovenskom kole súťaže SOČ v odbore hoteliérstvo, gastronómia a cestovný ruch (máj 2014).
- 1. miesto v krajskom kole súťaže v spracovaní informácií na počítači v úprave textu na počítači (február 2014),
- účasť v medzinárodnej internetovej súťaži v spracovaní informácií na PC Intersteno, najlepší súťažiaci sa umiestnil v celkovom poradí na 18. mieste spomedzi 1785 účastníkov súťaže z celého sveta (máj - jún 2014),
- umiestnenia v odborných súťažiach organizovaných v rámci Veľtrhu cestovného ruchu Danubius Gastro 2014, v rámci 4. ročníka súťaže Skills Slovakia - Gastro - účasť v semifinálovom kole, 4. miesto v celoštátnom kole súťaže Čašník - ATC cup, 3. miesto v 12. ročníku celoslovenskej barmanskej súťaže St. Nicolaus Cup Junior (január 2014)
- žiaci študijného odboru manažment regionálneho cestovného ruchu sa v školskom roku 2013/2014 zapojili do programu Podnikanie v cestovnom ruchu v spolupráci s mimovládnu organizáciou Junior Achievement Slovensko. V škole pôsobila študentská spoločnosť CK Perfect - žiaci v rámci jej činnosti organizovali rôzne podujatia, pri ktorých si v praxi mohli vyskúšať svoje podnikateľské zručnosti

v činnosti cestovnej kancelárie. Vyvrcholením činnosti študentskej spoločnosti CK Perfekt bola účasť na celoslovenskom veľtrhu študentských spoločností v Bratislave, na ktorom získala 1. miesto na Slovensku v kategórii Podnik cestovného ruchu (apríl 2014),

- účasť a umiestnenie na športových podujatiach a súťažiach miestneho, okresného a regionálneho charakteru (niektoré úspechy žiakov - 2. a 3. miesto - družstvo dievčat i družstvo chlapcov – Medzinárodné majstrovstvá SR v halovom veslovaní, 1. miesto v regionálnom kole vo volejbale - družstvo dievčat, 1. miesto v okresnom kole v basketbale a cezpoľnom behu - družstvá dievčat, účasť na Majstrovstvách Slovenska v aerobiku, umiestnenia v krajských kolách v atletike, 1. miesto na Majstrovstvách Slovenska stredných škôl v elektronických šípkach).

Mimovládna nezisková organizácia INEKO, ktorá podporuje ekonomické a sociálne reformy s cieľom odstraňovať prekážky dlhodobého pozitívneho vývoja slovenskej ekonomiky a spoločnosti v júli 2014 zverejnila výsledky hodnotenia stredných škôl a gymnázií na Slovensku. Školy hodnotila na základe verejne dostupných zdrojov podľa zvolenej metodiky za posledné štyri školské roky. Pri hodnotení brala do úvahy výsledky žiakov v externej časti maturitných skúšok zo slovenského jazyka a literatúry a z cudzích jazykov, uplatnenie absolventov a ich úspešnosť pri prijímaní na vysoké školy, mimoriadne výsledky žiakov v rôznych súťažiach. Hotelová akadémia Brezno sa umiestnila na 2. mieste medzi strednými odbornými školami v rámci Banskobystrického samosprávneho kraja a na 15. mieste v rámci celého Slovenska.

OBCHODNÁ AKADÉMIA

Najvýznamnejšie úspechy školy v roku 2014 sú.

- Majstrovstvá kraja v súťaži v spracovaní informácií na počítači - 1. miesto v úprave textu na počítači,
- účasť v medzinárodnej internetovej súťaži INTERSTENO 2014, dosiahnutie významných úspechov vzhľadom na vysoký počet súťažiacich (18. miesto spomedzi 448 súťažiacich v odpise textu vo 8.-mich jazykoch),
- na základe spolupráce školy s rakúskou firmou LKW Walter Viedeň - žiaci absolvovali v uvedenej firme odbornú prax a dostali v nej pracovnú príležitosť po

ukončení štúdia s možnosťou absolvovania bezplatného špecializovaného kurzu nemeckého jazyka,

- účasť na medzinárodnej matematickej súťaži Klokán, 2 žiaci dosiahli úspešnosť nad 90 % (96,3 % a 95,1 %),
- spolu so žiakmi HA - účasť a umiestnenie na športových podujatiach a súťažiach miestneho, okresného a regionálneho charakteru (niektoré úspechy žiakov - **2. a 3. miesto - družstvo dievčat i družstvo chlapcov – Medzinárodné majstrovstvá SR v halovom veslovaní**, 1. miesto v regionálnom kole vo volejbale - družstvo dievčat, 1. miesto v okresnom kole v basketbale a cezpoľnom behu - družstvá dievčat, účasť na Majstrovstvách Slovenska v aerobiku, umiestnenia v krajských kolách v atletike, **1. miesto na Majstrovstvách Slovenska stredných škôl v elektronických šípkach**).

Obchodná akadémia Brezno v hodnotení mimovládnej neziskovej organizácie INEKO sa umiestnila na 1. mieste medzi strednými odbornými školami v rámci Banskobystrického samosprávneho kraja a na 13. mieste v rámci celého Slovenska.

STREDNÁ ODBORNÁ ŠKOLA TECHNIKY A SLUŽIEB

V dňoch 6. až 8. februára sa v Banskej Bystrici uskutočnilo celoslovenské kolo súťaže Zenit v strojárstve 2014. V kategórii A tretiak zo Strednej priemyselnej školy v Brezne Roman Bubelíny získal prvé miesto. Novinkou bola súťaž v kategórii dvojíc Zenit - základné školy, kde študent z III. A Strednej priemyselnej školy Matej Beňuš a Matúš Turošík z IX. C Základnej školy s materskou školou Pionierska 2 zvíťazili. Išlo o súčasť národného projektu Podpora profesijnej orientácie žiakov základnej školy na odborné vzdelávanie a prípravu prostredníctvom rozvoja polytechnickej výchovy zameranej na rozvoj pracovných zručností a práca s talentami, na ktorom sa táto škola zúčastňuje. Trojlístok ocenených získal jedinečnú možnosť navštíviť Európsku organizáciu pre jadrový výskum Cern. V tomto roku sa breznianskym strojárom darilo, žali jeden úspech za druhým. Stredná priemyselná škola Brezno vychováva kvalitných strojárů už 63 rokov. To, že záujem o tento druh povolania na pracovnom trhu rastie, je evidentné. Všetky strojárské firmy v okolí už na októbrovom stretnutí deklarovali záujem o absolventov strojárskych odborů Spojenej školy v Brezne.

Od 1. septembra tohto roku prešla škola transformáciou. Mení sa názov školy. Staré meno - *Spojená škola Brezno* je nahradené novým názvom *Stredná odborná škola techniky a služieb*, Laskomerského 3, Brezno. Úspešnou uchádzačkou na obsadenie pozície riaditeľky Strednej odbornej školy techniky a služieb sa stala PaedDr. **Danka Kubušová**, ktorá vo funkcii vystriedala doterajšieho riaditeľa Ing. **Karola Mullera**.

V dňoch 22 – 23. októbra 2014 sa žiaci SOŠ techniky a služieb Brezno zúčastnili prestížnej gastronomickej súťaže Gastro Junior - Bidvest Cup v Prahe. Regionálne kolo prebehlo v priestoroch Strednej školy hotelierstva a gastronómie SČMSD Praha – Klánovice. Súťažili v dvoch kategóriách kuchár – Martin Libič a cukrár – Iveta Mistríková. Výsledok žiakov bol vynikajúci. V tvrdej konkurencii množstva renomovaných gastronomických škôl v západných Čechách a Prahy sa umiestnili v bronzovom pásme..

Na pozvanie Ing. Jaroslava Demiana sa 29. októbra študenti zúčastnili exkurzie v Národnej rade SR v Bratislave. Absolvovali tam zaujímavú exkurziu o práci našich poslancov.

SÚKROMNÁ PEDAGOGICKÁ A SOCIÁLNA AKADEMIA EBG

Vznikla 1. septembra 2006. Štúdium začalo 17 dievčat v odbore vychovávateľsko - opatrovateľská činnosť. Postupne pribúdali ďalšie študijné odbory. Okrem spomínaného v súčasnosti sú akreditované ešte odbory učiteľstvo pre materské školy a vychovávateľstvo, sociálno - výchovný pracovník v štvorročnom aj dvojročnom pomaturitnom štúdiu. Odbory sociálno - právna činnosť a špeciálna pedagogika sú akreditované pre dvojročné pomaturitné štúdium. Zriaďovateľom školy je Európske vzdelávacie centrum pre povolanie a spoločnosť, ktoré má vytvorenú slovenskú pobočku v Závadke nad Hronom. Škola patrí do siete škôl EBG, ktoré sídlia v Magdeburgu, Halle, Lipsku, Brandenburgu. Škola ponúka vzdelávanie absolventom základných škôl, ale aj dospelým uchádzačom, ktorí si chcú doplniť vzdelanie alebo sa rekvalifikovať. Cieľom školy je aktívne pracovať na medzinárodnej a národnej úrovni, budovať silné partnerstvo s podnikateľskými a vzdelávacími inštitúciami, orientovať sa na potreby trhu práce. Úspechom SPSA EBG je získanie európskeho certifikátu kvality vzdelávania DIN EN ISO 9001 : 2000 v roku 2009 a v januári 2012 jeho obhajoba.

Vysoká škola

Pri Hotelovej a Obchodnej akadémii v Brezne vzniklo v roku 2011 informačno-konzultačné stredisko Vysokej školy ekonómie a manažmentu verejnej správy Bratislava. Na základe rozhodnutia ministra školstva po predchádzajúcom vyjadrení Akreditačnej komisie ma právo poskytovať vysokoškolské štúdium v akreditovaných študijných programoch v rámci študijných odborov Verejná správa a regionálny rozvoj a Ekonomika a manažment podniku.. Iniciatívu do svojich rúk zobrali Doc. Ing. **Anna Neumannová**, CSc. z Vysokej školy ekonómie a manažmentu verejnej správy v Bratislave a Mgr. **Eva Dočekalová**, riaditeľka Hotelovej a Obchodnej akadémie v Brezne. Výsledkom náročných rokovaní bolo vytvorenie priestoru na akademickú pôdu v centre Horehronia. Mgr. **Ivana Donovalová** je manažérka Informačno-konzultačného strediska Brezno.

V informačnom a konzultačnom stredisku Vysokej školy ekonómie a manažmentu Brezno v študijnom programe manažment malého a stredného podnikania v regiónoch externé štúdium v tomto roku úspešne ukončilo 85 absolventov. Urobili štátnu skúšku a obhájili záverečnú prácu, čím splnili všetky podmienky na prevzatie diplomov s akademickým titulom bakalár.

Tohto roku tak promovali v Brezne prví externí študenti tejto školy. Osemdesiatpäť absolventov externého študijného programu manažment malého a stredného podnikania si diplomy s akademickým titulom bakalár prevzalo v sále hotela Ďumbier. Slávnostné promócie absolventov vysokoškolského štúdia sa uskutočnili v Brezne po druhýkrát. Tie prvé sa konali v roku 1965, keď v dome kultúry promovalo 27 absolventov Strojníckej fakulty VŠT Košice.

Sála hotela Ďumbier v pondelok 6. októbra sa premenila na pomyselnú aulu, všetko bolo pripravené na úrovni tomu zodpovedajúcej, atmosféra vládla skutočne výnimočná. Akademickí funkcionári z bratislavskej Vysokej školy ekonómie a manažmentu verejnej správy - prorektorka pre vzdelávaciu činnosť prof. **Judita Táncošová**, prvý prorektor a prorektor pre zahraničné vzťahy doc. Stanislav Filip ako aj doc. **Monika Hudáková** vycestovali do Brezna, aby pred očami divákov odovzdali študentom bakalárske diplomy. Prítomný bol aj primátor mesta **Jaroslav Demian**.

KULTÚRNY A SPOLOČENSKÝ ŽIVOT

Organizácie a spolky

HOREHRONSKÉ MÚZEUM

S cieľom zlepšiť propagáciu práce múzejníkov, skvalitniť komunikáciu s verejnosťou vyhlásil Zväz múzeí na Slovenku kampaň *Múzeum v čase a čas v múzeu*. Úvodným projektom sa stal projekt Príbeh predmetu. Rok 1914 venovaný storočnici vyhlásenia prvej svetovej vojny, Horehronské múzeum v Brezne sa zapojilo do edičnej časti projektu, zameranej na propagáciu múzejných fondov, ktorá umožňovala prostredníctvom jedného vybraného predmetu prerozprávať príbeh vzťahujúci sa k vojnovým udalostiam.

Aj keď do hlavnej činnosti múzea patrí odborná správa zbierkových predmetov - akvizičná činnosť - nadobúdanie a ochrana zbierkových predmetov, verejnosť vníma činnosť múzea hlavne cez stále expozície a dlhodobé alebo krátkodobé výstavy. Takmer každý mesiac si obyvatelia mesta mohli pozrieť nejakú výstavu; počas roka sa ich konalo 16 a pozrelo si ich 4594 návštevníkov. K najnavštevovanejším patrili výstavy. V múzeu pracuje 10 odborných pracovníkov, riaditeľom bol do augusta tohto roku Mgr. **Ján Weiss**. Po jeho úmrtí bola vedením múzea poverená Mgr. **Ivica Krištofová**

Sprievodná dokumentácia:

Plagáty v elektronickej podobe č. 8

OBČIANSKE ZDRUŽENIE TULÁČIK

Mesto nemá vybudovanú karanténnu stanicu. Túto úlohu supluje už päť rokov Občianske združenie Tuláčik; rieši problematiku túlavých psov v Brezne od roku 2009, zachránili už skoro 500 psov. Fungujú na dobrovoľnej báze. Koterce mali v roku 2014 na Mazorníku pri SAD-ke, ich kapacita bola nevyhovujúca. Od mesta preto žiadali prenájom stavby a pozemkov na Brezenskej ulici v Brezne na 50 rokov za symbolický nájom. Keďže však stavby sú v zlom stavebno-technickom stave a pozemok je neudržiavaný, treba tu investovať nemalé financie. Mestské zastupiteľstvo schválilo nájom na 15 rokov za 10 eur ročne a uložilo úradu spracovať podmienky úľavy dane za psa tak, že osoba, ktorá si

adoptuje psa z útulku, bude mať odpustenú daň za psa na obdobie minimálne jedného roku.

OSLAVY ZBORU PRE OBČIANSKE ZÁLEŽITOSTI

V Obradnej sieni Mestského úradu v Brezne sa v posledný marcový pondelok zišli členovia združenia, aby spoločne oslávili 60. výročie vzniku zborov pre občianske záležitosti. Hoci jubileum pripadlo už na minulý kalendárny rok, vedenie mesta si svoj kolektív Zboru pre občianske záležitosti ocenilo opakovane, a to malou slávnosťou, vytvorenou pre nich samých. Členovia Zboru pre občianske záležitosti „Človek – človeku“ sa stretli s primátorom mesta, Jaroslavom Demianom na slávnostnom obrade, ktorým si pripomenuli významné výročie svojej činnosti.

OCENENIE DIVADELNÍKOV

Na 47. ročníku národnej súťažnej prehliadky ochotníckych divadelných súborov Palárikova Raková Divadelný súbor Jána Chalupku bol ocenený. Za inscenáciu hry Dany Turanskej Staroba získal Zlatú medailu Jána Palárika a finančnú cenu obce Raková. Za stvárnenie postavy Pavla Duchaja v tejto inscenácii bola udelená strieborná medaila J. Palárika **Ondrejovi Podhradskému**.

DOTÁCIE NA KULTÚRU

O dotácie z rozpočtu mesta sa každoročne uchádzajú aj kultúrne telesá. Podľa návrhu uznesenia Mestského zastupiteľstva bolo pridelené dvetisíc eur Speváckemu zboru mesta Brezna na účasť na hudobnom festivale. Osemtisíc eur bolo odsúhlasené Divadelnému súboru Jána Chalupku, z toho polovica bola určená na režijné náklady spojené s novou inscenáciou štúdia mladých, dopravu a ubytovanie na zahraničných festivaloch a prehliadkach divadla s inscenáciou Staroba a druhá časť na realizáciu desiateho ročníka inšpiratívneho festivalu Divadelná Chalupka 2014. Na činnosť, dopravu na vystúpenia a prenájom telocvične mesto vyhradilo DFS Šťastné detstvo 6 000 eur. Štyritisíc odsúhlasilo Dychovému orchestru Brezno na reprezentatívne oblečenie, dopravu, nové nástroje a noty. Taktiež štyritisíc eur získal Folklórny súbor Mostár na obnovu krojov a obnovu a prezentáciu kultúrnych a duchovných hodnôt, . 4 750 eur odsúhlasili

Občianskemu združeniu Country Vodopád na country večer, nákup hudobnej techniky, strún, opravy nástrojov, zahraničnú reprezentáciu, zabezpečenie osláv tridsiateho výročia založenia skupiny a nahrávania a vydanie ôsmeho hudobného nosiča. Tisíc eur prideliť tanečno-športovému klubu Ajka na organizáciu podujatia k desiatemu výročiu založenia klubu, 4 500 eur Občianskemu združeniu Nairam na podporu jeho činnosti a nakoniec 750 eur Občianskemu združeniu Kresťan určených na koncert v Dobrej Nive.

OPRAVA ZVONKOHRY

Po takmer desiatich rokoch sa z breznianskej veže na námestí opäť ozývajú melódie. Oprava zvonkohry je súčasťou postupných rekonštrukčných úprav na veži. Koncom minulého roka mesto Brezno zrealizovalo časť rekonštrukčných prác v interiéri mestskej veže. Ich samostatným pokračovaním bola aj záchrana nefunkčnej zvonkohry umiestnenej vo veži, ktorá ale takmer celú dekádu rokov nefungovala. Mesto preto malo záujem na tom, aby bola opäť uvedená do činnosti a svojimi melódiami spríjemňovala priestor centra mesta. Spoločnosť, ktorá je výrobcom samotných modelov, zvonkohru v polovici januára sfunkčnila za celkom 261 eur, pričom suma predstavuje náklady na prepravu, demontáž, montáž a opravu zariadenia. Každú hodinu, pár minút po celej, sa mestom rozlieha melódia. Zaujímavosťou je, že rôzne skladby, ktoré sa počas dňa obmieňajú, sú rozdelené na letné a zimné obdobie a sú poskladané z rôznych hudobných žánrov.

Podujatia

CELÉ SLOVENSKO ČÍTA DEŤOM

Mesto Brezno sa tento rok zapojilo do úspešného projektu Celé Slovensko číta deťom, ktorý už roky funguje v niekoľkých krajinách Európy. Posledný februárový utorok zaplnili Obradnú sieň Mestského úradu v Brezne vybratí žiaci základných škôl. Asi sedemdesiatim tretiakom a štvrtákom čítali rozprávky známe osobnosti mesta. Namiesto vyučovania strávili deti dopoludnie počúvaním obľúbených rozprávkových príbehov známych osobností mesta. Obľúbenou detskou knihou primátora Brezna **Jaroslava Demiana** bola kniha Opice z našej police. Svoju obľúbenú rozprávku čítala aj detská

lekárka **Marta Tisovčíková** aj hokejový tréner **Tomáš Turňa**. Žiakom základných škôl prečítal úryvok z básne Turčin Poničan: Do projektu Brezno číta deťom sa zapojil aj riaditeľ Horehronského múzea **Ján Weiss**. Časový priestor medzi jednotlivými čítaniami vyplnili žiaci Základnej umeleckej školy svojím spevom a hrou na hudobný nástroj. V popoludňajších hodinách sa čítanie presunulo na Detské oddelenie Nemocnice s poliklinikou v Brezne.

ENVIROMENTÁLNA SÚŤAŽ

Deviaty ročník aktivity zameranej na ochranu životného prostredia upriamila spoločnosť Dalkia na žiakov 2.-4. ročníka základných škôl z celého Slovenska. V tomto školskom roku bola environmentálna súťaž zameraná na ochranu lesov v našom okolí. 9. apríla sa v Brezne stretla porota, ktorá slávnostne vyhodnotila práce na podporu ochrany lesov. Do projektu sa zapojili žiaci dvoch breznianskych základných škôl - Základná škola na Mazorníkove a Základná škola na Pionierskej 2. Takmer 350 žiakov z dvoch základných škôl predložili porote na vyhodnotenie 16 prác.

BANSKÝ SKANZEN

Občianske združenie Horehronská banská cesta pripravilo v spolupráci s mestom Breznom výstavbu areálu historického banského skanzenu Arborétum Banisko – Brezno. Aktivity začali výsadbou stromčekov. Rodičia detí narodených v príslušnom kalendárnom roku majú možnosť v areáli vysadiť pre svoje narodené dieťaťko stromček, prípadne krík, o ktorý sa budú starať. Sadenie stromčekov a kríkov sa má vykonávať na základe podanej prihlášky s názvom „Zasad' svoj strom“ v dvoch termínoch – na jar v mesiaci apríl a na jeseň v mesiaci október alebo v určených, vopred oznámených termínoch. Prvá výsadba bola organizovaná pre deti narodené počas prvých troch mesiacov roka, kedy pribudlo v meste 37 nových občanov v mesiaci máji.

Druhé sadenie stromčekov sa uskutočnilo 7. novembra. Rodičia detí narodených v príslušnom kalendárnom roku mali tak opäť možnosť v areáli historického banského skanzenu vysadiť pre svoje ratolesti stromček, prípadne krík, o ktorý sa budú starať. Na podujatie zavítal aj primátor mesta. Podujatia sa zúčastnilo 12 rodín s deťmi a 15 žiakov.

BREZNIANSKY SLÁVIK

Dvadsať predškolákov z materských škôl okresu Brezno v sále základnej umeleckej školy súťažilo v speve ľudových piesní.. Súťaž pod názvom Brezniansky slávik už po štrnásťkrát usporiadalo mesto Brezno v spolupráci s materskými školami. Konala sa v utorok 15. apríla. Podujatie bolo určené pre päť až šesťročných škôlkarov z okresu Brezno, ktorí súťažili v speve slovenskej ľudovej piesne. Súťaž hodnotila porota; predsedníčka, folkloristka zo súboru Mostár **Stela Ihringová**, učiteľ v základnej umeleckej škole **Marián Švoňava** a učiteľka z materskej školy **Anna Turčinová**. Víťazkou *Breznianskeho slávika* sa stala Júlia Dolinská z Brezna.

PRIJATIE ZAHRANIČNÝCH ŠTUDENTOV

Primátor mesta 24. júla predpoludním prijal zástupcov študentov z Hong Kongu a Mexika v rámci výmenného programu. Študenti z Hong Kongu a z Mexika zavítali v rámci výmenného programu študentov do breznianskeho regiónu. Tento zastrešuje Lions Club, ktorého členom je aj primátor mesta, Jaroslav Demian. Návštevu na breznianskej radnici privítal primátor vo svojej zasadačke. Témou stretnutia bol rozvoj študentských výmen a vzájomná výmena poznatkov a skúseností. Primátor mesta priblížil zahraničným hosťom históriu mesta a regiónu. Keďže v deň stretnutia uplynulo presne 18 rokov odvtedy, čo sa Brezno stalo okresným mestom, študenti návštevu ukončili spievaným blahoželaním. Na záver si študenti prezreli Obradnú miestnosť mestského úradu a rozlúčili sa s prísľubom budúcej spolupráce.

KONCERTY V ARÉNE

Aj v tomto roku sa v Aréne konalo niekoľko zaujímavých koncertov. V piatok 7. marca sa Aréna premenila na kultúrny stánok, v ktorom privítala 4 kapely. Celé podujatie nieslo *názov Zlatý Slávyk 1998-2012 in Memoriam*. Ako prvá sa predstavila skupina Bank of Joe, po nej nasledovala Zoči Voči. Neskôr si diváci mohli na pódiu zaskákať so skupinou Polemic a posledná prišla na rad skupina Horkýže Slíže. Na tento kultúrny večer bolo zvedavých viac ako 1300 ľudí. Celý koncert trval až štyri hodiny.

Sprievodná dokumentácia: Plagát v elektronickej podobe

Vo štvrtok 27. marca Aréna privítala na spoločnom turné dve najznámejšie slovenské kapely – *I.M.T. Smile a Desmond*. Na tento kultúrny večer bolo zvedavých viac ako 2300 ľudí.

Sprievodná dokumentácia: Plagát v elektronickej podobe

V jeseni do Brezna zavítala legenda, akú naše mesto ešte nezažilo. Historicky a exkluzívne po prvýkrát 31. októbra sme v Aréne privítali legendu **Karla Gotta**. Z publika sa ozýval búrlivý potlesk, mnohým fanúšikom sa splnil sen. Atmosféra v Aréne bola neopakovateľná. Nestarnúce skladby spievali s maestrom všetky vekové generácie. Nejedno oko neostalo suché a mnohým návštevníkom sa splnil veľký sen, vidieť Karla Gotta bez toho, aby museli cestovať stovky kilometrov do väčších miest.

Sprievodná dokumentácia: Plagát v elektronickej podobe

MEDZINÁRODNÝ DEŇ RÓMOV

V stredu, 16. apríla sa už po tretíkrát stretli Rómovia z Brezna a okolia, aby si spoločne tancom, hudbou a spevom pripomenuli Medzinárodný deň Rómov. Tónmi rytmickej hudby, spevmi a tancami si tak pripomínali Rómovia svoj deň, ktorý im zorganizovalo Mesto Brezno a terénni sociálni pracovníci v spolupráci s Komunitným centrom Plamienok. Podujatie prišli podporiť aj primátor mesta Brezno, **Jaroslav Demian**, prednosta Mestského úradu v Brezne, **Ivana Kružliaková**. Už tradičným vzácnym hosťom bol aj pán Marián Balog z Úradu splnomocnenca vlády pre rómske komunity Slovenskej republiky.

STAVANIE MÁJA

Brezno nezabudlo ani tohto roku na májovú tradíciu. Symbol jari ovešaný farebnými stužkami vyrástol na breznianskom námestí v podvečer 1. mája. Počas tradičnej slávnosti bol postavený vysoký máj. Súčasťou slávnosti boli folklórne vystúpenia a ukážky lesnej pedagogiky. V kultúrnom programe sa predstavil Detský folklórny súbor Šťastné detstvo a Folklórny súbor Mostár.

LITERÁRNY PARK OSOBNOSTÍ

V piatok poobede 16. mája napriek neutíchajúcemu dažďu sa stretli milovníci literárneho života v Brezne smerovali v parku pred panelákom na Krčulovej ulici. Pozvala ich tam poslankyňa Mestského zastupiteľstva **Petra Dzurmanová**, výtvarník **František Guldán** zo Svätého Jura a výtvarník **Juraj Mucha** z Brezna. Konalo sa tu slávnostné otvorenie Literárneho parku osobností mesta Brezna a okolia. Pozvanie prijalo asi tridsať účastníkov. Súčasťou literárneho parku osobností sa stala aj verejná knižnica, skrinka, z ktorej si ľudia môžu požičať knihy a dokladať do nej svoje a takto si ich vymieňať. Jej autorom je brezniansky výtvarník Juraj Mucha, ktorý ju súčasne pre verejnosť otvoril taktiež, rozviazaním zelenej stuhy. Literárny park predstavuje miesto obklopené zeleňou.

MÍĽA PRE MAMU

Kultúrno-zábavné podujatie Míľa pre mamu sa konalo v mestách po celom Slovensku vrátane toho nášho. Na námestí bol začiatkom mája pripravený bohatý a zaujímavý program pre celé rodiny. Podujatie Míľa pre mamu sa v Brezne konalo už po štvrtýkrát. Desiatky rodín prišlo v sobotu aj na naše námestie, aby vyjadrili vďaku všetkým mamám a zároveň podporili dobrovoľnícku prácu žien v materských a rodinných centrách prejdením symbolickej míle. Na podujatí bola dobrá účasť, zaregistrovalo sa 647 účastníkov a program sledovalo takmer plné námestie ľudí všetkých vekových kategórii, k čomu určite prispelo počasie aj pestrý program. Počas kultúrno-zábavného programu sa na pódiu v Brezne predstavili Fáber Dance, Krnohári, DFS Klások, Slniečkové deti Yamaha, Zumba deti s Katkou, Anetka Pitoňáková, klub Ajka, Street Elements či Mažoretky Valaská. Vrcholom programu bolo vystúpenie úspešného slovenského speváka Petra Cmoríka. V rámci programu boli pripravené aj viaceré súťaže a tombola. Najmenší sa mohli vyblázniť v útrobach skákacieho hradu a na tvár si dať nakresliť nejaké zvieratko. Zasúťažili si aj batolátá, ktoré sa štvornožky snažili, čo najrýchlejšie dostať do cieľa, kde ich čakala vytúžená hračka. Na konci popoludnia dostali všetky mamičky pekný darček v podobe voňavej ružičky.

Sprievodná dokumentácia: Plagát v elektronickej podobe

BOMBUROVA ŠABLĽA

V rámci Dní mesta Brezna sa v poslednú májovú sobotu v synagóge konalo slávnostné vyhodnotenie 19. ročníka medzinárodnej súťaže kresleného humoru a satiry O Bomburovu šablĽu na tému *Deti a mládež tretieho tisícročia*. Do súťaže prišlo 241 prác od 144 autorov z Belgicka, Českej republiky, Grécka, Indie, Írska, Nemecka, Poľska, Rakúska, Srbska, Ukrajiny, Uzbekistanu a Slovenska. Po prvýkrát v doterajšej histórii Bomburovej šable karikaturisti súťažili o zlatú, striebornú a bronzovú šablĽu vo forme medaily a zvýšili sa aj finančné odmeny za víťazné práce. Ocenenia najúspešnejším kresliarom odovzdali primátor mesta Brezna **Jaroslav Demian** a viceprimátor **Ján Račák**. Súčasťou vyhodnotenia súťaže bola i vernisáž najúspešnejších prác na ktorej sa zúčastnili tiež delegácie partnerských miest z Českej republiky, Poľska a Rumunska. Na podujatí vystúpila skupina historického šermu Berezun a country skupina Tulibanda z Polomky.

Sprievodná dokumentácia: Plagát v elektronickej podobe

ŠLÁGER RÁDIO A HOSTIA V BREZNE

V poslednú májovú nedeľu bolo v breznianskom dome kultúry konalo sa tu zaujímavé hudobné podujatie s názvom Šláger rádio a hostia, ktoré iniciovali domáci muzikanti **Miroslava a Ondrej Potančokovci**.

Sprievodná dokumentácia: Plagát v elektronickej podobe

TABUĽA POLYHISTORA OTTÓ HERMANA

V Brezne bola 26. júna odhalená tabuĽa slávneho maďarského polyhistora Ottó Hermana, ktorý sa narodil a prežil prvé roky svojho života práve v našom meste. Popoludní sa na námestí stretli priaznivci a nasledovatelia diela významného maďarského prírodovedca, politika, spisovateľa a etnografa, Ottó Hermana. Pri príležitosti stého výročia od smrti tohto rodáka z Brezna za účasti predstaviteľov mesta, zástupcov Horehronského múzea a členov Matice Slovenskej bola mu pri rodnom dome odhalená pamätná tabuĽa. Rok 2014 vyhlásil Národný inštitút životného prostredia v Maďarsku za pamätný rok, počas ktorého si plánujú uctiť Hermanovu pamiatku na všetkých významných miestach. Spomienková akcia sa niesla v priateľskom duchu, za sprievodu hudobnej skupiny Fonó z Maďarska, a za príhovoru oboch strán. Prítomným maďarským návštevníkom a

slovenským účastníkom sa prihovril kurátor projektu z Budapešti a tiež poslanec mestského zastupiteľstva, Milan Kováčik. Pamätná tabuľa je dočasne umiestnená v priestoroch Horehronského múzea a neskôr bude inštalovaná na rodný dom Ottó Hermana v severnej časti breznianskeho námestia.

Sprievodná dokumentácia: Fotografie v elektronickej podobe

VYNOVENÝ PARK

Prvé úpravy bývalého detského parku na Školskej ulici začali už na jeseň minulého roku. V lete tohto roku prebiehala druhá fáza revitalizácie. Mnohí sa tu asi pred tridsiatimi rokmi ako deti hrali a majú na tento priestor pozitívne spomienky. Bývalý detský park má veľký potenciál. Nielen svojou polohou neďaleko centra, ale aj svojou históriou. Škoda, že aj naproti, na druhej strane, kde bola kolkáreň s reštauráciou, je veľký nevyužitý priestor. Najsamprv sa chceli o detský park starať skauti. Počas ich aktivít v minulých rokoch sa tu však veľa nezmenilo. Po niekoľkomesačnej práci nových aktivistov sa Brežňania začali tešiť na vynovený park. Za celým projektom stojí Združenie aktívnych Brežňanov ZaBeR, občianske združenie, ktorého cieľom je podpora a organizovanie aktivít na rozvoj nášho mesta Brezna. Aj tohto roku zorganizovali niektoré akcie, jednou z nich je aj revitalizácia parku. Cieľom aktivistov bolo vybudovať z tohto parku životaschopný priestor. Na slávnostné otvorenie parku 7. júna prišlo takmer dvesto ľudí. Slávnostné otvorenie a úvodné slovo mal MUDr. Ján Zajak; predstavil zámer revitalizácie parku. Potom sa konal koncert Patricia Jazz Quartet, večer sochári, rezbári a maliari mali vernisáž svojich prác, ponúkali sa francúzske palacinky, slovenské víno a iné. Myšlienka oddychovej zóny v meste sa Brežňanom páčila. Tešili sa na kultúrne akcie, čítania, koncerty. To všetko bolo súčasťou projektu *Návrh riešenia parku na Školskej ulici*, ktorého autorom je Ing. Arch. **Tomáš Auxt**, pantograph s.r.o.

PROJEKT PLAVÁRNE

V sobotu 9. augusta vo večerných hodinách sa konalo stretnutie občanov v parku na námestí gen. M.R. Štefánika. Skupina ľudí prijala pozvanie Ing. arch. **Pavla Kupca**, ktorý predstavil obyvateľom ideový projekt plavárne na Mazorníku. Autorom projektu

Aqua šport centrum Brezno - Návrh riešenia areálu plavárne na sídlisku Mazorník je **Adriana Klein, Alžbeta Krbylová, Ing. arch Pavol Kupec.**

E & A FESTIVAL

Multižánrový hudobný festival sa konal v Bombura klube a Horehronskom múzeu v dňoch 1. a 2. augusta. Táto udalosť bola venovaná spomienke na dvoch francúzskych hudobníkov a manželov **Elene Chenot a Adolphovi Simon**, ktorí sa od deväťdesiatich rokov zaslúžili o rozvoj a oživenie breznianskej hudobnej kultúry a v roku 2009 tragicky zahynuli pri Slovenskej Ľupči. Zámerom festivalu bolo pokračovať v ich tradícii a priniesť do Brezna kvalitnú hudbu a zaujímavé a netradičné kultúrne oživenie. Festival prebiehal na dvoch scénach a to na dvore Horehronského múzea a na terase hudobného klubu Bombura v Brezne. Na festivale účinkovali výborní interpreti ako Soňa Horňáková, Tornádo Lue, Juraj Griglák band, skupiny ZVA 12-28 band, shz Nany, Humanoid, Jazz Therapie Fur musik SBPB orchestra a ďalší. Bola to multižánrová udalosť a do programu boli zaradené aj divadelné predstavenia, performance a nechýbalo ani letné kino a čítanie rozprávok v mestskom parku. Festival bol podporený Ministerstvom kultúry SR.

LAVIČKOVÉ SYMPÓZIUM

Osem nových lavičiek, ktoré sú zároveň umeleckými dielami, osadili koncom septembra na sídliskách Štvrť L. Novomeského a Mazorníkovo. Sú výsledkom druhého ročníka Lavičkového sympózia, na ktorom sa ešte v auguste zúčastnilo osem sochárov a rezbárov najmä z Horehronia, ale aj iných regiónov Slovenska. Svoje originálne diela rovnako ako pri prvom ročníku darovali mestu a jeho obyvateľom. Témou tohtoročného sympózia bol detský svet, umelci preto tvorili lavičky s detským motívom. Výsledkom je napríklad Hrad autora Dušana Veverku, Chrobáky od Pavla Sovu, Žltý krokodíl od Márie Pinčákovej či Skateboard od Petra Kočiša. Tešiť sa z nich môžu na sídlisku Štvrť Ladislava Novomeského, kde bola v priebehu októbra vytvorená nová detská zóna, a rovnako aj v oddychovej zóne za kostolom na sídlisku Mazorníkovo. Na vlaňajšom prvom Lavičkovom sympóziu umelci vytvorili 10 originálnych lavičiek, ktoré sú na nábřeží Hrona pri železničnej stanici. Organizátorkou sympózia bola poslankyňa **Petra Dzurmanová**. Materiálom oboch doterajších sympózií bolo drevo..

KRST KNIHY

V breznianskej Spojenej škole sa 20. júna konal krst knihy nášho rodáka, známeho karikaturistu **Petra Zifčáka** *Rozprávky spod Skalky*. Knihu vodou spod Breznianskej skalky pokrstila Ing. **Mária Niklová**, personálna riaditeľka Železiarní Podbrezová. Podujatie moderovala pedagogička Mgr. **Melánia Dubyniová**. Tohto slávnostného aktu sa zúčastnil aj Mgr. **Stanislav Muntág**, riaditeľ vydavateľstva Matice slovenskej v Martine, v ktorom bola kniha vydaná. V knihe, ktorú jej autor aj ilustroval, je trinásť tajuplných príbehov, ktoré zavedú malých zvedavcov do zázračných krajín.. Peter Zifčák nakreslil doteraz už viac ako 4 000 karikatúr, ktoré boli zverejnené v rôznych časopisoch. So svojimi kresbičkami sa zúčastňuje na mnohých domácich aj zahraničných podujatiach, výstavách, súťažiach a festivaloch humoru a satiry. Za karikatúristickú tvorbu získal viaceré prestížne ocenenia. Ilustroval knižné publikácie *Sóla hlások* (2003) a *Elixír zdravia zvaný med* (2008). Je spoluzakladateľom a organizátorom medzinárodnej súťaže kresleného humoru a satiry *O Bomburovu šablú*, ktorá sa od roku 1984 každoročne koná v našom meste.

Sprievodná dokumentácia: Plagát v elektronickej podobe

BREZNIANSKE KULTÚRNE LETO

Mestské kultúrne stredisko v júni odštartovalo šnúru podujatí v rámci Breznianskeho kultúrneho leta. Od 20. júna až do polovice septembra pozývali návštevníkov na viac ako dvadsiatku podujatí. Počas dvanástich týždňov bolo každý piatok veselo hlavne na námestí. Organizátor ponechal priestor hlavne na prezentovanie sa mladým kapelám *Metafora*, *Silo a lampa svieť*, *Oblasťné skutočnosti* a *The Face*. Do programu však zaradil aj country štýl v podaní *Tuliband* z Polomky, folklór s Mostárom, do tanca a na počúvanie zahral *Retro* z Drábska. Predstavila sa aj tanečná škola *Juraja Fábera*. Pri zostavovaní celého programu vychádzali z danej finančnej situácie, ale aj možností vystúpenia mladých hudobných skupín a kolektívov z Brezna a okolia. Všetci účinkovali bez nároku na honorár.

Sprievodná dokumentácia: Plagát v elektronickej podobe

SVIATOK SV. CYRILA A METODA

Príchod vierozvestcov oslávili Brežňania spoločne v rímskokatolíckom kostole. Koncert k štátnemu sviatku sv. Cyrila a Metoda sa uskutočnil 18. júla Vystúpil domáci Chrámový zbor apoštola Pavla a hosť Spevácky zbor zo Svidníka..

ROZPRÁVKOVÉ NEDELE PRE NAJMENŠÍCH

Tohto roku pracovníci Mestského kultúrneho strediska rozšírili letné aktivity o kultúrne podujatia a ponúkli program aj pre deti formou zábavných a divadelných predstavení pod názvom *Rozprávkové nedele pre najmenších*. Konali sa vo dvore na Námestí gen. M. R. Štefánika 2 (vedľa mestského úradu). Urobili sa tam menšie úpravy, ako oprava lavičiek, odstránenie nepotrebných kríkov, vyčistenie okolia. Na všetky predstavenia bol vstup zadarmo. V júli deti rozveselil škriatok Fíha a Červená čiapočka, každú augustovú nedeľu si mohli pozrieť bábkové a bábko-herecké divadelné predstavenia. Začiatkom deväťdesiatych rokov minulého storočia sa tu konalo množstvo zaujímavých alternatívnych podujatí. Bolo tu množstvo festivalov, koncertov, divadiel, spoločenských zábav. V tom čase bolo v objekte Mestské kultúrne stredisko, ktorého riaditeľom bol Jaroslav Šurina. V zadnom trakte bola cukráreň, espresso. Mestské kultúrne stredisko sa presťahovalo v roku 2004 do domu kultúry, cukráreň sa zrušila. Postupne priestor pustol a zostal nevyužitý.“

PREMIETANIE V SYNAGÓGE A V PARKU

Pre fanúšikov dobrých filmov mestské kultúrne stredisko aj v tomto roku pripravilo filmové večery Premietaj aj ty. Počas piatich večerov v breznianskej synagóge večer premietali deväť vybraných dokumentárnych filmov z medzinárodného filmového festivalu Jeden svet. Počas prázdnin organizátor Breznianskeho kultúrneho leta v spolupráci s občianskym združením ZaBeR každú sobotu v parku premietal filmy na základe diváckeho hlasovania.

ROZLÚČKU S LETOM

U niekoľko rokov sa koná v septembri podujatie organizované Mestským športovým klubom, organizáciou Lesy mesta Brezna a Mestské kultúrne stredisko

podujatie Rozlúčka s letom. Tohto roku bolo podujatie naplánované na 12. septembra. Organizátori sa ho rozhodli venovať žiakom breznianskych škôl. Tento deň bol od rána neistý. Vrtochy počasia robili vrásky nielen organizátorom, ale aj rodičom a zástupcom škôl. Našťastie akcia sa uskutočnila a tí, ktorí prišli, neľutujú, pretože z oblohy sa spustili kvapky až v závere podujatia Rozlúčka s letom. Deti si počas dňa vyskúšali hádanie názvov lesných bylín, zlaňovanie, zasadili si svoj stromček, tento rok jaseň, zhotovili krmidlo pre vtáčiky, s lesnými pedagógmi spoznávali druhy drevín, zaujala ich aj poznávačka o netopieroch, zastrieľali si z gumipušky, naučili sa niečo nové z brannej ako aj zdravotnej výchovy či zahráli sa so seniormi. Cestou sa občerstvili teplým čajom a v závere ich čakali špekáčiky.

Sprievodná dokumentácia: Plagát v elektronickej podobe č. 1

ANJELSKÉ DNI.

Od 9. do 13. septembra sa v Brezne uskutočnil ôsmy ročník sochárskeho sympózia pod názvom Anjelské dni. Ako povedal organizátor podujatia a výtvarník **Milan Nemeš**, ducha anjelských dní sa rozhodol priniesť aj do mesta na Horehroní. Sochárske sympóziu sa každoročne koná v adventnom období, tento raz sa však organizátor rozhodol usporiadať ho v septembri. Umelci na námestí pod tribúnou počas piatich dní zhotovovali skulptúry sochy anjelov. Organizátor každoročne požiada o spoluprácu študentov prvého alebo druhého ročníka odboru sochárstvo Akadémie umení. Tohto roku prijali účasť na sochárskom sympóziu piat študenti ako dobrú príležitosť ukázať, čo vedia a samozrejme naučiť sa niečo nové. Témou bola práca s drevom. Sochy umelci odovzdali zástupcom mesta Brezna v sobotu 13. septembra na námestí, kde popoludnie spríjemnila breznianska kapela Medzi rečou.

DIVADELNÁ CHALUPKA

Stredoslovenské osvetové stredisko v Banskej Bystrici so svojimi spoluorganizátormi Mestami Brezno a Hriňová, ich Mestskými kultúrnymi strediskami a divadelnými súbormi J. Chalupku mesta Brezno a Hriňovským divadlom pripravili aj tohto roku inšpiratívny festival s medzinárodnou účasťou Divadelná chalúpka. Od 17. do 19. septembra 2014 sa konal v poradí už desiaty ročník festivalu, ktorý ponúkol množstvo

divadelných predstavení v Brezne a jeho okolitých obciach. Program festivalu bol bohatý. Prvý deň v dopoludňajších hodinách v dome kultúry boli pripravené predstavenia pre detského diváka v podaní Hriňovského divadla, dvoch detských divadelných súborov a profesionálneho divadla Teatro Neline. V popoludňajších hodinách všetci zúčastnení divadelníci putovali v živom divadelnom sprievode Breznom. Všetko vyvrcholilo pod taktovkou pesničkára Tomáša Pohorelca autogramiádou krstnej mamy festivalu, známej slovenskej herečky Zuzany Krónerovej. Otváracie predstavenie festivalu patrilo inscenácii Čakanie na Gogota v podaní Divadla Homo Fuge z Púchova. Nočné predstavenie v synagóge patrilo autorskému projektu Hriňovského divadla. V tretí deň festivalu – piatok 19. septembra boli v synagóge mladí divadelníci, ktorí so svojou lektorkou pripravovali ucelené predstavenie počas sprievodného workshopu. Sála domu kultúry posledný deň patrila záverečnému predstaveniu festivalu. SND s činohrou celosvetovo úspešnej komédie Je úžasná.

Sprievodná dokumentácia: Plagát v elektronickej podobe

CHALUPKOVO BREZNO

Mesto Brezno sa už po 47-krát od 10. októbra do 12. októbra stalo hostiteľom a spoluorganizátorom celoslovenskej prehliadky umeleckej tvorivosti slovenských učiteľov - Chalupkovo Brezno. Pri kolíske Chalupkovho Brezna v apríli 1967 stáli Doc. PhDr. **Ladislav Bartko**, Csc., Prof. PhDr. **Ladislav Šimon**, Csc., obaja teraz pôsobia v Prešove. PaedDr. **Matej Kán** žije v Banskej Bystrici a **Ivan Hal'ama**, zostal verný Breznu. Práve im jubilujúcim zakladateľom bolo venované slávnostné otvorenie Chalupkovo Brezna, ktoré sa uskutočnilo v obradnej sieni mestského úradu.

Sprievodná dokumentácia: Plagát a fotografie v elektronickej podobe

DIGITALIZÁCIA KINA MOSTÁR

Mestské kultúrne stredisko Brezno je prevádzkovateľom Kina Mostár, ktoré je vzhľadom na súčasné možnosti filmov nevyhnutné digitalizovať. Zvýši sa tým návštevnosť kina, zabezpečí sa distribúcia audiovizuálnej kultúry väčšiemu počtu obyvateľov, návštevníkov a turistov. Keďže kinosála slúži aj ako viacúčelová sála, cieľom je aj rozšíriť služby – okrem filmových predstavení ponúknuť aj živé prenosy divadiel., opier,

koncertov, či športových prenosov. Realizácia projektu napomôže udržaniu regionálnej kultúry a zároveň zabezpečí zvýšenie tržieb. Mestské zastupiteľstvo v októbri schválilo financovanie projektu „*Digitalizácia Kina Mostár Brezno*“ z dotácie a pôžičky Audiovizuálneho fondu, kde výška celkových výdavkov na projekt predstavuje sumu 107.814 Eur,- výška oprávnených výdavkov z dotácie vo výške 78.468 Eur a spolufinancovanie z vlastných zdrojov mesta Brezna vo výške minimálne 10% z oprávnených výdavkov dosiahne výšku 10.800,00 Eur. Financovanie ostatných výdavkov súvisiacich s projektom predstavuje sumu 57.780 Eur a bude zabezpečené formou pôžičky z Audiovizuálneho fondu:

ODHALILI PAMÄTNÚ TABUĽU

Počas Slovenského národného povstania používali povstaleckí letci okrem hlavných operačných letísk Tri Duby a Zolná aj pomocné letisko Rohozná pri Brezne nad Hronom. Myšlienka vybudovať pomocné poľné letisko neďaleko Brezna vzišla zo snahy odľahčiť už aj tak vyťažené letisko Tri Duby, ktoré v nepriaznivom jesennom počasí nemohlo zaistiť bezpečné operovanie dvoch sovietskych leteckých zborov súčasne. Na jeho výstavbu, respektíve spevnenie vzletovej a pristávacej dráhy, realizované podľa návrhu prof. Alexandra Georgievského bol použitý netradičný stavebný materiál - železničné podvaly. Plánovaná dráha mala pôvodne dosahovať rozmery 40 x 1000 metrov. Vzletová a pristávacia dráha však nebola pre krátkosť času dokončená a dosiahla rozmery približne len 40 x 200 metrov. V blízkosti dráhy bolo postavených 6 až 8 zemných krytov pre lietadlá typu La-5FN. Výstavba letiska sa prakticky nezastavila. Pokračovala počas celej jeho krátkej, iba jednomesačnej existencie, ktorú ukončil 26. október 1944. V ten deň, v obavách pred postupujúcou nemeckou armádou, prichádzajúcou od Tisovca bolo podpálené, aby nepadlo do rúk nepriateľa. Horelo viac ako šesť týždňov. Počas svojho krátkeho pôsobenia, konkrétne v čase od 21. septembra do 22. októbra 1944 prijalo letisko v Rohoznej 670 ton vojenského nákladu zabezpečovaného leteckým mostom zo Sovietskeho zväzu.

Pred sedemdesiatimi rokmi 16. októbra 1944 neskoro večer sa stala najväčšia tragédia v dejinách letiska v Rohoznej. Osádka nákladného lietadla omylom zakrúžila v domnienke, že sa nachádza nad letiskom Tri Duby. Veliteľ Lisunova spoločne s poručíkom

K. R. Rustemovičom začali klesať a pripravovať sa na pristátie. Napriek varovaniu už lietadlo nedokázalo набраť potrebnú výšku a vyhnúť sa hrebeňu Čierneho vrchu. Narazilo do kopca a začalo horieť. Zo šiestich členov traja zahynuli. Od tejto udalosti uplynulo 70 rokov. Pri príležitosti výročia vo štvrtok 16. októbra skupina nezávislých poslancov mestského zastupiteľstva spoločne s pracovníkmi Horehronského múzea a občanmi Brezna slávnostne odhalila pamätnú tabuľu, ktorá informuje nielen o tejto tragickej udalosti, ale tiež o histórii povstaleckého letiska na Rohoznej. Iniciátorkou akcie bola poslankyňa **Petra Dzurmanová**. Po slávnostnom akte odhalenia tabule prišla na rad plodná diskusia, ktorej nebránilo ani chladné počasie. Vekom starší občania si zaspomínali na udalosti ukončenia druhej svetovej vojny, ako aj vyzdvihli význam uctievania si všetkých, ktorí položili život za našu slobodu.

PODSTAVEKOVA HELIGÓNKA

Festival heligonkárov z celého Slovenska má v Brezne dlhoročnú tradíciu. Pri jeho zrode stáli bratia Berčíkovci a riaditeľ Horehronského múzea **Ján Weiss**. Tohto roku však tento spoluzakladateľ na Podstavekovej heligónke chýbal; zomrel náhle, nečakane, v auguste tohto roku. Štrnásty ročník úspešného podujatia mal preto smutnejší podtón. Muzikanti z celého Slovenska prišli 15. novembra do Brezna, aby zahrali na počesť tohto výnimočného človeka a dlhoročného spoluorganizátora podujatia, ktoré v priebehu niekoľkých minút dokáže vypredať kinosálu kultúrneho domu.

Sprievodná dokumentácia: Plagát a fotografie v elektronickej podobe

VÝROČIE MATICE SLOVENSKEJ

Oslavy 95. výročia založenia Miestneho odboru Matice slovenskej v Brezne sa uskutočnili v Mestskom dome kultúry v Brezne v sobotu 22. novembra 2014. Pozvanie na slávnostný program prijalo okrem hostí a účinkujúcich aj plná kinosála divákov z radov Matičiarov a ich sympatizantov a to nielen z Brezna, ale aj okolia. Plná kinosála predstavuje viac ako 400 návštevníkov a to sa v našom malom meste stáva iba pri výnimočných kultúrnych podujatiach. Organizátori na úvod všetkým prítomným audiovizuálnym programom predstavili nielen históriu 95 rokov Matice slovenskej v Brezne, ale aj jej prítomnosť v celej šírke pôsobnosti na kultúrnom poli mesta. Ústredný

predseda Matice Slovenskej Marian Tkáč odovzdal breznianskej predsedníčke Ivane Kružliakovej striebornú medailu - Cenu Matice slovenskej. Maticu prišli pozdraviť svojim vystúpením kolektívni členovia - Spevácky zbor mesta Brezna, Štúdio mladých Divadelného súboru Jána Chalupku, OZ Kresťan - Krédo - Viruju, žiaci Základnej školy Karola Rapoša, mužská spevácka skupina Krnohári a hosť folklórny súbor Mostár. V závere programu všetci - organizátori, hostia a účinkujúci na pódiu, ale aj diváci v sále - postojáčky, spontánne spievali hymnu Matice slovenskej od breznianskeho rodáka Karola Kuzmányho - Kto za pravdu horí..., po ktorej prítomní v sále pokračovali v ďakovaní búrlivým potleskom.

Sprievodná dokumentácia: Plagát a fotografie v elektronickej podobe

ONDREJSKÝ JARMOK

V dňoch 27 až 29. novembra sa uskutočnil už 526 Ondrejský jarmok. Svoj tovar najrôznejšieho tovaru ponúkali predávajúci vo viac ako 260 stánkoch. Boli rozmiestnené tradične na Námestí gen. M. R. Štefánika, na ulici Boženy Němcovej, na Švermovej ulici od pošty po ulicu Laskomerského (mimo hlavnej cesty) a na časti ulice Malinovského. Okrem tradičného tovaru ponuku Ondrejského jarmoku obohatili remeselné výrobky, ako napr. drevené, či prútené výrobky, ľudové výrobky z kože, šperkárstvo, rezbárstvo do kôry stromov, technika štiepaného dreva, výrobky patchworkovou technikou, olejomaľby, obrazy, vyšívané obrusy, črpáky, adventné vence, množstvo aktuálnych vianočných aranžmánov a množstvo iných zaujímavých výrobkov. V ponuke sme počas celého jarmoku mali okrem tradičných "jarmočných pochúťok" aj tradičné slovenské jedlá: halušky s bryndzou, baraní perkelt resp. baraní guláš, syry, oštiepky, parenice zbojnícka klobása a ostatné špeciality zo salaša na Zbojskej. Stánky v občerstvením boli na parkovisku v severnej časti námestia. Hlavne v piatok večer sa zabávajúci sústredili okolo veže. V uzavretom stánku mali možnosť prijať pozvanie členov Lyons klubu na varený punč. Bohatý kultúrny program čakal návštevníkov v sobotu. Na ploche vedľa kostola bola pripravená tradičná zabíjačka a s ponukou zabíjačkových špecialít a vystúpenie ľudových hudieb ad samého rána.

Sprievodná dokumentácia: Plagát v elektronickej podobe

VIANOČNÁ ATMOSFÉRA

Každoročne sa v meste koná množstvo podujatí, ktoré prispievajú k vianočnej atmosfére. Niektoré sa konajú každý rok, niekoľko z nich sa uskutočnilo tohto roku po prvýkrát. Príjemná vianočná atmosféra, výzdoba námestia, osvetlená veža a radnica a rozsvietený stromček v parku. Scéna, ktorá sa už po niekoľkýkrát vracia do nášho mesta, aby potešila malých i veľkých a dala všetkým ochutnať pravú vianočnú atmosféru.

ADVENTNÉ TRHY

V mnohých mestách na Slovensku lákajú ľudí svojou netradičnou atmosférou adventné trhy. Tohto roku sa menší trh organizoval aj v našom meste, na námestí. V dňoch 11., 12., 18. a 19. decembra v popoludňajších hodinách boli umiestnené na ploche námestia štyri stánky. V jednom stánku sa predávali vianočné špeciality, opekance, kapustnica, mäsové guľky, v druhom grilované pochúťky, klobásy, mäso, punč, varené víno, nechýbali vianočné ozdoby, drevené hračky, perníky a medovina. K adventným trhom neodmysliteľne patrí hudba, vianočné piesne a koledy, ktoré zneli z mestského rozhlasu.

TRADIČNÝ VIANOČNÝ PUNČ LIONS CLUBU

K predvianočnej atmosfére prispel tak, ako každý rok, tradičný vianočný punč, ktorý v stane pod mestskou vežou od 27. novembra do 23. decembra organizoval Lions klub Brezno. Od desiatej hodiny dopoludnia do večerných hodín ponúkali okrem punču aj chlieb s masťou. Stan bol vyhriaty, takže sa v ňom dalo aj sedieť.

ČARO A KRÁSA VIANOC

Výstavu vianočných ozdôb, ľudovomeleckých výrobkov a darčkových predmetov spojenú s predajom organizovalo Horehronské múzeum a Miestny odbor Živena od 8. do 18. decembra.

MIKULÁŠ NA LADE

Korčuľovanie s Mikulášom, vianočné koledy, vystúpenie krasokorčuliarov, mini ohňostroj, to bola pozvánka od Mestského športového klubu do Arény na 6. decembra.

DOBRÁ NOVINA

V rímsko-katolíckom kostole sa 7. decembra popoludní konal 16. slávnostný adventno-vianočný benefičný koncert. Hostami boli Juraj Sarvaš, Zulfizar Zázrivá, Ivan Zvarík, Diana Zvaríková, Dievčenský spevácky zbor - Cambiar la Música, Chrámový zbor

apoštola Pavla Brezno, Slovenský kresťanský spevácky zbor Krédo-Viruju Telgárt. Kostol bol tradične plný.

VIANOČNÝ KAMIÓN

Obľúbený vianočný kamión Coca-Cola, ktorý už tradične prináša do slovenských a českých miest vianočnú atmosféru pre chvíle plné pohody, zábavu a hlavne pomoc. Tohto roku po prvýkrát zavítal aj do Brezna. Bohatý program bol pripravený samozrejme hlavne pre deti, dospelých návštevníkov iste potešila možnosť nákupu drobných darčiekov. Netradično-tradičné rozsvietenie vianočného stromčeka s kultúrnym programom na námestí bolo pripravené pre breznianske deti 9. decembra.

POKOJ VÁM

Vianočný program Folklórneho súboru Mostár, na ktorý sú vstupenky vždy vypredané, sa konal 13. decembra v Mestskom dome kultúry. Hostom programu bola Folklórna skupina Brezinky z Polomky.

KONCERTY ŽIAKOV

K vianočnej atmosfére prispeli aj tohto roku žiaci Základnej umeleckej školy koncertmi aj žiaci základných škôl vianočnými akadémiami určenými nielen pre rodičov.

Sprievodná dokumentácia: Plagáty v elektronickej podobe

NOVÁ PUBLIKÁCIA O MESTE

Koncom roka vydala Turisticko-informačná kancelária v Brezne novú publikáciu *Brezno – záblesky a impresie*. Regionálni fotografi sa v nej podelili o svoj pohľad na krajinu a mesto, jeho atmosféru, o krátkučké momenty, aj o mierne konfrontácie. V nekonfliktnom partnerstve s historickými fotografiami a spomienkami rodákov naznačujú zároveň reflexiu minulého a súčasného, vyvolávajú mierny pocit nostalgie za niečím pominuteľným a krátkodobým. Tento sprievodca náhodnými, stratenými okamihmi zachytenými na fotografiách, z ktorých tie najstaršie majú takmer sto rokov, mohol vzniknúť vďaka spolupráci Turisticko-informačnej kancelárie, Horehronského múzea v Brezne, fotoklubu Granus a finančnej podpore ministerstva kultúry. Počas jej prípravy náhle opustil autorský kolektív **Ján Weiss**, riaditeľ Horehronského múzea a dlhoročný fotograf. Fotografie boli predmetom jeho profesionálneho aj osobného záujmu – zhromažďoval ich, tvoril ich, rozumel im a kritickým okom hodnotil. Jeho cenné rady

fotografa a etnografa budú chýbať. Táto publikácia je venovaná jeho pamiatke. Koncepciu a texty vypracovali dlhoročné pracovníčky mestskej kultúry PhDr. **Anna Štulrajterová** a Mgr. **Ivica Krištofová**, grafické spracovanie realizovala reklamná agentúra HLPgrafik Brezno.

ŠPORT

Podujatia, udalosti, osobnosti

TRÉNERI REPREZENTÁCIE Z BREZNA

Brezňania - **Pavel Kobela** a **Juraj Sanitra** sa stali novými trénermi biatlonovej reprezentácie SR žien a mužov a nahradili zahraničných, keď Rakúšan Josef Obererlacher a Nemeč Manfred Geyer vydržali vo funkciách dva roky. Slovenský zväz biatlonu si od tejto zmeny sľubuje najmä stmelenie oboch výberov, výraznejšie výsledky a súdržnejšiu spoluprácu s Tímom Kuzminová. Oboch koučov spája rodisko v Brezne i trvalý pracovný pomer v armádnom centre Dukla. Známejšou tvárou pre verejnosť je Juraj Sanitra, ktorý stál v role trénera pri všetkých úspechoch slovenského biatlonu. Päť rokov s ročnou prestávkou trénoval aj **Anastasiu Kuzminovú** a priviedol ju dvakrát na absolútny vrchol olympijského zlata. **Juraj Sanitra** z Brezna je trénerom, ktorý sa zúčastnil na piatich zimných olympijských hrách. Patrí tak medzi najúspešnejších trénerov v histórii slovenského biatlonu. Medzi jeho najväčšie úspechy patria posledné dve olympiády, kedy s **Pavлом Hurajtom** a **Nast'ou Kuzminovou** získal dokopy 4 medaily. **Pavel Kobela** viac pracoval ako osobný tréner, či už **Mateja Kazára**, **Miroslava Matiaška** alebo **Martina Otčenáša**. Vo funkcii viceprezidenta zväzu pre štátnu reprezentáciu, alebo aj vedúceho biatlonovej výpravy na ZOH v Soči bol neustále v epicentre diania. Obaja noví tréneri prvýkrát v kariére budú viesť slovenské výbery iného pohlavia. **Sanitra** ešte nikdy nebol trénerom mužov, **Kobela** zasa žien. Vedenie zväzu sa rozhodlo pre takéto riešenie aj preto, aby sa vyčistili vzťahy a vytvorili väčšie možnosti na spoluprácu.

PO STOPÁCH MARTINA RÁZUSA

V sobotu 16. augusta si daždivé leto vybavilo prestávku a umožnilo slnku pozdvihnúť náladu Slovákom. Zohrievalo aj 90 členný cyklistický peletón, ktorý sa vydal na 13. ročník Po stopách Martina Rázusa. Štart bol pri jeho rodnom dome v Liptovskom Mikuláši, kde začala 180 km trasa horami dolami, s cieľom navštíviť miesta, ktoré sú spojené s jeho životom. Na sedle Čertovica sa k cyklomaratóncovi pridalo 11 cyklistov z breznianskeho cykloklubu Ďumbier a spolu to ťahali až k jeho hrobu v Banskej Bystrici. Po 11. hodine dorazili cyklisti do Brezna. Tu zamierili najprv k jeho soche v mestskom parku, kde ich čakala domáca verejnosť. Spomienkový akt začal kladením kvetov a vencov, ktoré položili zástupcovia mesta Brezno, Spolku Martina Rázusa v Liptovskom Mikuláši a breznianski matičiari. Za mesto Brezno cyklomaratóncov privítal viceprimátor **Ján Račák**, s poďakovaním sa pridali predseda spolku Martina Rázusa **Vladimír Ferencík** z Liptovského Mikuláša.

BEH NOČNÝM BREZNOM

Už druhý ročník behu večernými ulicami Brezna sa konal v sobotu 23. augusta. Hlavným organizátorom tohto športového podujatia bol ZaBeR - Združenie aktívnych Brežňanov. Príjemná atmosféra podujatia, ktoré bolo spojené aj s vystúpením hudobnej skupiny The Elements, pritiahla na štart 330 štartujúcich. Trať s dĺžkou 7,7 kilometra, pozostávala z 3 okruhov. Aj napriek pokročilej hodine, štart bol o 21:00 hod., prišlo bežcov povzbudiť dosť domácich divákov. Medzi mužmi zvíťazil **Róbert Valíček** štartujúci za Obal servis Košice časom 24:49, medzi ženami zvíťazila **Lucia Kamenská**, Marathon BB Team časom 30:00..

CYKLOPRETEKY

V nedeľu 28. septembra sa v meste Brezno konali cyklistické preteky pod názvom **Hugobike** 2014, ktorých sa zúčastnilo 130 pretekárov. Štart pretekov bol na námestí M. R. Štefánika a cieľ preteku bol na mestskom futbalovom štadióne. Hlavným organizátorom tohto športového podujatia bol ZaBeR - Združenie aktívnych Brežňanov. Realizoval ho v spolupráci s Mestským športovým klubom

MEDZINÁRODNÉ HOKEJOVÉ ZÁPASY

Slovenský zväz ľadového hokeja pozval do Arény Brezno na priateľské zápasy žien do 18. rokov v ľadovom hokeji na 7. - 9. novembra. Počas troch dní mali návštevníci možnosť pozrieť si zápasy slovenskej a švajčiarskej reprezentácie.

Aktivity Mestského športového klubu

Mestský športový klub Brezno – príspevková organizácia Mesta Brezna bola zriadená na základe uznesenia mestského zastupiteľstva v roku 1997. V meste Brezno zabezpečuje prevádzku objektov

- Aréna Brezno, Zimný štadión a ľadová plocha, Viacúčelové športové ihrisko s umelou trávou pri Zimnom štadióne na ulici ŠLN č. 34,
- Futbalový štadión na ulici Fraňa Kráľa č. 1,
- Futbalové ihrisko na ulici Brezenská č. 27,
- Ihrisko minigolfu na Nábřeží Dukelských Hrdinov,
- Plaváreň a tenisové kurty na ulici Mládežníckej č. 4,
- Ďalšie objekty zverené do správy.
- **Športové kluby a oddiely**

Športové kluby a oddiely, ktoré zabezpečujú činnosti v oblasti výkonnostného športu, sú samostatné právne subjekty so štatútom občianskeho združenia. Chod športových klubov je podporovaný zo strany MŠK priamou formou napr. v podobe „jednoeurového“ nájmu za užívanie športových priestorov v správe MŠK Brezno, nepriamou formou napr. poskytnutím mikrobusev alebo spoluprácou pri organizovaní a zabezpečovaní športových aktivít. Financovanie aktivít športových klubov je čiastočne zabezpečované z prostriedkov rozpočtu mesta Brezno na základe zmluvy o pridelení finančných prostriedkov. Ostatné finančné prostriedky potrebné pre zabezpečenie činnosti a prevádzky klubov pochádzajú z členských príspevkov, športových zväzov, súkromného sektora, grantových zdrojov, 2% z dane fyzických a právnických osôb a i.

Prehľad aktívnych športových oddielov a klubov v meste Brezno k 1. 9. 2014

NÁZOV KLUBU	Počet členov	Meno prezidenta, predsedu
Hokejový klub Brezno	208	Ing. Dvorský Peter
Stolný tenis	29	Ing. Milan Macuľa
Atletický klub Mostáreň	150	Mgr. Milutín Černák
Športový strelecký klub	130	Ján Medved'
Slovenský cykloklub Ďumbier	81	Ján Kirdaj
Karate Klub Milana Piliara	53	Mgr. Jenča Peter
Klub biatlonu	36	Jaroslav Kamenský
Miniatur golf klub	50	Vanda Kupcová
Klub slovenských turistov TOMO	55	JUDr. Elena Kollárová
Florbalový klub	60	Mgr. Daniel Struhár
Volejbalový klub	30	Mgr. Sabaková Jana
Plavecký klub ŠK FLIPPER	40	Ľubica Vičanová
SKI CLUB 2003	30	Ing. Ivan Kupčok
Horolezecký klub Ďumbier	27	Miroslav Beňačka

HOKEJOVÝ KLUB

Najmasovejším klubom Mestského športového klubu je Hokejový klub. Má 208 členov, ktorí sú zapojení do súťaží. Súťaže jednotlivých kategórií

V sezóne 2013/2014 je hokejový klub z Horehronia účastníkom 2. hokejovej ligy seniorov - skupina východ a skončil na 7. mieste. Trénerom je Ing. Pavol Sásik. V sezóne 2010/2011 boli účastníkmi 1. Ligy. Juniori (18 – 20 rokov) – V súčasnosti sú hráči zaradení do seniorského tímu. Dorast (16 – 18 rokov) hrá od sezóny 2006/2007 I. ligu. Kategóriu žiakovi 6. – 9. ročníka (12 – 15 rokov) hrajú. ligu od sezóny 2010/2011 V ďalších kategóriách – prípravka (10 – 11 rokov) sa hrá minihokej a I. liga prípraviek od sezóny 2007/2008. V predprípravke (4 – 9 rokov) sú organizované prípravné stretnutia – kategória, v ktorej sa ešte súťaž neorganizuje

Medzi doterajšie úspechy: patrí:

- Účasť 4. roč. ZŠ na finálovom turnaji v Bratislave v apríli 2013 – konečné 5. miesto v SR z celkového počtu 36 mužstiev

- V sezóne 2013-14 celkové 5. miesto v I. lige dorastu v celej SR
- Účasť hráčov v mládežníckych reprezentačných výberoch – Matej Vais, Jakub Hibler, Filip Rybár
- V sezóne 2013-14 účasť hráča HK Brezno Mateja Vaisa vo švédскеj najvyššej súťaži dorastu
- Tri prvé miesta na medzinárodných turnajoch v Meudon (FRA) (2009, 2010, 2013) , jedno prvé miesto v Novom Bydžove (CZE) (2010)
- V sezóne 2013/2014 je hokejový klub z Horehronia účastníkom 2. hokejovej ligy seniorov - skupina východ a skončil na 7. mieste.

Ďalšími subjektmi, ktoré rozvíjajú športovú činnosť pre svojich členov alebo verejnoscť sú občianske združenia, ktoré nie sú viazané na priestory a technické vybavenie mestského športového klubu a rozvíjajú svoju činnosť aj mimo mesta Brezno, prípadne sú športové aktivity len časťou ich činnosti, ktorú na území mesta zabezpečujú, napr. ZABER – združenie aktívnych Brežňanov, SVARUPA, SKICLUB 2003 Brezno a i.

MEDZINÁRODNÉ SÚSTREDENIE HOKEJOVEJ REPREZENTÁCIE

Počas celého týždňa od začiatku februára v Aréne Brezno uskutočnilo sústredenie francúzskej a slovenskej ženskej hokejovej reprezentácie do 18 rokov, pričom športový fanúšikovia mohli vidieť aj tri medzištátne zápasy medzi týmito dvoma celkami. V Brezne sa pripravovali na záverečný turnaj majstrovstiev sveta, ktoré sa v marci konali v Nemecku.

MESTSKÁ BEDMINTONOVÁ LIGA

V tomto roku zorganizoval Mestský športový klub Brezno 1. ročník Mestskej bedmintonovej ligy. Mestská liga pozostávala zo 4 turnajov, ktoré sa konali v Aréne Brezno a bola rozdelená na kategórie: dvojhry muži, dvojhry ženy a deti, štvorhry. Podujatie sa stretlo s úspechom, keď sa do tohto podujatia zapojilo až 73 športovcov.

HOKEJBALOVÁ HOREHRONSKÁ LIGA

Od 19. apríla až do 6. júla bolo v Aréne Brezno opäť rušno. Začal sa tu 9. ročník hokejbalovej horehronskej ligy, do ktorej sa zapojilo 8 mužstiev so 140 hráčmi. Víťazom sa stalo mužstvo DAMIX, ktoré vo finále vyhralo nad VICTORS Podbrezová. Hlavným organizátorom tohto podujatia bol Mestský športový klub Brezno..

MESTSKÁ FUTBALOVÁ LIGA

V apríli začal na viacúčelovom ihrisku pri aréne 3. ročník jarnej časti mestskej futbalovej ligy v malom futbale. Do jarnej časti sa zapojilo 5 mužstiev so 75 hráčmi. Na viacúčelovom ihrisku pri Aréne Brezno sa odohral v júni záverečný futbalový turnaj.

DETSKÁ OLYMPIÁDA

Dňa 28. mája sa v rámci Dní mesta Brezna uskutočnil 17. ročník športovej olympiády detí predškolského veku o putovný pohár primátora mesta. Zúčastnilo sa ho 104 detí z 26 materských škôl z celého Horehronia. Organizátor celého podujatia bol Mestský športový klub Brezno..

HOKEJOVÁ ŠKOLA BRANKÁRA

Dva týždne od 19. júla do 2. augusta sme na štadióne stretávali malých športovcov z celého Slovenska. V tomto období sa v Aréne Brezno predstavil Ján Filc so svojimi asistentmi, aby tu zorganizoval hokejovú školu brankára, do ktorej sa zapojilo 120 brankárov z celého Slovenska. V tom istom čase Aréna Brezno hostila aj krasokorčuľarský camp, ktorý bol tvorený z krasokorčuľiarov z celého Slovenska.

EXTRALIGOVÝ HOKEJ

Aréna Brezno sa od augusta do októbra stala domovským stánkom extraligového hokejového tímu HC 05 Banská Bystrica. Športoví fanúšikovia mohli vidieť 1 prípravný zápas proti účastníkovi KHL - Slovan Bratislava a 4 zápasy hokejovej extraligy.

DOTÁCIE PRE ÚČELY ŠPORTU

Mestské zastupiteľstvo rozhodlo o poskytnutí dotácií pre účely športu v tomto roku. Hokejový klub Brezno získal 19 300 eur na vzdelávanie hokejovej mládeže a podporu hokejových talentov. Volejbalový klub – MŠK Brezno dostal dvetisíc eur na materiálne zabezpečenie družstiev neregistrovaných členov a prenájom športových zariadení pre účely neregistrovaných členov v pôsobnosti mesta. Na vlastnú činnosť získali zhodne 1 500 eur Atletický klub Mostáreň MŠK Brezno, Cykloklub Ďumbier a Stolný tenis MŠK Brezno. Ďalších 2 200 eur išlo do Karate klubu Milana Piliara, 3 100 eur športovo-streleckému

klubu, 2 500 eur Klubu biatlonu – MŠK Brezno, tisíc eur plaveckému klubu ŠK Flipper a štyristo eur Ski Clubu 2003 Brezno.

POČASIE

Breznianske rekordy v roku 2014

Najteplejší mesiac:	júl , priemerná mesačná teplota vzduchu 19,2 °C
Najchladnejší mesiac:	Január a december priemerná mesačná teplota vzduchu 1,2 °C
Najteplejší deň:	9. jún , teplota vzduchu dosiahla absolútne maximum 33,0 °C
Najchladnejší deň:	31. december , teplota vzduchu dosiahla absolútne minimum -15,5 °C
Najdaždivejší mesiac:	august , za mesiac spadlo 234,4 mm atmosférických zrážok
Najdaždivejší deň:	3. august , za deň spadlo 74,9 mm atmosférických zrážok
Priemerná ročná teplota:	9,8 °C

BREZNIANSKE REKORDY ZA CELÚ HISTÓRIU POZOROVANÍ

Absolútne maximum teploty vzduchu:	36,5 °C, dňa 15. augusta 1952
Absolútne minimum teploty vzduchu:	-36,3 °C, dňa 11. februára 1929
Maximálny denný úhrn atmosférických zrážok:	86,4 mm, dňa 29. mája 1999

Charakteristické javy v roku 2014

NAJTEPLEJŠÍ ROK

Teplé vianočné sviatky bez snehu boli výstižnou bodkou za rokom 2014, ktorý bol podľa klimatológov jednoznačne najteplejší v histórii meteorologických pozorovaní na Slovensku. Potvrdilo sa to aj v Brezne. Na základe dlhodobých pozorovaní sa priemerná ročná teplota pohybuje od 6,5 do 6,6 stupňov. Ak tá tohtoročná dosiahla v Brezne 9,8 stupňov, tak sa to len potvrdzuje.

Rekordný rok podporila mimoriadne teplá zima 2013/2014 takmer bez snehu. Potom to bol extrémne teplý marec, keď priemerná mesačná teplota vzduchu v Brezne dosiahla viac než 6 stupňov a v niektorých dňoch vystúpila nad 20 stupňov. Aj keď leto nebolo v Brezne vôbec extrémne teplé, jeseň bola na Slovensku a zrejme aj v Brezne takisto najteplejšia v histórii. Dokonca na Slovensku bola najteplejšia minimálne od roku 1931, od kedy sú k dispozícii priestorové hodnoty charakteristík teploty vzduchu. Príčinou veľmi teplej jesene boli vyrovnané vysoké kladné odchýlky priemernej mesačnej teploty vzduchu vo všetkých troch jesenných mesiacoch. A potom prišiel opäť extrémne teplý december.

ATMOSFÉRICKÉ ZRÁŽKY

Nezvyčajný priebeh mali aj zrážky počas roka. Prvé zimné mesiace boli takmer bez snehu, marec bol suchý. Nuž a neskôr sa to zvrtilo, pre obdobie od mája do decembra farmári len ťažko hľadajú paralelu v kronikách. Za päť mesiacov napršalo toľko, ako zvykne napršať za celý rok. Zatopilo polia, bol problém s orbou.

Najdaždivejší mesiac v Brezne bol august, za mesiac spadlo 234,4 mm atmosférických zrážok. Ale upršaný bol aj máj, júl a september. Najdaždivejší deň bol 3. august, za deň spadlo 74,9 mm atmosférických zrážok. V Brezne sa to odohralo za niekoľko minút. Tretieho augusta nás postihla nedeľná večerná prietrž mračien. Napriek tomu, že tu padlo v priebehu niekoľkých minút 74,9 mm atmosférických zrážok, podľa štátnych vodohospodárov nemala vážnejšie následky vďaka dvom suchým poldrom

Drábsko a Lúčky, ktoré v minulých rokoch vybudovali na miestnych ľavostranných prítokoch Hrona. Prívalový dážď zachytili oba poldre tak, že v minulosti často zaplavovanú Mliekarenskú ulicu tentoraz nezaplavilo. Ešte pred 10-timi rokmi rodinné domy na tejto ulici, ale aj bývalý objekt mliekarne povodňové vlny zaplavovali aj niekoľko ráz do roka. Slovenský vodohospodársky podnik sa preto rozhodol už pred niekoľkými rokmi vybudovať polder Drábsko so záchytnou kapacitou vyše 55-tisíc kubických metrov vody a Lúčky, ktorého objem dosahuje takmer 120-tisíc kubíkov. Odvtedy sa už obyvateľov tamojších ulíc ani pri zamračenej oblohe nezmocňuje panika. Počas nedeľnejšej prietrže mračen sa obidva poldre opäť skvele osvedčili, keď sa polder Lúčky naplnil úplne a polder Drábsko do polovice. V minulosti vodohospodári naprojektovali výstavbu suchého poldra aj v miestnej časti Mazorníkovo, no nakoniec tam vznikol súkromný rybník a v nedeľu tam zatopilo pivnice zhruba 10 rodinných domov. V súvislosti s nedeľnými búrkami a prívalovými dažďami mali hasiči i šesť výjazdov. Zaplavilo tu rodinné domy a záhrady, areál štadióna a na komunikácie padlo niekoľko stromov. Na odstránenie následkov búrok tam nasadili sedem kusov techniky a zasahovalo 15 hasičov zo staníc v Brezne, Pohorelej a Banskej Bystrici.

VETROVÁ KALAMITA

Vietor, ktorý sa vo štvrtok 15. mája prehnal celým Slovenskom, narobil veľké škody aj v okrese Brezno. V lesoch, ktoré obhospodaruje OZ Beňuš, padlo okolo 70 000 kubíkov dreva najmä v oblasti južnej strany Kráľovej hole, vo východnej časti závodu Lesná správa Červená Skala nad obcou Šumiac. Tohtoročná kalamita veľmi pripomína kalamitu spred desiatich rokov, spôsobená tiež bórou, tzv. prepadavým vetrom, ktorý obyčajne neprichádza v jarnom období. Vetrová kalamita postihla i naše územie, ktoré je v správe Lesy mesta Brezna. V predbežne odhadnutom množstve do 10 000 metrov kubických dreva, viac v lokalite Michalovej, teda v Slovenskom rudohorí, ako v Nízkych Tatrách. Kalamita padla vo veľmi zlom čase, keď hlásia už vysoké teploty a vo vyvrátených stromoch sa bude veľmi intenzívne rozmnožovať hmyz, ktorý bude následne zabíjať ďalšie živé stromy.

REKORDY ROKA NA SLOVENSKU "

- 36 stupňov, je to najvyššia teplota roka, ktorú namerali v Holíči už 10. júna, čiže ešte len na začiatku leta
- 18,7 stupňa, to je najnižšia nameraná teplota v tomto roku (27. 1. v Poprade), v najchladnejších oblastiach Slovenska pritom teplota bežne klesá hlboko pod –20 stupňov
- 6,8 stupňa, to je najnižšia priemerná mesačná teplota, zaznamenali ju v januári na Lomnickom štíte, čo znamená, že tu bolo uprostred zimy asi o 4,5 stupňa teplejšie, ako je bežné

Klimatické údaje

POROVNANIE ROK 2014 A ROK 2013 -

v prvom riadku rok 2014, v druhom rok 2013

Priemerné mesačné teploty vzduchu v °C

Mesiac	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	rok
°C	1,2	2,5	6,1	9,8	13,2	17,3	19,2	16,5	14,4	10,0	5,8	1,2	9,8
°C	-3,4	-1,0	0,7	9,1	13,8	17,5	18,3	19,0	11,8	9,6	4,4	-0,9	8,2

Maximálne denné teploty vzduchu v °C

mesiac	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	rok
°C	9,0	13,0	21,5	22,0	27,5	33,0	30,0	31,0	28,0	24,6	18,1	11,9	33,0
°C	7,5	12,0	13,0	26,5	29,0	33,5	30,5	35,5	27,0	21,6	14,8	7,5	35,5

Minimálne denné teploty vzduchu v °C

mesiac	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	rok
°C	-9,0	-10,5	-7,5	-2,0	0,0	5,0	7,0	3,2	0,2	-6,5	-3,8	-15,5	-15,5
°C	-19,0	-17,0	-11,5	-7,5	4,0	6,5	6,0	5,0	-2,0	-10,0	-12,0	-9,2	-19,0

Mesačné úhrny zrážok v mm

mesiac	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	Rok
mm	57,8	55,4	30,3	53,5	122,4	70,0	162,2	234,4	132,8	60,3	22,3	36,8	1038,2
mm	74,4	62,6	72,7	22,5	163,2	173,9	28,1	32,2	69,2	37,4	85,7	12,4	834,3